RECUEIL

ŒXV
540

RÉSERVE

ECUEIL

OE xv
540

SERVE

OE xv 540 Rc4

Clarissimi Uiri Iginij Poeticon Astronomicon opus vtilissimũ foeliciter Incipit.

De Mundi ꝛ sphęrae ac vtriusqꝫ partiũ declaratiõe

Liber. Primus.

Proboemium

Iginius. M. Fabio Plurimam Salutem

I Si Tc Studio grammaticę artis inductũ: nõ solũ versuũ moderatio ne quã pauci ꝓsiderũt: sed historia ruꝫ quoqꝫ varietate: qua scientia re rum ꝓspiciẽ ꝓęstare video: quę faci lius etiã scriptis tuis ꝓspici potest: desiderãs potius scientẽ: q̃ libera/ lem iudicẽ: Tamẽ quo magis exer/ citatus: ꝛ nonnullis etiã sępius in his reb⁹ occupatus esse videar: Ne nihil in adolescentia laborasse dice rer: ꝛ imperitorũ iudicio desidię subirẽ crimẽ: hęc velut rudimẽto scientię nisus: scripsi ad te: Nõ vt iperito monstrãs sed vt scientis/ simũ cõmonens: Sphęrę figurationẽ: circulorũqꝫ qui i ea sũt no tationẽ: ꝛ quę ratio fuerit vt nõ ęquis partib⁹ diuiderẽt. Prętę/ rea terrę marisqꝫ diffinitionẽ: ꝛ quę partes eius non habitanẽ: vt multis iustisqꝫ de causis hominibus carere videanẽ: ordine expo/ suim⁹. Rursusqꝫ redeuntes ad sphęrã/ duo ꝛ. xl. signa nominati ꝓnumerauim⁹. Exinde vniuscuiusqꝫ signi historias: causãqꝫ ad si/ dera perlationis ostendimus. Eodem loco nobis vtile visum est persequi eorꝫ corporũ deformationes ꝛ in his numerũ stellarũ: Nec prętermisimus ostendere ad septem circulorum notationem quę corpora aut partes corporum perucnirent: ꝛ quemadmodum ab his diuiderentur. Diximus etiam in ęstiui circuli diffinitione quęrentes: quare non idem hyemalis vocarẽ: ꝛ quid eos fefelle/

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

rit qui ita senserint. Et quid in ea parte Sphęrę: solis efficiat cur/
sus. Prętera quare circulos in .viij. partes diuideremus: ordine
exposuim⁹. Scripsim⁹ etiã quo loco circul⁹ ęquinoctialis foret cõ/
stitut⁹: ꝛ q̃d efficeret ad eũ pueniẽs sol. In cuiusdẽ circuli demõstra
tione ostẽdimus q̃re Aries iter sidera celerrim⁹ diceret. Pauca ꝓte
rea de hyemali circulo dixim⁹. Exinde zodiacũ circulũ diffiniuim⁹
ꝛ eius effectus. Et quare potius. xij. signa q̃. xj. numerent. Quid
etiã nobis de reliq̃s circulis videret. His ꝓpositis reb⁹: ad id lo/
ci venim⁹: vt exponerem⁹ vtrũ mũdus ipse cũ stellis verteret: An
mũdo stãte vagę stellę ferrent: ꝛ quid de eo nobis ꝛ cõplurib⁹ vi/
deret: quaq; ratione ipse mũdus verteret: Prętera q̃re nõnulla si
gna celeri⁹ exorta serius occiderẽt: Nõnulla etiã tardi⁹ cęteris ex/
orta: citius ad occasũ pueniren̄t. Quare etiã quę signa pariter orian
tur: nõ simul occidãt. Eodẽ loco dixim⁹ q̃re nõ essent in sphęra su/
perioꝛa iterioꝛib⁹ hemicycli ęqualia ꝛ quot modis stellas videre nõ
possimus. Prętera scripsimus i. xij. signorũ ortu: quę de reliquis
corpa exoriri: ꝛ quę eodẽ tpe occidere viderent. Deinde ordine ꝓ/
scripsim⁹: Sol vtrũ cũ mũdo fixus verteret: an ipse ꝓ se moueret.
Et cũ ipse ꝓ se moueat ꝛ cõtra. xij. signorũ ortus eat: quare videat
cũ mũdo exoriri ꝛ occidere. Deinde ꝓtin⁹ de lunę cursu pauca ꝓ/
posuimus ꝛ vtrũ suo an alieno lumine vteret. Eclypsis Solis ꝛ lu
ne qũo fieret: quare luna ꝓ eundẽ circulũ iter faciẽs celerius Sole
currere videat: ꝛ q̃d fefellerit eos qui ita senserint. Quinq; stellę
q̃tũ habeãt interuallũ. ꝛ vtrũ. v. an. vij. sint. ꝛ vtrũ. v. certe errent
an omẽs. ꝛ. v. quomõ currãt. Dixim⁹ etiã q̃ ratione priores astro
logi: nõ eodẽ tẽpoꝛe signa: ꝛ reliquas stellas reuerti dixerint. ꝛ qua
re metã diligẽtissime obseruasse videantur ꝛ quid reliquos fefelle/
rit in eadẽ causa. In his igitur tam multis ꝛ varijs rebus: nõ erit
mix aut pertinescendũ: quod tantũ numerũ versuũ scripserimus.
Neq; n. magnitudinẽ voluminis: sed rerũ multitudinẽ peritos cõ
uenit spectare. Quod si longioꝛ in sermone visus fuero: non mea

facunditate:sed rei necessitate factū existimato. Nec si breuius ali/
quid dixero:minus idē valere confidito q̄ si pluribus esset audiē/
dum verbis. Etenim p̄ęter nostrā scriptionē sphęrę: quę fuerunt
ab Arato dicta obscurius:p̄secuti planius ostendim⁹ vt pęnitus id
quod cępim⁹ exquisisse videremur. Quod si vel optimis vsus au/
ctorib⁹ effeci: vt neq; verius:neq; breuius diceret quispiā:nō im/
merito fuerim laudari dign⁹ a vobis:quę vel amplissima laus ho
minib⁹ ē doctis. Si minus:nō deprecamur in hac cōfectione:no/
strā scientiā ponderari. Ideoq; maiorib⁹ etiā niti laborib⁹ cogita
mus:in quibus & ipsi exercęamur: & quib⁹ volumus nos probare
quid possimus. Etenī necessarijs nostris hominibus scientissimis
maximas res scripsim⁹:nō leuibus occupati reb⁹ populi captam⁹
existimationē. Sed ne diutius de eo quod neglexim⁹ loquamur:
ad propositū veniemus & initium rerū demonstrabimus.

De Mundo & Sphęra.

MUndus appellatur: is qui constat ex Sole & Lu/
na:& terra & omnibus stellis.

SPhęra ē species quędā in rotundo con/
formata:omnibus ex partibus ęqualis.
apparens:vnde reliqui circuli finiunt̄. huius au
tem exitus neq; initiū potest definiri: Ideo q̄
in rotundo omnes tractus & initia & exitus si/
gnificari possūt. De Centro

Entron ē cui⁹ ab initio cirūductio sphęrę terminat̄
ac terrę positio cōstituta declarat̄. De Axi

Imensio quę totius ostēditur sphęrę :cū ex vtrisq;
partibus eius ad extremam circumductionem recte
vt virgulę perducuntur:quę dimensio a compluri/
bus axis est appellata. huius autęq; cacumina:qui/
bus maxime sphęra nititur Poli appellant̄:Quo/
rum alter ad Aquilonē spectans Boreus:alter oppositus Austro

Notus est dictus. De Significatione.

Significationes quędā in circūductionē sphęrę circuli appellantur: & quibus Paralellę dicuntur: qui ad eundem polum constituti finiuntur. Maximi autē sunt: qui eodē centro quo sphęra: cōtinentur: Horizon appellatur is: qui terminat ea: quę perspici: aut non videri possunt. hic autem incerta ratione diffinitur: q̄ modo polo subiectus: & circulis his qui Paralellę dicuntur: modo duob⁹ extremis & equalibus nixus: modo alijs partibus adiectus terrę peruidet̄ ita: vtcūq; fuerit sphęra collocata.

De Polo.

Polus is: qui Boreus apppellatur: peruideri potest semper. Notus autē ratione dissimili semper est a conspectu remotus: Naturalis autem mundi statio phisice dicitur: & est in boreo polo finita: vt omia e dextris partibus exoriri: in sinistris occidere videantur. Exortus enim ē subita quędā species obiecta nostro cōspectui. Occasus autem pari de causa vt erepta ab oculis visa. In finitione mundi circuli: sunt paralellę. v. in quibus tota ratio sphęrę consistit: pręter eum qui zodiacus appellatur: qui q̄ non vt cęteri circuli certa dimensione finitur: & inclinatio alijs videtur: Λοξος: a grecis est dictus. Quinq; autem: quos supra diximus: sic in sphęra metiunt̄: initio sumpto a polo qui boreus appellatur ad eum qui notus & antarcticos vocatur: In. xxx. partes vnūquodq; hemisphęriū diuiditur: ita vti dimensio significari videatur i tota sphęra per. lx. partes factas. Deinde ab eodem principio boreo sex partib⁹ ex vtraq; finitione sumptis: circulus ducitur cuius centron ipse est polus finitus: q̄ circulus arcticos appellatur: q̄ intra eū arcturi simulacra vt inclusa perspiciuntur. Quę signa a nostris orsarū specie ficta septentriones appellant̄. Ab hoc circulo de reliquis partib⁹. v. sumptis eodē centro quo supra diximus circul⁹ du

citur:qui tberinos tropicos appellaꝫ:Jdeo ꝙ Sol cum ad eū cir/
culū peruenit: ęstatē efficit eis :qui in aquilonis finibus sūt.hye/
mem aūt eis: quos austri flatibus appositos ante diximꝰ.Prę/te/
rea ꝙ vltra eum circulū Sol nō transit: sed statim reuertiꝫ:tropi/
cos ē appellatus.Ab hac circuli significatiōe quattuor de reliquis
partibus sumptis: ducitur circulꝰ equinoctialis a grecis hysemeri/
nos appellatꝰ.ideo ꝙ sol cum ad eum orbem peruenit equinoctiū
cōficit.Hoc circulo facto:dimidia sphęrę pars cōstituta perspiciꝫ.
E contrario item simili ratione a noto polo.vj.partibus sumptis
vt supra de boreo diximus: circulus ductus antarcticos vocaꝫ: ꝙ
contrarius ē ei circulo:quē arcticon supra diffiniuimꝰ: hac diffini
tione sphęrę centroqꝫ poli qui notus diciꝫ.v.partibꝰ sumptis:cir
culus chimerinꝰ tropicus instituiꝫ :a nobis hyemalis :a nōnullis
ēt brumalis appellatus.ideo ꝙ sol cuꝫ ad eū circulū peruenit hye/
mem efficit bis:qui ad aquilonē spectant:ęstatem autē bis: qui in
austri partibus domicilia constituerūt.Quanto enī abest longius
ab illis qui in aquilonis habitant finibus:hoc hyeme maiore con/
flictantur:Aestatem autē bis quibus sol appositus peruideꝫ : Jta
qꝫ ethiopes sub vtroqꝫ orbe necessario fiunt.Ab hoc circulo ad ę/
quinoctialē circulū:reliquę fiunt partes quattuor. ita vt sol per o/
cto partes sphęrę currere videaꝫ. Zodiacus aūt circulus sic vel o/
ptime diffiniri poterit:vt signis factis:sicut postea dicemus:ex or
dine circulus pducaꝫ. Qui autē Lacteus vocatur contrarius ęqui/
noctiali:ibi oportet vt eum mediū diuidere:ꝛ bis ad eum peruени
re videatur.semel in eo loco vbi aquila cōstituiꝫ.Jterū aūt ad eius
signi regionē quod procyon vocaꝫ.Xij.signorū partes sic diuidun
tur.Quinqꝫ circuli: de quibꝰ supra diximꝰ:ita finiuntur: ut vnuſ/
quisqꝫ eorum diuidatur in partes.xij.ꝛ ita ex eorum punctis linęę
perducaūꝫ: quę circulos significent factos.in quibꝰ .xij.signa de/
scribantur. Sed a nōnullis imperitioribꝰ quęritur quare nō ęquis
partibus circuli finiantur.hoc est vt de.xxx. partibꝰ quinę partes

diuidant: & ita circuli pari ratione ducantur: id facillime defendi posse confidimus. Cum enim media sphęra diuisa est eius circuli: nullus potest ęqualis esse. Qui q̃uis proxime eum accedat: tamē minor esse videatur Itaq; qui primum sphęrā fecerunt: cum vellent omniū circulorū ęquas rationes esse pro rata parte: voluerūt significare: vt q̃to magis a polo discederetur: hoc minorē numerum partium sumerent in circulis metiendis. quo necesse his erat maiorē circulū definire: Quod etiā ex ipsa sphęrā licet intelligere Quanto magis a polo discedes: hoc maiores circulos fieri: & hac re minorem numerū duci: vt pares eorum videantur effectus. Et si non in .xxx. partes vnumquodq; hemisphęriū diuidatur: sed in alias quodlibet finitiones: tamen eo ratio peruenit eius ac si .xxx. partes fecisset.

De zodiaco circulo.

Zodiacus circulus tribus his subiectus: de quibus supra diximus: ex quadam parte contingit ęstiuum & hyemalē circulum. ęquinoctialē autem mediū dividit: Itaq; Sol per zodiacon circulū currens: neq; extra eum transiens: necessario cū signis his: quibus inixus iter conficere videtur peruenit ad eos: quos supra diximus orbes. & ita quattuor tempora definit. Nam ab ariete incipiens ver ostendit. & taurū & geminos transiens idem significat. Sz iam capitibus geminorū circulū ęstiuū tangere videt: & per cancrum & leonē transiens & virginē: ęstatem efficit. Et rursum a virginis extrema parte transire: ad ęquinoctialē circulus perspicitur In libra autem ęquinoctiū conficit: & autumnū significare incipit Ab hoc, signo transiens ad Scorpium & Sagictariū. Deinde protinus incurrit in hyemalē circulū. & a capricorno: aquario: piscib⁹ hyemē transigit. Itaq; ostenditur nō per tres ipsos circulos currere: sed zodiacū transiens ad eos peruenire. Sed quoniā de his reb⁹ diximus Nūc terrę positionē definiem⁹ & mare quibus locis interfusum videatur ordine exponemus.

TErra mundi media regione collocata: omnib⁹ par/tib⁹ equali diſſidēs interuallo: centron obtinet ſphę re. Hanc mediā diuidit Axis in dimenſione totius terrę: Oceanus autem regione circūductionis ſphę re profuſus: prope totius orbis alluit fines: Itaq; ⁊ ſigna occidentia: in cundē decidere exiſtimant: Sic igit ⁊ terras contineri poterimus explanare. Nam quęcūq; regio eſt quę inter arcticon ⁊ ęſtiuum finem collocata eſt: ea diuiditur tripharíam: E quib⁹ vna pars Europa. altera Aphrica. tertia aſia vocatur. Euro/pam igitur ab aphrica diuidit mare ab extremis occani finib⁹ ⁊ her culis columnis. Aſiam vero ⁊ lybiā cū ęgypto diſterminat os Ni/li fluminis: quod canopicon appellat: Aſiam ab europa Tanais diuidit bipharia ſe conficiens i paludē: quę Mę ęotis appellatur. Hac igitur definitione facile peruidetur: mare omnibus obiectum finibus terrę: Sed ne videatur nonnullis mirū: cū ſphęra in. lx. partes diuidatur: vt ante diximus. quare definiuim⁹ ab ęſtiuo cir culo ad arcticum finem duntaxat habitari: ſic vel optime defendi/mus. Sol enim per mediā regionem ſphęrę currens: nimium his locis efficit feruorem: Itaq; quę finis eſt ab ęſtiuo circulo ad hye/malem: ea terra a grę cis Ἀκαταύμενα vocatur ꝙ neq; fruges propter exuſtam terrā naſci: neq; homines propter nimium ardo rem durare: poſſunt. Extremę autem regiones ſphęrę duorū circu lorum: quorū alter borcus alter Notus vocatur fine arctici circuli: ⁊ eius qui antarticus vocatur non habitantur: Ideo ꝙ ſol eſt ſem per ab his circulis longe: ventiq; aſſiduos habent flatus. Quāuis enim ſol perueniat ad ęſtiuū circulū: tamen longe ab arctico vide bitur fine: id ita eſſe: hinc quoq; licet intelligere. Cum enim ſol per uenit ad eum circulū: qui hyemalis vocat: ⁊ efficiat nobis qui ꝑpe cim ſumus conſtituti nimium frigus: quid arbitramur eis locis frigoris eſſe: qui longius etiam abſunt a nobis. Quod cum in hac

parte ſphęrę fiat: idē in altera parte definitū putauimus. ideo q̄ ſimiles eius ſūt effectus. ⁊Dręterea hinc quoq; itelligim⁹ illic maxi/mū frigus. ⁊ in ęſtiuo circulo calorē eſſe. q̄ que terra habitaſ: Eos tamē videm⁹ qui proxime ſunt arcticū finē vti braccis ⁊ ciuſmo/di veſtitu veſtituū. Qui autē proxinni ſint ęſtiuo circulo: eos ęthi/opas ⁊ peruſto corpe eſſe. habitaſ autē ſic temperatiſſimo cęlo cū inter ęſtiuum circulū ⁊ arcticum finē hęc perueniat temperatio. q̄ ab arctico circulo frigus: ab ęſtiuo feruor exortus in vnum concurrens: efficit mediā finem temperatā: quę habitari poſſit. ⁊Itaq; cū ſol ab eo loco diſceſſit: hyeme neceſſario conflictamur. q̄ ventum exorientē non reuerberat ſol. Quod cum veniat in hac diffiniti/one. illud quoq; fieri poſſe videmus: vt hyemali circulo nobis ad antarcticū finē habitari poſſit. q̄ pares eodem proueniant caſus: Certum quidē eſſe nemo cōtendit. neq; peruenire eo poteſt quiſ/q̄ : propter intericctū terrę: quę propter ardorē non habitaſ. Sed cum videmus hanc regionē ſphęrę habitari: illam quoq; in ſimili cauſa poſſe conſtitui ſuſpicamur.

Clariſſimi viri ⁊Iginij de Signor cęleſtiū hiſtorijs Liber Secūd⁹.

Sed Quoniam quę nobis de terrę poſitione dicenda fuerunt: ⁊ ſphęrā totā diffiniuimus: Nunc quę in ea ſigna ſunt nominabimus ſigillatim. Et quibus igitur primū: Duas Arctos ⁊ draconē: Deinde arctophilaca cum corona dicemus: Cetcum qui engonaſin vocatur: Ex inde lyram cum olore ⁊ cępheo ⁊ eius vxore caſſiopęia filiaq; andromeda ⁊ genero Perſeo Dicemus etiam protinus Aurigam a grę̄cis Hνίοχον appellatū. Ophiulcuz pręterea cum ſagicta ⁊ aquila paruoq; delphine. ⁊Inde Equum dicemus cum eo ſidere qō deltoton vocatur. His corporib⁹ enumerātis ad duodecim ſigna perueniemus. Ea ſunt hęc. Aries: Taurus. Gemini. Deinde Cancer cum leone ⁊ virgine. Pręterea Libra dimidia pars ſcorpionis: ⁊ ipſe Scorpius cū ſagictario: ⁊ Capricornio. A/

quarius vero cum piscib⁹: reliquas habet partes. His cōnumera/
tis suo ordine est cetus cū Eridano flumine z lepore. Deinde oriō
cum cane: z eo signo quod procyon dicitur. Preterea est argo cum
centauro z Ara Deinde hydra cū pisce qui notus voatur. Horum
omniū nō inutile videtur historias proponere: quę certe aut vti/
litatē ad scientiā: aut iocunditatē ad delectationē afferent lectori.

Situr: vt supra dixim⁹ initiū est nobis Arctos ma/
xima. Hanc autem Hesiodus ait esse Calisto nomi/
ne: Lycaonis filiam: eius qui in archadia regnauit:
eamqz studio venationis inductā ad Dianā se ap/
plicuisse a qua non mediocriter esse dilectam ꝓpter
vtriusqz consimilē naturā. Postea autem ab ioue compressam ve/
ritam diane suum dicere euentum quod diutius cęlare nō potuit:
Nam iam vtero ingraviscente prope diem partus in flumine cor/
pus exercitatione defessum cū recrearet: a diana cognita est nō ser
uasse virginitatē: cui dea pro magnitudine suspitionis non mino/
rem retribuit pęnā. Erepta enī facie virginali in vrsę specie est cō/
uersa quę grece αρκτος ē appellata. In ea figura corporis archa
da procreauit. ¶ Sed vt ait Amphis comoediarū scriptor. Jup/
piter simulatus effigiem Dianę cum virginem venantem vt ad/
iutans persequeretur: amotam a conspectu cęterarum compressit
quę rogata a Diana quid ei accidisset ꝙ tam grandi vtero videre/
tur: illius peccato id cuenisse dixit. Itaqz propter eius responsū
in quam figuram supra diximus eam diana conuertit. Quę cum
in silua vt fera vagaretur a quibusdam ętholorum capta ad Lycao
nem pro munere in archadiam cum filio est deducta. Ibi dicitur
inscia legis in iouis lyęi templum se coniecisse: quam confestim fi
lius secutus est. Itaqz cum eos archades insecuti interficere cona/
rent: Juppiter memor peccati: ereptā Calistō cū filio inter sidera
collocauit. Eā quoqz Arctum: filiū aūt Arctophilaca nominauit:
de quo postea dicemus. ¶ Nonnulli etiā dixerunt cum calisto ab

Joue esset compressa: Junonē indignatā in vrsam eam cōuertis/se: quā Dyanę venanti obuiā factā: ab ea interfectā: z postea cognitam inter sidera collocatā. ¶ Sed alij dicunt. Cum calistonem Juppiter esset in silua persecutus: Junonē suspicatam illud quod euenit: contendisse vt eum manifesto diceret deprendisse. Jouē autem: quo facilius suū peccatū tegeret: in vrsę speciē conuersā reliquisse. Junonē aūt in eo loco pro virgine vrsam iuenisse: quā dyanę venanti vt eam interficeret demonstrasse: quod factū vt perspiceretur Jouem ęgre tulisse: effigiem vrsę stellis figuratā constituisse. ¶ Hoc signum vt plures dixerūt nō occidit: z qui volūt aliqua de causa esse institutū: Negant thetym oceani vxorē id recipere: cū reliqua sidera eo perueniant in occasum: ꝙ Thetys iunonis sit nutrix: cui calisto succubuerit vt pellex. ¶ Arietus autem tegeates bistoriarū scriptor: nō calisto: sed megisto dicit appellatā: z nō lycaonis: sed cetei filiam lycaonis neptē. Prętera cetea ipsum engona sin nominari Reliqua vero superioribus conueniunt: Quę res in Nonacri monte archadię gesta narratur.

ARctos minor. Hanc agloasthenes q̄ naxica conscripsit: ait Cynosurā esse vnam de iouis nutricibus: ex idęis nymphis: ab eius quoqz nomine z vrbem quę bistoae vocatur: a Nicostrato z sodalibus eius constitutā: z portum: qui ibi est: z agri maiorem partem cynosuram appellatam. Hanc autē inter Curetas fuisse: qui Jouis fuerunt administri. Nonnulli z Helicen z cynosurā nymphas esse iouis nutrices dicūt: z hac re etiā pro bñficio in mūdo collocatas: z vtraſqz arctos nūcupatas: quas nostri septentriones dixerūt. Sz maiorē arctū cōplures plaustro simile dixerūt: z ἁμαξαν greci appellarunt Cui hęc memorie prodita est causa. Initio qui sidera peruiderunt z numerum stellarū in vnaquaqz specie corporis constituerūt: z non arctum sed plaustrum nominauerunt. Ex septem stellis: duę quę pariles z maxime in vno loco viderentur

pro bobus haberent. Reliq aũt quinq figurã plaustri simularent
Itaq ꝛ qó ꝓmũ huic est signũ Boetem nominari voluerũt de
quo posteri⁹ plura dicem⁹. Arat⁹ quidẽ nõ hac re boetẽ: nec illud
plaustrũ dicit appellari: sed ꝙ arctus videat vt plaustrũ circũ po/
lũ:qui boreas appellat:versari:ꝛ Boetes agitare eã dicat: In quo
nõ mediocriter videt errare. Postea aũt de.vij.stellis vt parmeni/
scus ait.vlxx.sũt a quibusdã astrologis cõstitutę vt vrsę species nõ
septẽ stellis ꝓficeret. Itaq ꝛ ille qui antea plaustrũ sequẽs boetes
appellabat Arctophilax est dictus: ijsdem temporib⁹ quibus bo/
merus fuit: hęc arctos est appellata: Ille enim dicit hanc vtroq
nomine ꝛ arctum ꝛ plaustrũ :Boetis autẽ nusquam meminit ar/
ctophilaca nominari. ¶ Incidit etiã cõplurib⁹ erratio quib⁹ de cau
sis arctos minor Phęnicę appellet. ꝛ illi q̃ hãc obseruãt verius ꝛ
diligẽtius nauigare dicant. ꝛ quare si hęc sit certior ꝙ maior: non
oẽs hãc obseruẽt:qui nõ itelligere vident de qua historia sit ꝓfe/
cta ratio vt phęnice appellaret. Thales qui diligent de his rebus
exquisiuit ꝛ hanc prim⁹ arcton appellauit: natiõe fuit phoenix: vt
herodot⁹ milesius dicit. Igit oẽs qui Peloponessũ incolũt prior
vtunt arcto. Phęnices aũt quã a suo inuẽtore acceperũt obseruãt.
ꝛ hanc studiosius perspiciendo: diligentius nauigare existimant ꝛ
vere eam ab inuentoris nomine phęnicen appellant.

SErpens. hic vasto corpe ostẽdit: inter duas arctos
collocat⁹: q̃ dicit aurea mala hesperidũ custodisse: ꝛ
ab hercule iterfectus a Iunone iter sidera collocat⁹
ꝙ illius opa hercules ad eũ ꝓfectus est: qui hortuz
Iunonis tueri solit⁹ existimat. Ait enī pherecides
Junonẽ cũ duceret Iuppiter vxorẽ: Terrã inuenisse ferentẽ aurea
mala cũ ramis: Inde iunonẽ admiratam petijsse a terra vt in suis
hortis sereret: qui erant vsq ad atlantẽ montẽ: Cuius filię cuz sę/
pius de arboribus mala decerperẽt: Iuno dicit hũc ibi custodẽ po
suisse. hoc etiam signi erit quod: in sideribus supra eum draconem

herculis simulacrum ostenditur : vt Eratosthenes demonstrat. quare quoduis licet intelligere hunc maxime draconem dici. ¶ Nonnulli etiam dixerunt hunc draconem a gigantibus Mi/ nerue obiectū esse cū eos oppugnaret Minerua vo arreptū dra/ conē contortū ad sidera iecisse ⁊ ad ipsum axem cęli fixisse. Itaqꝫ adhuc eū implicato corpore videri: vt nuper ad sidera perlatum.

ARctophilax. De hoc fertur vt sit Archas Calisto/ nis ⁊ Iouis filius: quem dicitur Licaon cum Jup/ piter ad eum in hospitiū venisset cū alia carne con/ cisum pro epulis apposuisse. Studebat enī scire si deus esset qui suū hospitiū desideraret: Quo facto nō minori pęna est affectus. Nam statim Juppiter mensa proije/ cta domū eius fulmine incendit: Ipsum autē in figuram lupi con/ uertit. at pueri membra collecta ⁊ composita in vnū: dedit cuidaꝫ ętholorū alenduꝫ: qui adolescēs factus in siluis cū venaret inscius vidit matrē in vrsę speciē cōuersam: quā interficere cogitans perse cutus est i Iouis licei templū: quo ⁊ qui accessisset mors pęna erat archadū lege. Itaqꝫ cū vtrunqꝫ necesse esset interfici: Juppiter co/ rum misertus creptos inter sidera collocauit: vt ante diximus. hic aūt e facto sequens vrsam perspicit: ⁊ arctū seruās arctophilax est appellatus. ¶ Nōnulli hunc dixerūt Icaꝫ erigones patrē cui pro/ pter iustitiā ⁊ pietatē existimat liber pater vinū ⁊ vitē ⁊ vuam tra didisse vt ostēderet hominib⁹ quomō sercret: ⁊ quid ex eo nascere tur: ⁊ cū esset natū: id quomō vti oporteret: qui cū seuisset vitē dili gentissime administrādo floridā falce fecisset: dicitur hircus in vi/ neā se iecisse ⁊ quę ibi tenerrima folia videret decerpsisse: quo fa/ cto Icarū animo irato tulisse eūqꝫ iterfecisse: ⁊ ex pelle eius vtrē fe cisse ac vēto plenū pligasse ⁊ i mediū mare proiecisse suosqꝫ soda les circa eū saltare coegisse: Itaqꝫ Eratosthenes ait εἰκάριο ϖοῦ ϖρὸ τα ϖεριστρατομ οχεσαρτο ¶ Alij dicūt Icaꝫ cū a libero pa tre vinū accepisset: stati vires plenos i plaustrū imposuisse. hac re/

etiam Boetem appellatum: qui cum perambulans Atticorum fi/
nes pastoribus ostenderet: nonnulli eorum:auiditate pleni no/
uo genere potus inducti somno consopiunt. Atq; vt alij aliam se
in partes reijciunt vt semimortua membra iactantes: alia ac dece/
bat loquebantur. Reliqui eorum arbitrati venenum ab Icaro da/
tum pastoribus vt eorum pecora abigeret in suos fines Icarum
interfectū in puteū deiecerunt. sed vt alij demonstrant: secundū
arborem quandā defoderunt: Qui autē obdormierant experecti
cum se nunq̄ melius quiesse fatercntur ac requirerent Icarum vt
pro beneficio munerarent: interfectores eius animi cōsciētia per/
moti statim se fugę mandauerunt: & in insulā ętholorū peruene/
runt: a quibus vt hospites recepti domicilia sibi constituerunt. At
Erigone icari filia permota desiderio parentis cum eū non redire
videret ac persequi eū conaretur: canis Icari: cui Mēra fuerat no
men vlulans vt obitum domini lachrymari videretur redit ad eri/
gonem: cui non minimam cogitatę mortis suspitionem ostendit.
Neq; enim puella timida suspicari debebat nisi patrem interfe/
ctum qui tot dies ac menses abesset. At canis vestem eius tenens
dentib⁹ perducit ad cadauer: quod filia simulac vidit desperata spe
solitudine ac pauperie oppressa multis miserata lachrymis: in ea/
dem arbore: sub qua parens sepultus videbatur: suspendio mor/
tem sibi consciuit: cui mortuę canis spiritu suo parentauit. ¶ Nō/
nulli hunc in puteum se deiecisse dixerunt Anbigrum nomi/
ne. quare postea neminem ex eo puteo bibisse memorię tradide/
runt. Quorū casum Iuppiter miseratus in astris corpora eorum
deformauit. Itaq; complures Icarum boetem Erigonem v irginē
nominauerunt: de qua posterius dicemus. ¶ Canem autem sua
appellatione & specie caniculā dixerunt: quę a grecis ꝙ ante ma/
iorem canem exoritur Procyon appellat. ¶ Alij hos a Liber o pa
tre figuratos inter sidera dicūt. Interim cū i finibus athen ien siū
multę virgines sine causa suspēdio sibi mortē consciscerent: quod

Erigone moriens erat precata vt eodem lęto filię Athenienſium afficerentur: quo ipſa foret obitura: niſi Icari morte perſecuti et eũ forent vlti. Itaq; cum id cuenisſet: vt ante diximus: petentibus eis: Apollo dedit reſpõſum Si vellẽt cuẽtu liberari Erigonę ſatiſ facerẽt. Qui q̃ ea ſe ſuſpẽderat: inſtituerunt: vti tabula interpoſita pendẽte funib⁹ ſe iactarẽt: vt q̃ pendẽs vẽto mouẽt. Qõ ſacrificiũ ſolẽne inſtituerũt. Itaq; et priuatiz et publice faciũt: et id aletidas appellãt: q̃ eã patrẽ pſequẽtẽ cũ cane vt ignotã et ſolitariã oportebat mẽdicã appellabãt q̃s greci αλετιδας nominãt. Prętea canicula exoriẽs ęſtu eorũ loca et agros fructib⁹ orbabat: et ipſos morbo affectos poenas Icaro cũ dolore ſufferre cogebat: q̃ latrones reciperet: quoz rex Ariſte⁹ Apollinis et cyrenes fili⁹ Acteonis tpe petijt a parẽte: quo facto calamitate ciuitatẽ poſſet liberare: quẽ de⁹ iubet multis hoſtijs expiare Icari mortẽ et ab Ioue petere: vt quo tpe canicula exoriret dies q̃draginta ventũ daret qui ęſtũ caniculę mederet. Qõ iuſtũ Ariſte⁹ p̃fecit: et a ioue ipetrauit vt Ethęſię flarẽt. q̃s nõnulli hemithęſias dixerũt q̃ quotãnis certo tpe exoriũt. ενιαυ τοσ .n. grece ann⁹ latine. Nõnulli etiã ęthęſias appellarũt q̃ expoſtulatę ſũt a iuppitre et ita p̃ ceſſę. Sz hoc i medio relinquat: ne nos oia p̃ripuiſſe exiſtimemur. Sed vt ad p̃poſitũ reuertamur: hermipp⁹ qui de ſiderib⁹ ſcripſit: ait cererẽ cũ iaſone loetis filio cõcubuiſſe: q̃ obrẽ fulmine pcuſſũ: cõplures cũ homero dixerũt. Et ex his vt petellides gnoſius hiſtoriarũ ſcriptor demõſtrat Naſcunt filij duo Philomelus et plutus quos negãt inter ſe cõuenisſe. Nam plutũ qui ditior fuit nihil fratri ſuo de bonis cõceſſiſſe Philomelũ autẽ neceſſario adductũ quodcunq; habuit: eo boues duos emiſſe: et ipſum primũ plauſtrũ fabricatũ eſſe. Itaq; arando et colendo agros ex eo ſe aluiſſe. cuius matrẽ iratã inuentã vt aratrem eũ inter ſidera conſtituiſſe et boetẽ nominaſſe. Ex hoc autem Pareanta demonſtrat natum: qui de ſuo nomine Parios et oppidum Pariona appellauit.

Corona. hęc existimaꝫ Ariadnę fuisse a Libero patre
inter sidera collocata: Diciꝫ enim in insula Dia cum
Ariadnę Libero nuberet: hanc primū muneri acce/
pisse a Venere thoris: cū omnes dij i eius nupti/
js dona cōferrēt. ¶ Sed (ut ait q̄ cretica cōscripsit)
quo tēpore Liber ad minoa venit: cogitās Ariadnē cōprimere: hāc
coronā ei muneri dedit: qua delectata: nō recusauit ꝓditionē stupri
Diciꝫ etiam a vulcano facta ex auro et indicis gēmis: ꝑ quas Thę/
seus existimaꝫ de tenebris labyrinthi ad lucē veniſſe: ꝙ aurū ⁊ gem
mę i obscuro fulgore luminis efficiebāt. ¶ Qui argolica scripserūt
banc afferūt causam: ꝙ liber cuꝫ impetrasset a parente: ut Semelē
matrē ab inferis reduceret: et querens ad eos descensionē: ⁊ ad ar/
guiorū fines peruenisset: obniū ei quendā factū nomie hypolipnū
hominē dignū hui⁹ sęculi: qui petenti Libero: descensionē mōstra
uit. hunc autē cū vidisset hypolypnus: puerū ętate: miranda corpo
ris pulchritudine reliquis prestantem. mercedē petijsse ab eo: quę
sine detrimento eius dareꝫ. Liberū autē matris cupidum: si eam re
duxisset/iurasse: ꝙ vellet se facturū: ita tamē ꝙ deus homini impu
denti iuraret pro quo hypolipnus descensum monstrauit. Jgiꝫ cū
Liber ad eum locū venisset: ⁊ vellet descendere: coronā quā a vene
re acceperat/deposuit in eo loco: qui ꝓfanus est e facto appellatus
Noluit enim secū ferre ne imortale donū mortuorū tactu coinq̄na
reꝫ: qui cū matrē incolumē reduxisset: coronā diciꝫ i astra collocas
se ut ętema memoria nominis efficereꝫ. ¶ Alij dicūt banc coronā
Thesei esse/et hac re ꝓpter eum collocatā. Nam qui diciꝫ in astris
Engonasin: is Theseus esse existimaꝫ: de quo posterius plura di/
cemus. Diciꝫ eni cum Theseus Cretā ad minoa cū septē virgini/
bus ⁊ sex pueris veniſſet Ad minoa de virginib⁹ Acrioboeā quandā
nomine: candore corporis inductū/comprimere voluisse: qō cum
Theseus passurum se negaret: ut qui neptuni filius esset: valeret
contra tyrannum/pro virginis incolumitate decertare. Itaq; cum

non iam dē puella: sed de Thesei genere cōtrouersia facta fuisset: vtrum is neptuni filius esset: nec ne: dicit Minos ānulū aureū de digito sibi detraxisse: ⁊ in mare proiecisse: quē referre iubet Thesea: si vellet se credi Neptuni filiū esse. Se enim ex Ioue procreatum: facile posse declarare. Itaq; cōprecatus patrē: petijt aliquid: ut satisfaceret se ex eo natū: statimq; tonitrum ⁊ fulgorē cęli: indicium significationis fecisse: Simili de causa Theseus sine vlla pcatione: aut religione parētis: in mare se proiiecit: quē confestim delphinum magna multitudo mari ꝓuoluta: lenissimis fluctibus ad Nereidas pduxit: a quib⁹ ānulū Minois ⁊ a Thetide coronā: quā nuptijs a Venere muneri accepat: rettulit: cōplurib⁹ lucētē gēmis. ¶ Alij aūt a Neptuni vxore accepisse, dicūt coronā: ⁊ Ariadnę Theseus dono dicit dedisse: cū ei ꝓpter virtutē ⁊ animi magnitudinē vxor esset cōcessa: hanc autē post Ariadnes mortem: Liberū inter sidera collocasse:

Egonasin. hūc Eratosthenes herculem dicit: supra draconē collocatū: de quo ante dixim⁹: eūq; paratū: ut ad decertandū: sinistra manu pellē leonis: dextra clauā tenentē: conar̄ interficere draconē: hesperidū custodem: qui nunq̄ oculos apuisse: somno coact⁹ existimar̄: quo magis custos esse demonstrar̄. De hoc etiā Panias tis in heraclea dicit. horū igit̄ pugnā Iuppiter admiratus: inter astra constituit. habet eni draco caput erectū: hercules autē dextro genu nixus: sinistro pede capitis ei⁹ dextrā partē opprimere conar̄: dextra manu sublata ut feriens: sinistra ꝓiiecta cū pelle leonis ut is q̄ maxime dimicās appareat: ⁊ si qui sit h̄ negat⁹. Arat⁹ quicq̄ posse demonstrare: tamē conabimur ut aliquid verisimile dicam⁹ ¶ Aratus autē: ut supra diximus: hunc Lethea licaonis filiū: Megistus patrē dicit esse: qui videt̄ ut lamentans filiā: in vsę figurā conuersam: genu nixum: palmas aduersas tendere ad cęlū: ut eā sibi dij restituant. ¶ Hegelsena aūt Thesea dixit esse: qui troezene

ſaxum extollere videt: qđ existimat Egeus sub eo saxo elopiũ ensẽ posuisse: ꝛ ętbre Thesei matri prędixisse: ne ante: eũ athenas mit teret qꝑ lapide sublato: sua virtute potuisset gladiũ referre. Itaqꝫ niti videt: qꝑ altissime potest: ut extollat. Hac etiã de causa nõnulli lyram: quę ꝓxima est ei signo collocata: Thesei esse dixerũt: qđ ut eruditus omniũ artiuꝫ: Lyram quoqꝫ didicisse videbat. Id quoqꝫ Anacreon dicit. ¶ Alij dicũt Thamirim a musis excęcatũ: ut supplicem ad genua iacentẽ. Dicũt alij Orphea a thracijs mulieribꝰ interfici qꝑ viderit liberi patris initia. ¶ Aeschillus autẽ ĩ fabulis: quę inscribunt prometheos hymenos: herculẽ ait esse: nõ cũ draconc: sed cũ liguribus depugnantem. Dicit enim: quo tẽpore hercules ab gerione boues abduxerit: interfeciſſe ꝑ ligurũ fines: quos conatos ab eo abducere pecus: manus contulisse: ꝛ qꝑ plures eorũ sagittis ꝓfixisse. Sed postqꝑ herculi tela deficerẽt: multitudine barbarorum ꝛ inopia armorũ defessum: se ingeniculasse: multis iam vulneribus acceptis. Iouem autem misertum filij: curasse ut circa eum magna copia lapidum esset: quibus se herculem defendisse ꝛ hostes fugasse. Ita Iouem in similitudinem pugnantis: inter sidera constituisse. ¶ Hunc etiã nõnulli hysiona brachijs vinctis esse dixerunt: qꝑ vim Junoni voluerit afferre. Alij promethea: in monte caucasi vinctum.

LIra autem inter astra constituta est. Hac (uti Eratosthenes ait) de causa qꝑ in initio a Mercurio factã de testudine Orpheo est tradita: qui Caliopes ꝛ oagri filius: eius rei maxime studiosus. Itaqꝫ existimatur suo artificio feras etiam ad se audiendi causa allicuisse: qui quercus vxoris Euridices mortẽ ad inferos descẽdisse existimatur: ꝛ ibi deorum progeniem suo carmine laudasse: ꝑter liberum patrem: hunc enim oblivione ductus: prętermisit ut oeneus in sacrificio Dianam. Postea igiꝫ Orpheus ut etiã plures dixerunt: in Olympo monte: qui macedoniam divisit a thra-

cia. Sed ut Eratosthenes ait: i Planceo sedes: cū cantu delectarē dicitur: ei Liber baccas obiecisse: quę corpus eius discerperēt interfecti. ¶ Sed alij dicūt: ꝙ initia Liberi sit speculatus/id ei accidisse. ¶ Musas autē collecta mēbra sepulturę mādasse: ꝛ lyrā quo maxime potuerunt beneficio: illiꝰ memorię causa figuratā stellis inter sidera cōstituisse Apollis ꝛ Jouis volūtate: ꝙ Orpheus apollinē maxime laudaret. Jupit̄ vero filio beneficiū cōcessit. ¶ Alij autē dicūt Mercuriū/cū primū lyrā fecisset: i Lylleno monte Arcadię: septē chordas instituisse: ad atlanticū numeꝝ: ꝙ maia vna ex illarū numero esset: quę mercurij ē mater. Deinde postea: cū Apollinis boues abegisset: deprehēsus ab eo: quo sibi facileꝰ ignosceret: petenti Apollini ut liceret sibi se dicere: iuenisse lyrā/ꝓcessit: ꝛ ab eo virgulā quandā muneri accepit: quā manu tenens Mercurius: cū prosiciscereť in arcadiā: ꝛ vidisset duos dracones: inter se cōiuncto corpore: aliū aliū appetere: ut qui dimicare int̄ se videreť: virgulā int̄ vtrunqꝫ ꝓiecit. Itaqꝫ discesserūt: quo facto eam virgulā pacis cā: dixit esse constitutā. ¶ Nōnulli etiā: cū faciūt caduccos: duos dracones implicatos virgula faciunt: ꝙ initiū Mercurio fuerat pacis Eius exemplo: et athletę ꝛ i reliquis eiusmodi certationibꝰ: virgulā vtunt̄. Sed ut ad propositū reuertamur. Apollo lyrā acceptā dicitur orphea docuisse: ꝛ postꝙ ipse cythară inuenerit: illi lyra concessisse. ¶ Nōnulli dixerūt: venerē cū proserpina ad iudiciū Jouis venisse: cui earū Adonin cōcederet: quibus Caliopen a Joue datā iudicē: quę musa Orphei ē mater. Itaqꝫ iudicasse: vti dimidiā partem anni earū vnaquęqꝫ possideret. Venerē autē indignatā: ut nō sibi propriū cōcessisset: obiecisse omnibus: quę i thracia sunt mulieribus: ut orphea amore inductę: ita sibi quęqꝫ appeteret: ut mēbra eius discerperent: cuius caput in mare de monte perlatū: fluctibus in insulam lesbon est reiectum: qđ ab his sublatum ꝛ sepulturę est mandatum: pro quo beneficio ad musicam artē ingeniosissimi existimant̄ esse. Lyra autē a musis (ut ante dixim9) int̄ astra ꝓstituta ē

Nõnulli q; Orpheus cum primus puerilem amorẽ induxerit!mu lieribus visũ contumeliã feciſſe!z hac re ab eis interfectũ.

Olorem: hunc greci Lignũ appellant quẽ cõplures propter ignotã hiſtoriã illis!cõmuni genere auium Omnim nomiauerũt!de quo hec memorię prodita eſt cauſa! Juppiter cũ amore induct⁹:Nemeſin vili/ gere coepiſſet!neq; ab ea:ut ſecum cubaret impetra re potuiſſet:hac cogitatione amore eſt liberatus! Jubet enim Ve/ nerem aquilę ſimulatam :ſeſeque ipſe in olorem conuerſus ut aquilam fugiens ad Nemeſin fugit : z in eius gremio ſe colloca/ uit:quem Nemeſis nõ aſpernata amplexum tenens:ſomno eſt cõ ſopita: quã dormientẽ Juppiter cõpreſſit.ipſe aũt auolauit: z ꝗa ab hominibus alte volans cęlo videbatur: inter ſidera dictus eſt eſſe cõſtitutus: qõ ne falſum videreť. Juppiter e facto euꝫ volan/ tem z aquilam conſequentẽ collocauit in mundo. Nemeſis autem ut quę auium generi eſſet iuncta:menſibus actis ouũ procreauit! qõ Mercurius auferens: detulit ſpartã: z lędę ſedẽti proiecit in gremiũ:exquo naſciť. Helena:cęteris corporis ſpecie prçſtans:quã leda ſuam filiã nominauit. ¶Alij autẽ cũ leda Jouem cõcubuiſſe in olorẽ cõuerſum:de quo in medio relinquimus.

Cephcus.hunc Euripides cum cęteris:phoenicis fi lium:ęthiopum regẽ eſſe demonſtrauit.Androme/ dę patrem:quã ceto propoſitã notiſſimę hiſtorię di xerunt. hanc aũt perſeũ a periculo liberatã vxorem duxiſſe:itaq; ut totum genus eorum perpetuo ma/ neret:ipſum quoq; Cephea inter ſidera ſupiores numeraſſe.

Caſſiopeia. De hac Euripides z Sophocles: z alij plures dixerũt:ut gloriata ſit:ſe forma nereidas prę ſtare:pro quo facto inter ſidera ſedens i ſiliquaſtro conſtituta eſt:quę propter impietatẽ vertente ſe mũ do reſupinato capite ferri videtur.

Andromeda. Dicit Mineruę beneficio itet astra collocata ꝓpter Perſei virtutem. q̃ eā Leto ꝓpoſitā a piculo liberarat. nec enī ab ea minorē animi beniuolētiā ꝓ bñficio accepit. Nā neq; pater Lephe⁹ neq; Laſſiopeia mater ab ea potuerūt ipetrare: quin parentes ac patriā relinquens perſea ſequeret. Sz de hac euripedes hoc eodem nomine fabulā cōmodiſſime ſcribit.

Perſeus. hic nobilitatis cā ⁊ q̃ inuiſitato genere cōcubitiōis eēt nat⁹ ad ſydera dicit pueniſſe. q̃ miſſ⁹ a Polydecte magnetis filio ad gorgonas a Mercurio q̃ eū dilexiſſe exiſtiat Talaria ⁊ petaſū accepit. Preterea galeā q̃ indut⁹ ex aduerſo non poterat videri. Itaq; greci galeā dixerūt eē: nō ut q̃dā iſcictiſſime iterꝓtant cum Orci Galea vſū: quę res nemī docto pōt ꝓbari. Ferr̃ ēt a Vulcano falcē accepiſſe ex adamāte facta q̃ Medusā Gorgonā iterfecit: qō factū nemo ꝓſcripſit. Sz ut ait Eſchyl⁹ Tragędiaꝝ ſcriptor in Phorcis. Igrcę fuerunt Gorgonū cuſtodes: de quo in ꝑmo libro Genealogiarū ſcripſim⁹: q̃ vtręq; vno oculo vſę exiſtimāt. Et ita ſuo quędq; tpe accepto oculo vigilias ęgiſſe: hūc Perſeus vna eaꝝ tradēte exceptū i paludē tritonida ꝓiecit. Itaq; cuſtodib⁹ excecatis facile gorgonā ſōno ꝓſopitā iterfecit: Cui⁹ caput Minerua in pectore dicit habere collocatū. Euemerus q̃dē Gorgonā a Mineruа dicit iterfectā. De quā alio tpe plura dicemus.

Heniochus. hūc nos aurigā latine dicim⁹ nomie Erichthoniū ut Eratoſthenes monſtrat: quē Iuppit cum vidiſſet primū inter homies equos ⁊ q̃drigas iunxiſſe: admiratus eſt ingeniū hominis ad ſolis iuenta aceſſiſſe. q̃ is priceps quadrigis inter deos eſt vſus: ſed Erichthoni⁹ ꝑ quadrigas ut ante diximus ⁊ ſacrificiū Mineruę ⁊ templum in arce Athenienſium primus inſtituit: de cuius progenie Euripedes ita dicit Vulcanum Mineruę pul/

chritudie corpis iductū petijsse ab ea: vt sibi nuberet neqz ipetrasse
z coepisse Mineruā sese occultare in eodē loco: qui ppt Vulcani
amorē Ephesti⁹ ē appellat⁹: quo psecutū Vulcanū ferūt cepisse ei
vim afferre. z cū plen⁹ cupiditatis ad eā vt cōplexui se applicaret
repulsus effudit in terrā voluptatē. Quo minerua pudore pmota
pede puluerē iniecit: Ex hoc aūt nascit Erichthoni⁹ anguis: qui ex
terra z eorū vissentiōe nomē possedit. Eū vicit Mineruа i cistella
quadā ut mysteria contectū ad erichthei filias detulisse z his vedis/
se seruandū: quib⁹ interdixit ne cistulas aperirent. Sed ut hominū
est natura cupida vt eo magis appetāt quo interdicat. sepius vir/
gines cistellā aperuerūt z anguē viderūt. Quo facto isania a Mi
nerua iniecta de arce atheniensiū se precipitauerūt. Anguis autē
ad Mineruę clypeū cōfugit z ab ea ē educat⁹. ¶ Alij autē āguina
tātū crura habuisse Erichthoniū dixerūt: eūqz primo tēpore adole
scentię ludos Mineruę Panathenea fecit: se z ipsū quadrigis cu
curriisse pro quib⁹ factis inter sydera dicitur collocat⁹. ¶ Non nulli
qui de sideribus scripserunt: hunc natione Argeū Orsilochū no/
mine: primum quadrigarum inuentorē esse dixerūt z pro inuentio
ne siderū locum possedisse. ¶ Alij autē hunc Mercurij filiū ex Eli
cia natū nomine Mirtilū Oenomai aurigā diffinierūt: cuius post
notam omnib⁹ mortem parens corpus in mundo constituisse exi/
stimatur. Huius in humero sinistro capra instare z in manu sini/
stra hędi videntur formati: De quib⁹ non nulli ita dicunt. Olenū
quendam fuisse nomine Vulcani filium Ex hoc duas nymphas
ęga z elicen natas: quę Iouis fuerunt nutrices. Alij autem ab hijs
etiam urbes quasdaz appellari dixerunt z Olenon in Aulide. Eli
cen autē in Peloponesso. z aegam in Emonia nominari: de qui/
bus homer⁹ in Illiados scōo dicit: ¶ Parmenseus autē ait Mi/
lissea quendam fuisse cretę regem. ad eius filias Iouem nutriendū
esse delatum: quę quod lac non habuerit capram ei admisisse A/
malthean nomine quę eum dicitur educasse. hāc autem geminos

bẽdos solitã esse procreare: ꝛ fere eo tẽpore peperisse: quo Juppit nutriendus est allatus. Itaq; propter beneficium matris ꝛ bẽdos quoq; dicit inter sidera collocasse. Hos aũt bẽdos Cleostratus tenedius dicit primo inter sidera ostendisse. Musæus aũt dicit Jouis nutrices Athemidem ꝛ Amaltheam nymphas: quibus eũ mat ops tradidisse existimat. Amaltheã aũt habuisse capꝛã quandã ut in delitijs quę Jouẽ aluisset. Nõnulli etiã ęgam solis filiã dixerunt: multo candoꝛe coꝛporis prestantẽ: cui contrarius pulchritudini horribilis aspectus existebat: quo Tytanes perterriti petierunt a terra ut eius coꝛpus obscurarẽt. quã terra specu quodã celasse dicit i insu'a crete: quę postea Juppitris fuisse nutrix. ut ante ostendimo demonstrat. Sed cũ Juppiter fidens adolescẽtia bellũ cõtra Tytanas appararet: responsũ est ei si vincere vellet ut ęgos pelle tectus ꝛ capite Gorgonis bellũ administraret: quã ęgida gręci appellauerunt. Itaq; facto eo qõ supra declarauimus. Juppiter Tytanas superãs regnũ ẽ adepto ꝛ reliqua ossa ęgos capꝛina pelle cõtecta anima donauit ꝛ stellis figuratã memoꝛię cõmendauit. ꝛ post ea qbo ipse vicerat tectus Minerue cõcessit. Euemero ait ęgam quandã fuisse Panos vxoꝛẽ. eã cõpꝛessã a Joue peperisse: quem viri sui Panos diceret filiũ. Itaq; puerũ ęgipã. Jouẽ veꝛo ęgiochum dictũ: qui qp eũ diligebat plurimũ inter astra capꝛę figura memoꝛię causa collocatum.

Ophiulcus qui apud nr̃os scriptoꝛes anguitenẽs dictus est supꝛa scoꝛpionẽ cõstitutus tenẽs manibo anguem mediũ coꝛpoeius implicantẽ. Policeus aũt hiodius hũc Phoꝛbanta noie demonstrat: qui hiodijs auxilio maximo fuisse demõstrat. Nã cũ in eoꝛum insulã serpentiũ multitudine occupatã ciues Ophiussam appellassent ꝛ in ea multitudine ferarũ draco fuisset ingenti magnitudine qui plurimos coꝛũ interfeciisset ꝛ patria deniq; deserta cakere coegisset: dicit Phoꝛbas Triopę filius ex hysocla Mirmido/

nis filia natus eo tẽpestate delatus: oẽs feras ⁊ eum draconẽ interfecisse. q̃ cũ maxime Apollini dilect⁹ esset locatus ī cęlo interficiens draconẽ laudis ⁊ memorie cã videaꝫ. Itaqz hodiį quotiẽs/cunqz a littore longius prodeũt classes prius sacrificant. Phorbantis aducntu ut illius talis euẽtus inopinatę virtutis accidat ciuib⁹ qualis insciũ Phorbãta futurę laudis ad sidera glorię ptulit casus ¶ Cõplures etiã astrologi hũc ęsculapiũ finxerũt: quẽ Iuppit Apollinis causa inter astra collocauit. Aesculapi⁹ enī cũ esset int̃ homines ⁊ tantũ medicina cęteris p̃staret: ut nõ satis ei videret̃ hominum dolores leuare: nisi etiã mortuos reuocare ad vitã nouis/set: ferũ hippolytũ q̃ iniq̃tate nouercę ⁊ insciti parẽtis erat interfectus sanasse. Ita Eratosthenes dicit. ¶ Nõnulli Glaucũ Minoos filiũ: ei⁹ opa reuixisse dixerũt: p quo vt peccato Iouẽ domũ ius fulmine incendisse. Ipsũ vo propter artificiũ ⁊ Apollinẽ eius patrem inter sidera anguem tenentẽ cõstituisse. ut quidã dixerũt; hac de causa anguẽ tenere dicit̃: q cũ Glaucũ cogeret̃ sanare cõclusus quodã loco secreto bacillũ tenens manu cũ quid agereret: cogitaret: dicit̃ anguis ad bacillũ eius arrepsisse. quẽ Aesculapi⁹ mẽte cõmotus interfecit bacillo fugientẽ feriens sepius. Postea fert̃ alter anguis eodẽ venisse ore ferens herbã ⁊ in caput eius imposuisse quo facto loco fugisse. quare Aesculapiũ vsum eadẽ herba Glaucũ reuixisse. Itaqz anguis ⁊ in Aesculapij tutelã ⁊ in astris dicit̃ collocatus qua cõsuetudine ducti posteri ei tradiderũt ut reliqui medici anguibus vterentur.

Agitta. Hanc vnã de Herculis telis esse demõstrant qua aquilã dicit̃ iterfecisse quę iecinora Promethei fertur exediſſe. de quo pluribus verbis dicere nõ videtur inutile. Antiqui cũ maxima cerimonia deorũ imortaliuz sacrificia administrarent: soliti sũt totas hostias in sacrorũ cõsũmere flãma. Itaqz cũ ppter sũptus magnitudinẽ sacrificia pauperib⁹ nõ ptingerẽt. Prometheus qui ppter

excellentiã ingenij mirã :homines finxisse existimaʒ:recusatione
dicitur ab Ioue impetrasse ut partẽ hostię in ignẽ cõmuni icerent
partẽ in suo consumerẽt vsu. Idqʒ postea consuetudo firmauit:qõ
cum facile a deo nõ ut ab homine auaro impetrasset. Ipse prome/
theus ĩmolat tauros duos.quorũ primũ iocinora cũ in ara posuis
set:reliquã carnẽ ex vtroqʒ tauro in vnũ compositã:corio bubulo
texit Ossa autẽ quę circũ fuerunt;reliqua pelle cõtecta ĩ medio col
locauit ꝛ Ioui fecit potestatẽ.ut quã vellet eorum consumeret par
tem. Iuppiter autẽ ꝛ si non pro diuina fecit cogitatiõe nec ut deũ
licebat omnia qui debuit ante ꝓuidere. Sed quoniã credere insti/
tuimus historijs decept⁹ a prometheo vtrũqʒ putans esse taurũ
delegit ossa pro sua dimidia parte. Itaqʒ postea in solẽnibus ꝛ re
ligiosis sacrifitijs carne hostiarũ cõsumpta: reliquã quę pars fuit
deorũ eodem igni conburũt.Sʒ ut ad propositũ reuertamur. Iup
piter cũ factũ rescisset: animo permoto mortalib⁹ eripuit ignẽ. ne
Promethei gratia plus deorũ potestate valeret.neve carnis vsus
vtilis hominibus videreʒ cum coqui non posset. Prometheus au
tem consuet⁹ insidiari sua opera ereptũ mortalibus ignẽ restitue/
re cogitabat. Itaqʒ caeteris remotis deuenit ad iouis ignem quo
diminuto ꝛ in ferulã coniecto:lętus ut volare non currere videreʒ
ferulã iactans ne spiritus intercluſus vaporis extingueret ĩ angu/
stia lumen. Itaqʒ homines adhuc plerũqʒ qui letitię fiunt nuncii
celerrime veniũt. Prętera totã a certatione ludorũ cursorib⁹ in/
stituerunt ex promethei consuetudinc vt currerẽt lampadẽ iactan
tes. Pro quo iuppiter facto mortalibus parẽ gratiã referens mu/
lierẽ tradidit his quã a vulcano factã deorũ voluntate omni mu/
nere donauit: Itaqʒ Pandora est appellata: Prometheũ autẽ in
monte Scythię nomĩe Caucaso ferrea cathena vinxit:quẽ alligatũ
ad triginta milia annorũ ęschyl⁹ tragoediarũ scriptor dixit: Prę/
terea admisit ei aquilã:quę assidue noctu renascentia iacinora ex/
esset.hãc autẽ aquilã non nulli ex typhone ꝛ echione natã:Alii ex

terra ⁊ Tartaro Cõplures a Vulcano factã. hũc cõplures Carnabutã dixerunt nomine :getharũ regem qui sunt in mysia regione fuisse:qui eodẽ tempore regno est potitus:quo primũ semina frugum mortalibus tradita esse existimantur. Ceres enim cum sua beneficia largiretur hominibus Triptholomum cuius ipsa fuerat nutrix in curru draconum collocatũ:qui primus hominum vna rota dicitur vsus: ne cursu moraretur iussit omniuz nationũ agros circuentem semina partiri: quo facilius ipsi posteriqz eorũ a fero victu segregarent̃.qui cum peruenisset ad eum quem supradixim⁹ gethharũ regem ab eo primũ hospitaliter acceptus: Deinde nõ ut beneficiis aduena ⁊ inocens sed ut crudelissimus hostis insidiis captus alioꝝ dum paratus est producere suã pene perdidit vitam: Carnabutę enim iussu cum draco vnus eorum esset interfectus necum Triptholomus sensisset insidias parari currus presidium sibi constituere speraret Ceres eo uenisse et crepto adolescenti currum dracone altero subiecto reddidisse. Regem pro cepto malefício poena nõ mediocri affecisse. Hegesianax dicit Cererẽ memorię hominũ causa ita carnabuta sideri⁹ figurasse:manibus tenentem ut interficere draconẽ existimetur:qui ita uixerat acerbe vt iocundissimam sibi conscisceret mortẽ. ¶Alii aũt herculem esse demonstrant:in Lydia apud flumen Sagarim:anguem interficientẽ qui ⁊ homines cõplures interficiebat ⁊ ripam frugibus orbabat: Pro quo facto a regina Ompbale quę ibi regnabat multis ornatum muneribus argos remissum. Ab Iuppitre vero propter fortitudinem inter sidera collocatum. ¶Nõ nulli etiã Triopã Thessalorum regem dixerunt esse. qui cum suum domicilium tegere conaretur Cereris ab antiquis collocatum diruit templũ. Pro quo fcõ a cerẽ fame obiecta nũq̃ postea frugib⁹ vllis saturari potuisse existiaẽ. Nouissie ꝓpe ad terminũ vitę dracõe obiecto mala pluria ppessus aliqñ mortẽ adept⁹ iter astra Ceteris voluntate ẽ ꝓstitut⁹ Itaqz adhuc videẽ eũ draco circũplex⁹ eterna meretẽ afficere pęna

¶ Policeus autē Vulcani factā manib⁹ demonstrat animāqz ei ab Jouc traditā dicūt. Sed eius solutione hęc memorię ꝓdita est cā Cum Juppiter Thetidis cōnubiū pulchritudine corporis inducꝰ peteret neqz a timida virgine impetraret: neqz eam rem minus ef ficere cogitaret: illo tēpore parcę ceciniſſe ferunt fata quę ꝓfici na/ tura voluit rerū: Dixerūt enim quicunqz Thetidis fuiſſet maritus eius filiū patria fore laude clariorē: qđ Prometheus nō voluntā/ te ſed neceſſitudine vigilans auditū Juppitri nūciauit: qu veritus ne id qđ ipſe ſaturno patri feciſſet in ſimili cā: ne patris regno pri uatus cogereꝝ: deſtitit Thetim velle ducere vxorē. ⁊ prometheo ꝓ beneficio meritā rettulit grām eūqz vinculis liberauit. neqz qđ illi fuerat iuratus remiſit vacuūoñi alligationi futurū. Sed memo/ rie cā ex vtraqz re hoc eſt lapide ⁊ ferro ſibi digitū vincire iuſſit. q̄ cōſuetudine homines uſi quo ſatiſfacere prometheo viderenť an/ nulos lapide ⁊ ferro cōcluſos habere cęperūt. Nōnulli etiā coronā habuiſſe dixerūt: ut ſe victorē impune peccaſſe diceret. Itaqz ho/ mines in maxima lętitia victoreſqz coronas hr̄e conſtituerūt. Id exercitationib⁹ ⁊ cōuiuijs ꝓſpicere licebit. ¶ Sed opinio ad initiū eſt ⁊ interitū aquilę reuertamur. Hercules miſſus ab Euriſteo ad Heſperidū mala neſcius vię deuenit ad prometheā quē in caucaſo monte vinctū ſupra diximus. A quo via demōſtrata victoria dum iter facere contēdit ut ⁊ draconē de quo ante diximus interfectū di ceret ⁊ gratiā ꝓ bñficio redderet. Nā cōfeſtim honorē quē potuit reddidit merēti. Qua dimiſſa homines inſtituerūt ut hoſtijs īmo latis iocinora conſūmerent in deorū altarib⁹ ut ſaturare eos ꝓ vi ſceribus promethei viderenť. vt Eratoſthenes autē de ſagitta de monſtrat hac Apollo Cyclopas interfecit qui fulmē Jouis feccrūt quo Aeſculapiū interfectū cōplures dixerūt. Hāc aūt ſagittā in hy perboreo monte Apollinē defodiſſe cū autē Jupiter ignorauerit filio ipſam ſagittā vento ad Apollinē perlatā cū frugibus quę co tēpore naſcebanť. Hanc ergo ob cauſam inter ſidera demonſtrať.

AQuila hęc quę dicit Ganimedem rapuisse et amanti Jouí tradidisse.hanc etiam Jupiter primus ex auiũ genere delegisse sibi existimat:quę sola tradita ẽ me morię: cõtra solis orientis radios contendere vale/re. Itaq; super Aquariũ volare videt.Hunc enim cõ plures Ganymedẽ esse finxerũt. ¶ Nõnulli etiã dixerũt Meropẽ quendã fuisse:qui Coam ĩsulã tenuerit regno:ꝛ a filię nomine Co on:ꝛ homines ipsos a se:meropas appellarer.Hunc autẽ habuisse vxorẽ: nomine Ethemeã genere Nymphaz procreatã: quę cũ de/sierit colere Dianã ab ea sagittis figi cępit Tandẽ a proserpina vi/uam ad inferos arreptã eẽ.Meropen aũt desiderio vxoris pmo/tum:morte sibi cõsciscere voluisse.Junonẽ autẽ misertã eiꝰ:ĩ Aqui lam corpus eius cõuertisse.et inter sydera cõstituisse:ne si hominis effigie eũ collocaret:nihilominꝰ memoriã tenens:cõiugis deside/rio moueret. ¶ Agloſthenes aũt qui naxica scripsit:ait Jouẽ Cretę surreptum.naxum delatum.ꝛ ibi esse nutritũ.qui postq; puenerit ad virilẽ ętatẽ et voluerit bello lacessere titanas. sacrificáti ei aqui lam auspicatã.quo auspicio vsum esse.ꝛ eam inter astra collocasse. ¶ Nõnulli etiã dixerũt Mercuriũ.alij aũt Anapladẽ pulchritudi ne veneris ductũ in amorẽ incidisse :ꝛ cum ei copia nõ fieret ani/mum ut cõtumelia accepta defecisse. Jouẽ autẽ misertũ eius.Cum Venus Achcloo flumine corpus ablueret misisse aquilã quę sociũ eius in amitenea egyptiorũ delatũ Mercurio traderet:quẽ perse/quens Venus ad cupientẽ sui puenit:qui copia facta pro beneficio aquilam in mundo collocauit.

DElphin.hic qua de causa sit inẽ astra collocatus Era thosthenes ita cum cęteris dicit.Neptunũ quo tępo re voluerit Amphitritẽ ducere vxorẽ: et illa cupiens seruare virginitatem.fugerit ad atlanta:coplures eo quesitũ dimisisse. Jn his ꝛ delphina quendã nomic qui peruagatus insulas: aliquãdo ad virginẽ puenit ciꝰ persuasit

ut nuberet Neptuno:z ipse nuptias eorũ administrauit. ℙro quo facto:inter sidera delphini effigiẽ collocauit.Et hoc amplius:qui Neptuno simulacrũ faciũt:delphinum aut in manu:aut sub pede eius constituere:inde:Neptuno gratissimum esse arbitrantur.

¶Agloasthenes aũt qui naxica ꝓscripsit Tyrrhenos ait fuisse quosdam nauicularios:qui liberũ patrẽ:puerũ receptum:ut naxum cũ socijs suis comitibus transuectũ:redderent nutricibus nymphis: a quibus eum nutritum.z nostri:in progeniem deorũ z cõplures greci dixerũt.Sed ut ad ꝓpositũ reuertamur.nauicularij spe prę/dę inducti nauẽ auertere voluerunt:qõ Liber suspicat⁹:comites suos iubet symphonia canere:quo sonitu inaudito Tyrrheni cũ usqz eo delectarent̃:ut etiã in saltationibus essent occupati:cupiditate se in mari insciꝭ proijecerũt: z ibi delphini sunt facti:quorũ cogitationẽ cũ Liber memorię hominũ ꝯtradere voluisset: vnius effigiẽ inter sidera collocauit. ¶Alij autem dicũt:hunc esse delphina:qui Ariona cytharedũ:ex siculo mari thenariũ transuexit:qui cum cęteros artificio prestaret:et circum insulas quęstus cã vagaret̃:seruuli eius arbitrati:plus in ꝑfidiosa libertate cõmodi q̃ꝫ ī placida seruitute esse:cogitare cęperũt ut dño in pelagus ꝓijecto:bona eius inter se partirẽt̃:qui cũ cogitationẽ eoꝝ sensisset:petijt nõ ut dñs a seruis:sed ut innocẽs ab improbis:ut parens a filijs:ut se liceret ornatum:qua sępe fuerat veste:qm̃ nemo esset alius ut ipse qui suũ quęstũ ꝓsequeret̃ euentũ. Qõ cum impetrasset: cythara sumpta:suam cępit deflere mortẽ:quo sonitu ducti delphines: e toto mari ꝓnatant ad Arionis cantũ. Itaqz deorũ imortaliũ ꝓtestate inuocata:sup eos se deijecit:quorũ vnus Ariona excep tũ ptulit ad thenarium littus. In cuius memorię causa:quę ibi statua ẽ Arionis in ea delphini simulacrũ affixũ videt̃. ℙro qua re inter sidera ab antiquis astrologis est figuratum.Serui autem qui per se putarant seruitute elapsos tempestate thenarium perducti a domino comprehensi non mediocri supplicio sunt affecti.

EQuus. hūc Aratus ⁊ alij cōplures: Pegasum Neptuni ⁊ Medusę Gorgonis filiū dixerunt: qui i helicone: boetię monte: vngula saxū feriens: fontem aperuit: qui ex eius nomine hypocrine est dictus. ¶Alij dicūt: quo tēpore Bellorophontes ad Proethum abātis filium argiuorum regem deuenerit: Anciā cōiugem regis: hospitis amore inductam: petisse ab eo: uti sibi copiam faceret: pmittens ei cōiugis regnum. quę cum impetrare non potuisset: uerita ne se ad regem criminaret: occupat eum sibi vim afferre voluisse: Proetho dicit: qui ꝙ eū dilexerat: noluit ipse suppliciū sūmere: sed qō equum esse sciebat: mittit eum ad Iebatē Ancię reginę patrem: quē alij thenobelā dixerūt: ut ille filię pudicitiā defendens Bellorophontem obiiceret Chimerę: quę eo tempore lyciorum agros vastabat flamma: vnde victor ꝓfugiens post fontis inuentionē: cum ad cęlū cōtenderet euolare: neqꝫ longe iā abesset despiciens ad terrā: timore ꝑmotus decidit: ibiqꝫ pisse dicit. Equs antē subuolasse inꝫ sidera ab Ioue cōstitutus existimat. ¶Alij nō criminatū ab ancia: sed ne sępi audiret: qō nollet: aut ꝑcib ei moueretur: ꝓfugisse argis dixerūt. Euripides aūt i melācippa tpe hippodromis cētauri: filiā theanthea appellatā dicit. quę cū alertur in monte Pelio: ⁊ studiū in venādo maximū haberet: quodā tpe ab eo loco hellenis filio: Iouis nepote ꝓsuasā cōcepisse: cūqꝫ iam partus appropinquaret: ꝓfugisse i siluā: ne pri cū virginē speraret nepotē ꝓcreasse videret: Itaqꝫ cū parēs eā psequeret: dicit petijsse a deorū potestate: ne pariēs a parēte ꝟspiceret: quę deoꝝ volūtate postꝙ pepit in equā cōuersa in astra est cōstituta. ¶Nōnulli cā vatem dixerūt esse: sed qō deorū cōsilia hoibus sit enūciare solita: in equā esse cōuersā. Callimachus aūt ait: ꝙ deflerit venari: ⁊ colere Dianā: in quā speciē supra dixim: eā Dianā ꝙuertisse. hec dī etiā hac re nō esse in ꝟspectu Cētauri: quē Chirona cē nōnulli dixerūt ⁊ etiam dimidiā apparere: quod noluerit sciri se fęminā esse.

Eltoton. hoc ſidus ⁊elut littera ē grēca in triangulo poſita. itaq; appellaſ: qō Mercuri⁹ ſupra caput Arietis ſtatuiſſe exiſtimaſ: ideo ut obſcuritas Arietis huius ſplendore: quo loco eſſet ſignificaret ⁊ Jouis nomine: grece Διός primam litteram deformaret

¶ Nōnulli egypti poſitionē. Alij qua Nilus terminaret ethiopiā eſſe ⁊ egyptū dixerūt. Alij Siciliā figuratā putauerūt. Alij q orbē terrarū ſuperiores trifariam diuiſerunt. tres angulos eſſe conſtitutos dixerunt.

Aries. hic exiſtimaſ eſſe qui phryxum tranſtuliſſe et hellen. dictus eſt. per helleſpontū: quē heſiodus ⁊ Pherecides ait habuiſſe aureā pellē de qua alibi plura dicemus. Sed hellen decidiſſe in helleſpontū ⁊ a Neptuno cōpreſſā Peona peperiſſe: cōplures. ¶ Nōnulli Edonū dixerūt. Preterea phryxū incolumē ad Oetā peruenisſe ⁊ Arietē Jouī imolaſſe. Pellē in tēplo fixiſſe ⁊ Arietis ipſi⁹ effigiem ab Ioue inter ſidera cōſtitutā: habere tēpus anni quo frumentum ſeriſ: et ideo q ortū ſeuerit ante: quē maxime fugē fuit cauſa. Et eraſthetenes ait arietē ipſū ſibi pellē aureā detraxiſſe ⁊ Phryxo memorię cauſa dediſſe: ipſum ad ſidera peueniſſe: quare ut ſupra diximus obſcurius videaſ. ¶ Hūc aūt nōnulli dixerūt i oppido horcomenio qō ē in boetia natū. Alij in ſalorū theſſalię finib⁹ procreatum. Alij dicūt Cretea ⁊ athamantē cū alijs plurib⁹ eoli filios fuiſſe. ¶ Nōnulli etiā Athamātis filiū Salamonē eſſe: eoli nepotē eſſe dixerūt. Cretea aūt habuiſſe demodicē vxorē quā alij biadicē dixerunt. hanc autē Phryxi athamantis filij corpore inductā in amorē incidiſſe. neq; ab eo ut ſibi copiā faceret impetraſ potuiſſe. Itaq; neceſſario coactā criminari eū ad Cretea cępiſſe quę diceret ab eo ſibi pene allatā. ⁊ hoc ſimilia mulierū cōſuetudine dixiſſe. Quo facto Cretea ut vxoris amantē pmotū athamanti ut de eo ſuppliciū ſumeret pſuaſiſſe. Nubē autē interueniſſe et ereptuz phryxum

z bellē cius sozozē in ariete posuisse z per bellespontū ꝙ lōgissi/
me posset perfugere iussisse: bellen decidisse: z ibi debitum nature
reddidisse. Ex hui⁹ nomine bellespontū appellatū: Phrixum Col
chos peruenisse: z vt ante dixim⁹ arietis interfecti pellem in tem/
plo fixisse Ipsum autē a Mercurio ad Athamantē reductum qui
patri eius satisfecerit: eū innocentia cōfusuz profugisse. Thermi/
spus autē dicit: quo tempore Liber affricā oppugnauerit deuenisse
cum exercitu in euz locū: qui propter multitudinē pulueris ammo
des est appellatus. Itaqz cum in maximū periculuz deuenisset ꝙ
iter necessario facere videbat. accessit eo ut aquę maxima penuria
esset quo facto exercitus ad defectionē maximā venire cogebatur:
qui quid ageret dum cogitāt Aries quidā fortuitu ad milites eorū
errans peruenit: quos cum vidisset fuga sibi presidiū parauit Mi
lites autem qui eū fuerunt conspicati z si puluere z ęstu pręssi vix
progrediebanť: tamē ut predā ex flamma petentes: arietē sequi cę/
perunt usqz ad eum locū qui iouis ammonis postea templo consti
tuto est appellatus. Quo cum peruenissent arietē quem consecuti
fuerant nusqꝫ inuenire potuerunt. Sed quod magis bis fuerat o/
ptandum aquę magnā copiam in eo loco nacti sūt. corporibusqz re
cuperatis libero statim nunciauerūt: q̄ gauisus ad eos fines exer/
citum deduxit z Iouis ammonis templū cum arietinis cornibus
simulacro facto constituit. arietem inter sidera figurauit. Ita ut cū
sol in eius foret signo: omnia nascentia recrearenť: quę veris tem/
pore fiunt hac re maxime ꝙ illius fuga Liber recreauit exercitum
Pręterea. xij. signorū principē voluit esse ꝙ ille optimus exerci/
tui fuerit doctor. Sz de ammonis simulacro Leon q̄ res ęgyptias
conscripsit: ait. Cum Liber ęgyptuz z reliquos fines regno teneret
z omnia primus hominibus ostendisse diceret: ammonē quendā
ex africa venisse z pecoris multitudinē ad libez adduxisse: quo fa/
cilius z eius gratia vteretur z aliquid primus inuenisse diceretur.
Itaqz pro beneficio ei Liber existimatur agrū dedisse qui est cōtra

thebas ęgyptias: ꝛ qui ſimulacra faciunt ammonis: cum capite cornuto inſtituunt: ut homines memoria teneant: cum primū pecus oſtendiſſe. Qui autē Libero factum voluerunt aſſignare ꝙ nō petijerit ab ammone: ſed ultro ad eū ſit adductus: ſimulacra illi cornuta faciunt: ꝛ arietē memorię cauſa inter ſidera fixum dicunt.

TAurus. hic dicitur inter aſtra eſſe conſtitutus ꝙ Europā incolumē tranſuexit Cretā. Vt Euripides dicit. Nonnulli aiunt cum in bouem ſit conuerſa: vt Juppiter ei ſatiſfacere videretur inter ſidera conſtituiſſe: ꝙ eius prior pars appareat ut tauri: ſed reliquū corpus obſcurius videatur. ¶ Expectat autem ad exortum ſolem: cuius oris effigiē quę continent ſtellę hyades appellantur: ¶ Has autē pherecydes atheniēſis liberi nutrices eſſe demōſtrat numero ſeptē: quas etiaz ante nymphas Dodonidas appellatas: harū nomina ſunt hęc. Ambroſia. Eudora. Padile. Coronis. Polliſſo Phyleto. Thyene. hę dicuntur a Lygurgo fugatę ꝛ p̄ter Ambroſiam omnes ad thetym profugiſſe ut ait Aſclepiades. Sed vt Pherecydes dicit ad thebas liberū perlatum Junoni tradiderunt Quam ob cauſam ab Joue gratia eis eſt relata ꝙ inter ſidera ſunt conſtitutę. ¶ hyades autem appellatę ſunt ut ait Muſeus ꝙ ex atlante ꝛ hya Oceani filia: ſint quindecim filię procreate: quarum quinqz hyadas appellatas demonſtrat ꝙ earum hyas fuerit frater a ſororibus plurimū dilectus. qui cum uenans a leone eſſet interfectus: quinqz de quibus ſupradixim⁹ lamentationibus aſſiduis permotę dicuntur interiſſe: quare eas ꝙ plurimū de eius morte laborarent hyadas appellatas. Reliquas vero decē ſorores delibe/raſſe de ſororū morte. ꝛ earū ſeptē ſibi mortem conſciſſe. quare ꝙ plures idē ſenſerūt Pleidas dictas. ¶ Alexander autē hyadas ait dictas ꝙ plures: hyades et boetię ſunt filię. Pleidas autem ꝙ ex pleone oceani ꝛ atlante ſint natę. he numero ſeptē dicunt. Sed nemo ampli⁹ quā ſex videre poteſt. Cui⁹ cauſa prodit: hoc qō De

ſeptē ſex cū immortalib⁹ concubuerūt. tres Cū ioue. Due cū Nep/
tuno. Una cū Marte: reliqua autē. Siſyphi vxor demōſtrat. Qua
rū ex electra ⁊ ioue dardanū Ex maia mercuriū. Ex tagete laced e
mona ꝓcreatū. Ex Alcione autē ⁊ neptuno Irea. Ex celeno lycū
⁊ nictea natū. Marte autē ex Sterope Oenomaum ꝓcreaſſe quā
alij ęnomai dixerūt vxorē. Meropen autē Siſypho nuptā Glau/
cū genuiſſe. quē cōplures Bellorofontis patrē eſſe dixerūt. Qua/
re ꝓpter reliquas ſorores eius inter ſidera cōſtitutā. Sed quia ho
mini nupſit ſtellā ei⁹ obſcuratā. ¶ Alij dicūt Electrā non apparere
ideo quod Pleides exiſtimen̄t choreā ducere ſtellis. Sed poſtq̄
troia fuit capta ⁊ ꝓgenies eius quę a dardano fuerit ſit cuerſa: do/
lore permotā ab his ſe remouiſſe: ⁊ in circulo qui arctic⁹ dicit̄ con
ſtitiſſe: ex quodā longo tempore lamentantē capillo ſparſo videri.
Itaq; e facto Cometē eſſe appellatam. Sed has Pleidas antiqui
aſtrologi ſeorſum a tauro deformauerūt ut ante dixim⁹ Pleiones
⁊ Atlantis filias: quę cū in boetiam cū puellis iter faceret: oriona
conatū voluiſſe ei vim afferre ij lā fugere cępiſſe: Oriona autē ſecu
tū eſſe ānis. xij. neq; eā iuenrie potuiſſe. Ioue aūt puellā miſertū
iter aſtra cōſtituiſſe ⁊ poſtea a nōnullis aſtrologis caudā tauri ap
pellatā Itaq; ad huc Orion fugiētes eas ad occaſū ſeq; videt̄. Eas
ſtellas vergilias noſtri dixerūt q̄ poſt ver exoriunt̄: ⁊ hae quidem
amplioꝛē cęteris habēt honoꝛē. Qō earū ſigno exoriēte ęſtas ſigni
ficat̄. Occidēte autē hyems oſtendit̄: qō alijs nō ē traditū ſignis.

Gemini. hos cōplures Aſtrologi caſtoꝛē ⁊ pollucē eſ
ſe dixerūt: quos demonſtrant omniū fratrū inter ſe
amātiſſimos fuiſſe. q̄ neq; de p̄incipatu ꝓtenderūt
neq; vllam rem ſine communi conſilio geſſerunt.
Proquibus officijs eorum Iuppiter inter notiſſi/
ma ſidera eos conſtituiſſe exiſtimatur. Neptunū autem pari con
ſilio enumeraſſe. Nam equos his quibus vtuntur donauit ⁊ de/
dit poteſtatem naufragis ſaluti eſſe. ¶ Alij dixerunt herculem

esse ꝛ Apollinē. ¶ Nōnulli etiā Triptholemū: quē supra diximus ꝛ Jasona a Cerere dilectos: ꝛ ad sidera platos. Sed qui de Casto/re ꝛ Polluce dicunt: hoc amplius addunt: ut Castor in oppido Ad/riadnis sit occisus: quo tempore Lacedemones cum atheniensi/bus bellū gesserunt. ¶ Alij aūt cū oppugnarent Spartā Lyncus ꝛ hydas ibi periisse dixerunt. Pollucem ait Homerus concessisse fra tri dimidiam vitam. Itaqz alternis diebus eorum quēqz lucere.

Cancer. hic dicit Junonis beneficio inter astra col/locatus: ꝙ cum Hercules contra hydrā Lerneā con stitisset: ex palude pedem eius mordicus arripuisset qua de re Herculem permotū eum interfecisse: Ju/nonem autē inter sidera cōstituisse: vt esset cū duo deciz signis: quę maxime solis cursu continent. ¶ In eius defor/mationis parte sunt quidā qui asini appellantur: a Libero in testa Cancri duabus stellis figurati. Liber enim a Junone furore obie/cto: dicitur mente captus fugisse per Thesprotiā: cogitans ad Jo nis dodonei templum peruenire: vnde peteret responsum: quo fa cilius ad pristinum statum mentis perueniret: sed cum venisset ad quandam paludem magnā: quam transire non posset: de quibus/dam duobus asellis obuijs factis: dicitur vnum deprendisse corū: ꝛ ita esse transuectū: ut omnino aquā non tetigerit. Itaqz cum ve/nisset ad templū Juppitris dodonei statim dicitur a furore libera tus: ꝛ asellis gratiam retulisse ꝛ inter astra eos collocasse. ¶ Non/nulli etiā dixerunt asino illi: qui fuerit vectus: vocem humanā de/disse: Itaqz postea cū Priapo deo naturę contendisse: ꝛ victuz ab eo interfectū. Pro quo Liberū eius misertū in sideribus annume/rasse. Et ut sciretur id pro deo nō pro homine timido (quia Juno/nem fugerit) fecisse: supra Cancrū cōstituit: qui deę beneficio fue/rit affixus astris. ¶ Dicitur etiā alia historia de asellis vt ait Era/tosthenes: quo tēpore Juppiter bello gigantibus indicto: ad eos oppugnandos omnes deos conuocauit: venisse Liberum patrem

Vulcanū satyros sylenos asellis vectos: qui cū nō lōge ab hostib⁹ abessent: dicunt asselli ptimuisse: z ita p se quisq; magnū clamorē z inauditū gigātib⁹ fecisse: vt oēs hostes eorū clamore i fugā se cō uerterēt: z ita sint supati Thui⁹ similis ē historia de buccina Tritonis: Nā is quoq; fert: cū cōchā iuentā excauasset secū ad gigantes tulisse: z ibi sonitū quendā iauditū p conchā misisse. Hostes aute veritos ne q̄ esset imanis fera ab aduersarijs adducta: cū esset ille mugit⁹: fugę se mādasse: z ita victos i hostiū ptāte pueīsse.

Leo. Hic dī a Ioue cōstitut⁹ q̄ oiūz ferarū p̄nceps es se existimat. Nōnulli etiā hoc ampli⁹ dicūt q̄ herculis p̄ma fuerit hec certatio z q̄ eū iermis interfecit. De eo z Pisandr⁹ z cōplures alij scripserūt: cui⁹ simulacrū p̄primū ē virgini. Sz alię septē stellę ad caudā leonis i triangulo collocatę: q̄s crines beronices esse Leonon mathematic⁹ z Callimach⁹ dicit. Cū Ptolemę⁹ beronicē Ptolemęi z Aristonis filiā sororē suā duxisset vxorē: z paucis post dieb⁹ Asiā oppugnatū p̄fect⁹ eēt: vouisse beronicē: si victor Ptolemęus rediisset: se detonsurā crinē: quo voto donatū crinē in Veneris Arsinoes Cōfintidis posuisse tēplo: eisq; postero die nō cōparuisse: quod factū cuz rex egre ferret Conon Mathematicus (vt dixim⁹) cupiēs inire gratiā regis dixit crinē inter sidera videri collocatū: z quasdā vacuas a figura septē stellas ostendit quas esse crinē fingeret. Hāc beronicē nōnulli cū Callimacho dixerūt equos alere z ad Olympia mittere cōsuetā. Alij dicūt hoc ampli⁹ Ptolemeū beronicis patrē: multitudine hostiū perterritū: fuga salutē petisse: filia autē sępe consuetam insiluisse in equū: z reliq̄ exercitus copiā constituisse: z complures hostiū interfecisse: reliquos in fugam coniecisse: pro quo etiam Callimachus cā magnanimā dixit. Eratosthenes autē dicit z virginibus lesbijs dotem quam cuiq; relictā a parente nemo solueret iussisse reddi. z inter eas constituisse petitionem.

Virgo: hanc hesiodus Jouis ⁊ Themidis filiã dicit: Aratus autẽ Astrei ⁊ aurorę filiã existimat: qꝫ eodẽ tẽpore fuerit: cũ aurea sęcula hominũ: ⁊ eorũ prin/cipem fuisse demõstrat: ꝓpter diligentiã ⁊ ęquitatẽ iustitiã appellatã: neqꝫ illo tempore ab hominibus exteras nationes bello lacessitas esse: neqꝫ nauigio quẽqꝫ vsũ esse: sed agris colẽdis vitã agere cõsueuisse. Sed post eorꝫ: qui sint nati min⁹ officiosos: magis auaros coepisse fieri. Quare min⁹ iustitiã inter homies fuisse cõuersatã: Deniqꝫ eã ꝓuenisse vsqꝫ eo: dũ dicere: heu heu gen⁹ hominũ natũ: Itaqꝫ iã nõ potuisse pari ampli⁹ ⁊ ad sidera euolasse. ¶ Sed hanc alij Fortunã alij Cererẽ dixerũt ⁊ hoc magis ꝙnõ cõuenit inter eos ꝙ caput eius nimiũ obscurũ videt. ¶ Nõnulli etiã Erigonẽ Icari filiã dixerũt: de qua supra dixi/mus. Alij autẽ apollinis filiã ex Chrisothemi natã ⁊ infantẽ par/thenon nomine dictã eamqꝫ ꝙ parua interierit ab Apolline inter sidera collocatam.

Scorpius. hic ꝓpter magnitudinẽ membrorũ in duo signa diuidit: quorũ vni⁹ effigiẽ nostri libra dixerũt. sed oino totũ signũ hac de causa statutũ assignatur ꝙ orion cũ venaret ⁊ in eo exercitatissimũ se esse cõ/fideret dixisse: etiã dianę ⁊ latonę: se oia quę ex terra oriunt interfi cere valere: quare terrã permotã scorpionẽ eduxisse: qui eũ iterfice re demonstrat. Jouẽ autẽ vtriusqꝫ animũ admiratũ: scorpionẽ iter astra collocasse: vt species eius homnib⁹ documento esset: ne quis eorũ aliq̃ re sibi cõfideret. Dianã aũt ꝓpt studiũ orionis petisse a ioue: vt idẽ illi bñficiũ daret petẽti qd terrę vltro tribuisset. Itaqꝫ eũ cõstitutũ: vt cũ scorpion oriat orion occidat.

Sagictari⁹. hũc cõplures centaurũ esse dixerunt. alij autẽ hac de causa negauerũt. qd nemo centaur⁹ sa/gittis sit vsus. hic aũt queri cur equinis crurib⁹ sit deformat⁹ ⁊ caudã habeat vt satyri. Dicũt enĩ non/

nulli hũc esse Crotũ noie Euphemes musarũ nutricis filiuz vt ait Soste⁹ tragoediarũ scriptor:eũ domiciliũ ĩ mõte helicone habuis/se ⁊ cũ musis solitũ delectari:nónũq; etiã studio venationis exer/ceri: Itaqz ꝑ merita diligẽtia magnã laudẽ assecutũ. Nã ⁊ celerri/mum i siluis ⁊ acutissimũ in musis factũ esse: Pro quo studio pe tisse musas ab ioue vt ĩ aliquo astrorũ numero deformaret. Itaqz iouẽ fecisse vt cũ omnia illius artificia vno corpe vellet significare: Crura eius equina fecisse:q; equo multũ sit vsus ⁊ sagictas pro in/genio adiunxisse: vt ex his ⁊ acumẽ ⁊ celeritas esse videt: Cauda n satiricã in corpe fixisse :q; non minus hic musę q; liber satyris sit delectat⁹. Ante hui⁹ pedes stellę sunt paucę in rotũdo deformate: quas Coronã ei⁹ vt ludẽtis abiectã nõnulli dixerunt.

Capricornus .huius effigies similis est Egipani: quẽ Iuppiter : q; cum eo erat nutritus cum eo esse vo/luit: vt carpam nutricem de qua ante dixim⁹. Chic etiam dicitur q; cum Iuppiter tytanas oppugna/ret primus obiecisse hostibus timorem qui Pani/scos appellatur vt ait Eratosthenes hac etiam de causa huius in feriorem partem piscis esse formatio q; muricibus idest mariti/mis conchilijs hostes sit iaculatus pro lapidũ iactatione. Ae/gyptij autem sacerdotes ⁊ nonnulli poetę dicunt cuz cũ plures dij in egyptum conuenissent:repente venisse eodem typhona acerri/mum giganta ⁊ maxime deorũ inimicum:quo timore permotos ĩ ailiam figuram se conuertisse. Mercurium factum esse ibim. Apol linem autem quę threicia auis idest grus. dicitur. Dianam Claro simulatam:quibus de causis egyptios ea genera violari non sine/re demonstrant. q; deorum imagines dicantur: Eodem tempo/re Pana dicunt in flumen se deiecisse: ⁊ posteriorẽ partem corpo/ris effigiem piscis alteram vero hirci fecisse:⁊ ita a Typhone pro/fugisse :cuius cogitatum Iuppitrem admiratũ: effigiem eius in/ter sidera fixisse.

AQuari⁹.hũc cõplures Ganymedẽ esse dixerũt: quẽ Juppit̃ ꝓpter pulchritudinẽ corpis ereptũ parẽti/bus deorũ mistrũ fecisse existimat̃. Itaqꝫ oñdit̃ vt aquã aliquo ifundens. Thegesinax aũt de ucaliona dicit cẽ ꝙ eo regnãte tãta vis aquę se de cęlo ꝓfu/derit vt cataclysinus fact⁹ eẽ diceret̃. Eubol⁹ aũt Lecropẽ demõstrat esse: antiquitatẽ generis cõmorãs: ⁊ ostendẽs anteq̃ vinũ traditũ sit hominibus aqua in sacrificijs deorũ vsos esse: ⁊ ante Lecropem regnasse ꝙ vinum sit inuentum.

DIsces. Diogenites Eritbrach⁹ ait quodã tpe Venerẽ cũ cupidĩe filio i Syriã ad flumẽ eufratẽ venisse: ⁊ eodẽ loco repẽte Typhona gigãta: de quo supra dixim⁹: apparuisse. Venerẽ aũt cũ filio i flumẽ se ꝓiecisse: ⁊ ibi figurã pisciũ forma mutasse: quo fcõ per iculo eẽ liberatos. Itaqꝫ postea syros q̃ in bis locis sũt ꝓximi: destituisse pisces esitare: ꝙ vereant̃ eos capę ne simili cã deorũ prędidia ipugnare videant̃: aut eos ip̃os captare. Eratosthenes aũt exeo pisce natos homines dicit. de quo post dicemus.

ETus. De hoc dicitur ꝙ a neptuno missus sit: vt Andromedã iterficeret: quã añ dixim⁹. Sꝫ a Perseo sit interfect⁹: ꝓpter immanitatẽ corpis: ⁊ illius virtute inter sidera collocatum.

ERidan⁹. hũc alij Nilũ: cõplures etiã Oceanũ eẽ dixerũt. Qui aũt nilũ volũt vocari: ꝓpter magnitudinẽ ei⁹ ⁊ vtilitatẽ ęquissimũ eẽ demõstrãt. ꝑterea ꝙ infra eũ quędã stella sit: clari⁹ cęteris lucẽs noie Canopos appellata canopos ãt isula fluie aluit̃ Nilo.

LEpus. hic dicit̃ Orionis canẽ fugere venantis. Nã cũ vt oportebat: eũ venatorẽ finxissent: voluere etiã hoc significare aliqua de cã: Itaqꝫ leporẽ ad pedes eius fugientẽ finxerũt: quẽ nõnulli a Mercurio cõ

ſtitutū dixerūt:eiqz datū eē pręter cętera genera q̄drupedū: vt a/
lios pareret alios haberet i vētre. ¶ Qui aūt ab hac cā diſſentiūt:
negāt tā nobilē z tā magnū venatorē:de quo z añ i ſcorpionis ſi/
gno dixim⁹:oportere fingi leporē venari. Callimachū quoqz accu/
ſari q̄ cū canis ſcriberet laudes eam lepoꝛ ſanguie gaudere:z eos
venari dixiſſet: Itaqz Oriona cū tauro decertantē fecerūt. ¶ Lepo
ris aūt hāc hiſtoriā memorię p̄diderūt:apud antiquos i inſula le/
ro nullū leporē fuiſſe:ſz ex eorū ciuitate adoleſcētiū quendā ſtu/
dio generis inductū:ab exteris finib⁹ leporē fęminā p̄gnantē attu
liſſe:z ad ei⁹ partū diligētiſſime miniſtraſſe. Itaqz cū peperiſſet cō
plurib⁹ ei⁹ ciuitatis ſtudiū icidiſſe z parti p̄cio parti bñficio mer/
catos omēs leporꝛes alere coepiſſe Itaqz nō lōgo interuallo tantā
multitudinē leporū p̄creatā:vt tota inſula ab his occupata dicere
tur:quib⁹ cū ab hominib⁹ nil dareť:in ſemina corū impetu fcō oia
comederūt Quo facto incolę calamitate affecti: cū fame forēt op/
preſſi: cōi cōſilio totius ciuitatis vix deniqz eos abegiſſe ex inſula
dicunť. Itaqz leporis poſtea figurā in aſtris cōſtituiſſe:vt homi/
nes meminiſſent nil eſſe tā exoptandū in vita:quin ex eo plus do
loris q̄ lętitię capere poſterius cogerentur.

Orion. hūc heſiod⁹ Neptuni filium dicit:ex Euriale
Minois filia natū:cōceſſum autē ei vt ſup fluctus
currere:z in terra quēadmodū Phyclo datū dicit vt
ſupra ariſtas curreret nec eas infringeret. ¶ Ariſto/
nicus autē dicit quendā erithrea fuiſſe thebis: Pyn
dar⁹ aūt i inſula chio. hūc aūt cū Jouē z Mercuriū hoſpitio re/
cepiſſet:petiſſe ab eis:vt ſibi aliquid liberorū naſcereť. Itaqz:quo
facili⁹ petitū ipetraret: bouē imolaſſe z his p̄ epulis appoſuiſſe:
q̄ cū feciſſet:poposciſſe Jouē z mercuriū:q̄ coriū de boue fuiſſet
detractū:z quod fecerāt vrinę in coriū infudiſſe:z id ſub terra po
ni iuſſiſſe:ex quo poſtea natū puerū:quē eratheus e facto Uriona
nomie appellauit:ſed vetuſtate z conſuetudine factū eſt vt Orion

vocaret. Hic dicit Thebis chiū venisse ꝛ Oenopiōis filiā meropē
p vinuz cupiditate incēsus cōpressisse: p quo facto ab Oenopione
excecat9: ꝛ de īsula eject9 existimat lenū ad vulcanū puenisse: ꝛ ab
eo quendā ducē Ledaliona noie accepisse quē collo ferens dicit ad
solē venisse ꝛ ab eo sanatū: vt se vlciscerēt Chiū reuertisse. Oenepi
ona autē a cinib9 sub terra custoditū esse: quē postq̄ se iuenire pos
se desperet Orion in insulā cretā pueniſſe: ꝛ ibi venari cepisse cum
diana ꝛ ei pollicer quę supradixim9, ꝛ ita ad sidera pueniſſe. ¶ Nō
nulli aūt aiūt oriona cū Oenopione ppe nimia cōiunctū amicicia
vixisse ꝛ qō ei noluerit suum studiū in venādo pbare diane quoqz
pollicitū q̄ supra dixim9. ꝛ ita īterfectū ¶ Alij dicūt cū Callimacho
cū dianę vim voluerit afferre ab ea sagictis eē confixū ꝛ ad sidera
ppter venādi cōsimile studiū deformatū ¶ Hystri9 dicit Oriona a
diana esse dilectū ꝛ pene factū vt ei nupsisse existimarēt. Qō apol
lo cū egre ferret ꝛ sępe eā obiurgās: hoc feciſſe: natātis orionis lō
ge caput solū vidēt cōspicatus: cōtendit cū diana eā non posse sa/
gictā mittere ad id: qō nigrū in mari videret: quę cū vellet i eo stu
dio se maxie artificē dici sagicta missa caput oriōis traijecit. Itaqz
cū fluct9 interfectū ad litt9 adiecissēt ꝛ se cū diana pcussisse plurimū
doleret. multis ei9 obitū pfecuta lachrymis iter sidera statuisse exi
stimat. Sz quę post morte ei9 diana fecerit in ei9 historijs dicem9.

Canis. Hic dicit ab Ioue custos Europę appositꝰ es
se ꝛ ad minoa pueniſſe. Quem Procris Cephali
vxor laborantē dicit sanasse: ꝛ p eo bñficio canē mu
nere accepisse. qp illa studiosa fuerit venationis: ꝛ qp
cani fuerat datū nc vlla fera pterire eū posset. post
ei9 obitū canis ad cephalū puenit: quod procris ei9 fuerat vxor:
quē ille ducēs secū thebas puenit vbi erat vulpes cui datū dicebat
omēs canes effugere posse. Itaqz cū in vnū pueniſſent. Iuppiter
nescius qō faceret (vt histri9 ait) vtrūqz in lapidē cōuertit ¶ Non/
nulli hūc canē orionis esse dixerūt ꝛ quod studiosus fuerit venan

di cū eo cane quoq; īnt̄ sidera collocatū. ¶Alij aūt Icari canē es/se dixerūt de quo ante dixim⁹:quę multas ꝓpositā suos habēt au/ctores:sed canis habet in lingua stellā vnā quę ipa canis appellat̄. In capite autē alterā quā isis suo nomie statuisse existimat̄:ꝛ syriō appellasse ꝙ flāmę cādorē ꝙ ei⁹modi sit vt prę̄t cętas lucē videat̄

PIraq; quo magis ea cognoscerēt syriona appellasse. Rochion. hic añ maiorē canē exoriri videt̄ sz a nō/nullis orionis esse existimat̄. hac etiā de causa pro/chionē appellatū:sed ijsdē omnibus historijs qui/bus superior canis annumeratur.

ARgo hāc nōnulli ꝓpter celeritatē argo dixerūt grę/ce appellatā. Alij ꝙ arg⁹ ci⁹ fuerit inuētor.hāc aūt primā i mari fuisse cōplures dixerūt ꝛ hac re maxie stellis esse figuratā. hāc nauim factā pindar⁹ ait in magnesia oppido cui demetria nomē est. Callima/chus autem in ijsdem finibus ad Apollinis actij templū quod argo nautę ꝓficiscētes statuisse existimāt̄ i eo loco q̄ pagase vocat̄ iō ꝙ nauis argo ibi ꝓmū cōpacta dī qđ ē grece pagase. homerus būc eūdē locū i thessalię finib⁹ eē demōstrat. Eschyl⁹ āt ꝛ nōnulli aiūt a Minerua quādā materiā loquētē codē eē cōiūctā sz hui⁹ nō tota effigies iter astra videt̄:diuisa eni ē a puppi vsq; ad malū si/gnificās:ne homines nauibus fractis ptimescerent.

CEntaur⁹. hic dī nomie Chyron saturni ꝛ Phylire fi/lius eē qui non mō cętcros cētauros sz boies quoq; iustitia dī supasse. Esculapiū ꝛ achillē nutrisse existi/mat̄: pietate igit̄ ꝛ diligētia effecit vt int̄ astra nūe/rarent̄. Apud hunc hercules cum diuerteretur ꝛ si/mul cum chirone sedens sagictas consideraret:fertur vna eorum decidisse supra pedem Chironis ꝛ ita eum iterfecisse. ¶Alij autē dicunt centaurum miratum ꝙ tam brevibus sagictis.tam magna corpa cētaurorū iterfecerit ipm cōtendere arcum conatū. Itaq; ex

ei⁹ manu sagittā ꝓplapsam in pedē ei⁹ incidisse: ꝓ q̄ re Juppit ei⁹ miserr⁹ iter sidera cū cōstituit cū hostia quā supra arā tenēs imola re videt. hūc alii Phonon eē cētaurū dixerūt: eūqz auspicio prę/ ter cęteros plurimū valere. Jtaqz ad aram cum hostia venire Jo/ uis voluntate figuratur.

ARa i hac primū dij existimant sacra ꝛ cōiurationē fecisse: cū Tytanas oppugnare conarent. eā autē cy/ clopas fecisse: ab ea cōsuetudine homines dicunt instituisse sibi: vt cū aliquā rem efficere cogitarent: prius sacrificarent q̄ agere coepissent.

HJdra in qua Corv⁹ insidere ꝛ crater posit⁹ existimat de qua hāc habem⁹ memorię ꝓditā causam Corv⁹ apollinis tutela vsus eo sacrificāte missus a fonte a/ quā purā petitū: vidit arbores cōplures ficorū ima turas: eas expectās dū matureſcerēt: in arbore q̄dā earū cōsedit. Jtaqz post aliquot dies coctis ficib⁹ ꝛ a corno pluri bus earū comesis: expectans apollo corvū vidit cū cratere pleno volare festinātē. ꝑ quo adminisso ei⁹ dicit q̄ diu morat⁹ sit apollinē qui coact⁹ mora corui: alia aqua ē vsus: hac ignominia eū affecisse: vt q̄diu fic⁹ coqucrēt corv⁹ bibere nō posset ideo qō gutt habeat ptusum illis dieb⁹. Jtaqz cū vellet significare sitim corui: iter side ra cōstituit craterā ꝛ supposuit hydrā quę corvū sitientē morareť. Videt enī rostro caudā eius extremāverberare vt tāq̄ nō sinat se ad craterā trāsire ¶ Histri⁹ autē ꝛ cōplures dixerūt Coronida phle gie filiā fuisse. hanc autē ex apolline ęsculapium procreasse. Sed postea Scyn calci filium cum ea concubuisse: quod cum videret corvus apollini nunciasse: qui cum fuerit antea candidus pro in/ commodo nuncio euz nigrum fecisse ꝛ Scin sagittis confixisse ¶ De Cratera autem hanc historiam Philarchus scribit Jn cherso/ nense quę confinis ē. Troię vbi Protheſilai sepulchrum statutum complures dixerunt vrbs flaguſa nomie dicitur in qua demiphon

quidam cum regnaret: incidit eorum finibus repentina vastitas: ꝛ
ciuium intermitio miranda: quare demiphonta permotum ferunt
misisse ad apollinis oraculū: remediū querens vastitatis. respon/
so autē dato: ut quotannis vna de nobiliū genere virgo dijs pe/
natibus corū immolaretur: Demiphon autem omniū filias prę/
ter suas sorte ductas interficiebat: vsqꝫ dum cuidam ciuiū loco no
bilissimo eorum nato: perdoluit incęptū Demiphontis: qui nega
re cępit de sua filia se passurū sortiri: nisi eodem regis filię conicc/
tę essent: quo facto rex permotus: illius filiā sine sorte ductam in/
terfecit. quod Matusius nomine: virginis pater: instanti tempo/
re simulauit se patrię causa non ferre egre factū: potuisset enī po/
stea sorte ducta nihilominus interficere: quod paulatim dies regi
in obliuionē perduxit. Itaqꝫ cum se prope amicissimuꝫ regi pater
virginis ostendisset: solēne sacrificium se habere dixit: eumqꝫ ꝛ fi/
lias eius ad id conficiendū inuitauit: qui nihil aliter futurū suspi/
catus: filias ante misit: vt ipse occupatus i re ciuili postea veniret
quod cū exoptanti Matusio accidisset: filias eius interfecit ꝛ san
guinē earū cum vino i cratere mixtū aduenienti regi pro potione
dari iussit: qui cum filias desideraret: ꝛ quid his factum esset rescis
set Matusiuꝫ cū cratere in mari proijci iussit. quo facto mare quo
ille proiectus est memorię causa Matusiū vocatuꝫ: portus autē
adhuc crater dicitur: quem antiqui astrologi stellis deformauerūt
ut homines meminissent: maleficiuꝫ neminē temere lucrari posse:
neqꝫ obliuionē inimiciciarū fieri solere. ¶ Nōnulli cum eratosthe
ne dicunt: eū cratera esse quo Icarus sit vsus. cū hominibus osten
deret vinum. Alij autem dolium esse quo mars ab otho ꝛ epby/
alte sit coniectus.

Piscis qui Notius appellatur. hic videtur ore aquā
excipere a signo aquario: qui laborantem quondam
Isin seruasse existimatur. pro q^no beneficio simula
crum piscis ꝛ eius filiorum: de quibus ante dixim⁹

inter astra cõstituit. Itaqꝫ syri cõplures pisces nõ esirant: ꝛ eorũ st mulacra aurata ꝑ viis penatib⁹ colunt. De hoc ꝛ hesyas scribit.

Reliquũ est nobis de stellis quinqꝫ quas complures vt erraticas: ita planetas greci vagos dixerũt. Vna quarũ est Iouis nomine Phaeton quem Eraclides põticus ait quo tempore prometheus homines finxerit: hũc pulchritudine corporis reliquis prestantem fecisse. cũqꝫ supprimere cogitaret vt certũ redderet cupidinem Ioui nunciasse: quo facto missum mercuriũ ad phaetõta persuasisse vt ad Iouẽ veniret ꝛ imortalis fieret. Itaqꝫ eũ inter astra collocatũ. ¶ Secũda stella dicit̃ sol' quã alij saturni dixerũt hãc Eratosthenes a solis filio Phaetontã appellatã dicit: de quo plures scripserũt. vt patris insciẽt curru vect⁹ incẽderit terras quo facto ab Ioue fulmine pcussum in Eridanũ deijecerit: ꝛ a sole inter sidera sit perlat⁹. ¶ Tertia ẽ stella Martis quã alij herculis dixerũt Veneris sequẽs stellã. hac eratosthenes ait de causa ꝙ Vulcanus cũ vxorẽ venerẽ duxisset ꝛ ꝑpter eius obseruantiã Marti copia non fieret vt nihil aliud assequi videret̃ nisi sua stella veneris sid⁹ persequi a venere impetrauit: Itaqꝫ cũ vehementer eũ amore incenderet significãs e facto stellã hyperiona appellauit ¶ Quarta stella ẽ Veneris Lucifer nomine quã nonnulli Iunonis esse dixerũt. hũc eundẽ hesperũ appellari multis traditũ est historijs. hic autẽ omnium siderũ maximus esse vidẽt. Nonnulli antẽ hunc Aurorę ꝛ Cephali filiũ esse dixerũt pulchritudine multis prẽstantẽ. ex qua re etiã cuꝫ venere dicit̃ certasse vt etiam Eratosthenes dicit: eũ hac de causa veneris appellari: exoriente sole ꝛ occidente videri: quare vt ante diximꝰ iure hũc ꝛ luciferũ ꝛ hesperũ nominatũ. ¶ Quinta stella est Mercurij nomine Stilbon: sed hęc ẽ brẽuis ꝛ clara. hęt autem Mercurio data existimat̃ ꝙ primus menses instituerit ꝛ prẽuiderit siderũ cursus: Euhemer⁹ autẽ primam ait venerẽ astra constituisse ꝛ mercurio demonstrasse.

Preterea ostendit Circulus q̃dã in siderib⁹ candido colore: quẽ Lacteũ esse nõnulli dixerũt. Eratosthenes aũt Mercurio dicit infanti puero insciá Junonẽ dedisse lac: sed postq̃ rescierit eũ maiẽ filiũ esse reijcisse eũ a se: Ita lactis ꝓfusi splendorem iter sidera apparẽ. ¶ Alij dixerũt dormiẽti Junoni herculẽ suppositũ ꝛ exꝓrectã ei qõ supra dixim⁹ feciſſe. Alij autẽ herculẽ ꝓpter nimiã auiditatẽ multitudinẽ lactis appetisse neqz in ore continere potuisse: ꝙ ex ore eius ꝓfusũ circulũ signasse. ¶ Alij dicunt quo tempore Ops saturno lapidẽ ꝓ partu attulit: vississe ei lac prẽbere: quẽ cũ pressisset mammã ꝓfuso lacte circulũ deformatũ: quẽ supra demõstrauim⁹. Nos aũt omniũ corporũ deformationẽ dicere istituim⁹:

Clariſſimi viri Jginij deſcriptionũ formaꝝ cęleſtiũ Aſtronomicon.

SItus incipiẽs A polo Boreo pro/tinus dicere: quo vtręqꝫ arctoi nixę vehuntur arctico circulo clauſę: ꝛ ita collocatę vt alterius vna quęqꝫ ea/rum reſupinata caput: alteriꝰ tege/re videatur: ita tamen ut caput eius quę ſuperior fuerit ad caudam infe/rioris cõtẽdat. Harũ maior in extre/mo circulo pedes habꝫ fixos. Prę terea habet in capite ſtellas ſeptẽ: omnes obſcuras. in vtriſqꝫ auribus binas. Jn humęro claram vnam. in pede de poſterioribus nouiſ/ſimo duas. Jn ſummo interſcapilio vnam. Jn crure de poſterio/ribus primo vnam. Jn pede priore duas. Jn cauda ipſa tris. Jta totius ſideris ſtelle ſunt omnino. xxj. Minor autem habet in ſtati onis vno quoqꝫ loco ſtellas ſingulas clare lucentes ꝛ ſuper caudã tris: omnino ſeptem. Sed in prioribus caudę ſtellis vna a qua po lus appellatur. ut. Eratoſthenes dicit. per quem locum ipſe mũdus exiſtimatur verſari. Reliquę autẽ duę χορευταί dicuntur: qꝛ cir/cum polum verſantur.

DRaco inter duas Arctos collocatus videtur corporis ſinu facto arcton minorẽ ita concludere: vt pene pe/des eius tangere videatur: cauda autem flexa caput maioris attingere: ſuo capite tã cꝫ reducto: circulꝫ arcticum attingens: corpus vt in ſphęram complica ri: ꝛ ſi quis diligentius attenderit: videre poterit caput draconis ad maioris vrſę regionẽ caudę collocari. Hic habet i vtroqꝫ tem/pore ſtellas ſingulas. Jn oculis ſingulas. Jn mento vnam: ꝛ toto corpore reliquo paſſim claras decẽ: ita vt omnino ſit ſtellaꝝ .xv.

ARctophilax huius manū ſiniſtrā circulus arcticus includit: ita vt neqz occidere neqz exoriri videaī. Ipſe enī poſitus ab arctico circulo ad ęſtiuū defini tur inclinatus in longitudinē. dextro pede ęſtiuo cir culo nixus. huius humeros z pectus a reliquo cor/ pore diuidit circulus: qui per vtroſqz polos tranſiens tangit arie/ tem z chelas: hic quidē cum tauro z geminis z cancro z leone oc/ cidit: ideo ſero occidere dicīt: qz magis erectus a pedibus pertie/ nit ad terram. At exoriens citius q̄z chelę videt. habet autem in ſi niſtra manu ſtellas quatuor: quę numq̄ occidere videnī. In capi/

te ſtellam vnã. In vtroq3 humero ſiñgulas. In vtraq3 mãma ſin/
gulas. ſed clariorẽ dextrã: z ſub ea alterã obſcurã: z i cubito dextro
clarã vnã. In zona vnã clarĩ⁹ cęteris lucentẽ. hec ſtella arctur⁹ ap/
pellaf. In vtriſq3 pedib⁹ ſingulas: quę oio ſunt quatuordecim.

Boetes

Corona humero ſiniſtro prope contingere arctophi
lax videf: quę ante engonaſin dextri pedis calce cõ/
iungit. hęc cancro z leone exoriẽte occidere: cũ ſcor/

pione exoriri pſpicitur. Habet aũt ſtellas nouem in rotundo diſ/
poſitas. ſꝫ ex his tres clarius ceteris lucentes.

Corona

Engonaſin. hic poſitus inter duos circulos arcticum
& eſtiuum: vriſqꝫ pedibus & dextro genu quem an/
te diximus arcticũ circulũ finit. Ita tamen vt dextro
pede prioribus digitis circulũ tenninet: ſiniſtro aũt
toto caput draconis opprimere conet humeris autẽ
velut ſuſtinẽs circulũ eſtiuũ & manu dextra proiecta tangẽs. Le/
na aũt e regione ad ſiniſtrũ genu porrigẽs equali interuallo circu
li eſtiui & genu ſiniſtri. hic occidens capite prius ꝙ reliquo cor/

pore venenit ad terram: qui cum totus occidit vt pendere pedibus ex arctico circulo videatur. Exoriẽs ante pedibus ꝙ reliquis mẽbris. Habet autem in capite stellã vnam. In sinistro brachio vnã: In vtroq3 humero singulas clare lucentes. In manu sinistra vnã. In dextro cubito vnam. In vtroq3 latere singulas: sed clariorem in sinistro. In dextro femore duas. In genu vnam. In poplite vnam. In crure duas. In pede vnam quę vocitur clara. In sinistra manu quattuor. quas pellẽ leonis nõnulli esse dixerunt. Ita sunt omnino decem ⁊ nouem:

Hercules

Lyra: hęc posita est contra regionē: eius loci qui ē in/ ter genu ꝛ manū sinistram eius: qui engonasin voca tur: cuius ipsa testudo spectat ad arcticū circulū. Sū mum autē cacumen ad polū notium contendere vi/ detur. Hęc lyra virgine exoriente occidere videť: ꝛ cū sagictario exoriri perspicitur. Habet autē in ipsis testudinis late/ rib⁹ singulas stellas. In summis cacuminib⁹ eorū quę in testudi/ ne vt brachia sunt coniecta singulas. In medijs ijsdem quas hu meros Eratosthenes fingit singulas. In scapulis ipsius testudi/ nis duas. In ima lyrę quę vt basis totius videtur vnam: ꝛ ita o/ mnino sunt nouem.

Lor. huius vna ala est ad circunductionem huius cir
culi: qui arcticos vocat:contingens extremum pe/
dem sinistrū eius:qui engonasin vocat. Sinistrā aūt
habet alam paululū extra circulum ęstiuū pene con/
iungēs pedib⁹ pegasi:ęstiuus āt circulus rostrū eius
a reliquo corpore diuidit:Lauda iungit extrema cū capite cephei.
hic cum virgine z chęlis occidens: prius capite q̄ reliquis mem/
bris deuenit ad terram: exoritur autē cum capricorno. hic habet
in capite stellam clare lucentē vnam. In collo alteram pari fulgore
In vtrisq; pēnis quinas Supra caudā vnā. oio habet stellas. xiij.

Lyrus

Cepheꝰ a tergo minoris arcti ꝓstitutꝰ includit arctico circulo a pedibꝰ ad pectꝰ: vt ꝑter hũeros ⁊ caput eiꝰ nihil occidere videaꝫ: nec lõge abest a flexu draconis quẽ capite primũ efficere videt. cepheꝰ aũt manibꝰ vtrisq; ꝓiectis figuraꝫ tãto dissidet iteruallo a pedibꝰ arcti minoris q̃tũ spatiũ iter pedes cephei videt. huiꝰ caput scorpione exorto occidere: cũ sagictario exoriri videt. hic aũt habet in capite stellas duas. In manu dextera vnã. In cubito obscurã vnã In sinistra manu ⁊ in hũero singulas. In dextero hũero vnã. In zona quę mediũ eiꝰ diuidit corpꝰ tres stellę clare videnꝫ. In latere dextro obscurã vnã. In sinistro genu duas. In vtrisq; pedibus singulę. Supra pedes stellę. iiij. hic totꝰ oĩo stellarũ numerꝰ. xix.

Cepheus

Cassiopeia sedēs in siliquastro collocata ē. cui⁹ sedi/
lis ⁊ ipsi⁹ cassiopeię pedes positi in ipsa circūductio
ne circuli qui arcticos vocaī. effigies autē corpis ad
ęstimū circulū peruenit :quē capite ⁊ dextera manu
tangit. hāc ppe mediū diuidit circul⁹is lacteus ap
pellaī ꝓxime cephei signū collocatū. hęc occidens cū scorpione ca
pite: cū sedili resupino ferri ꝓspiciī. Exoriri aūt cū sagictario. hui⁹
i capite stella ostēdiī vna. In vtroq3 humero vna. In mamilla de
xtra clara vna. In lūbis magna vna. In siniſtro femore duas. In
genu vna. In pede ipsi⁹ dextro. j. In q̄drato quo sella doſzmaī. j.
In vtriſq3 singulę clari⁹ ceteris lucētes. hęc ꝓgiī ē oio stellaꝝ. xiij.

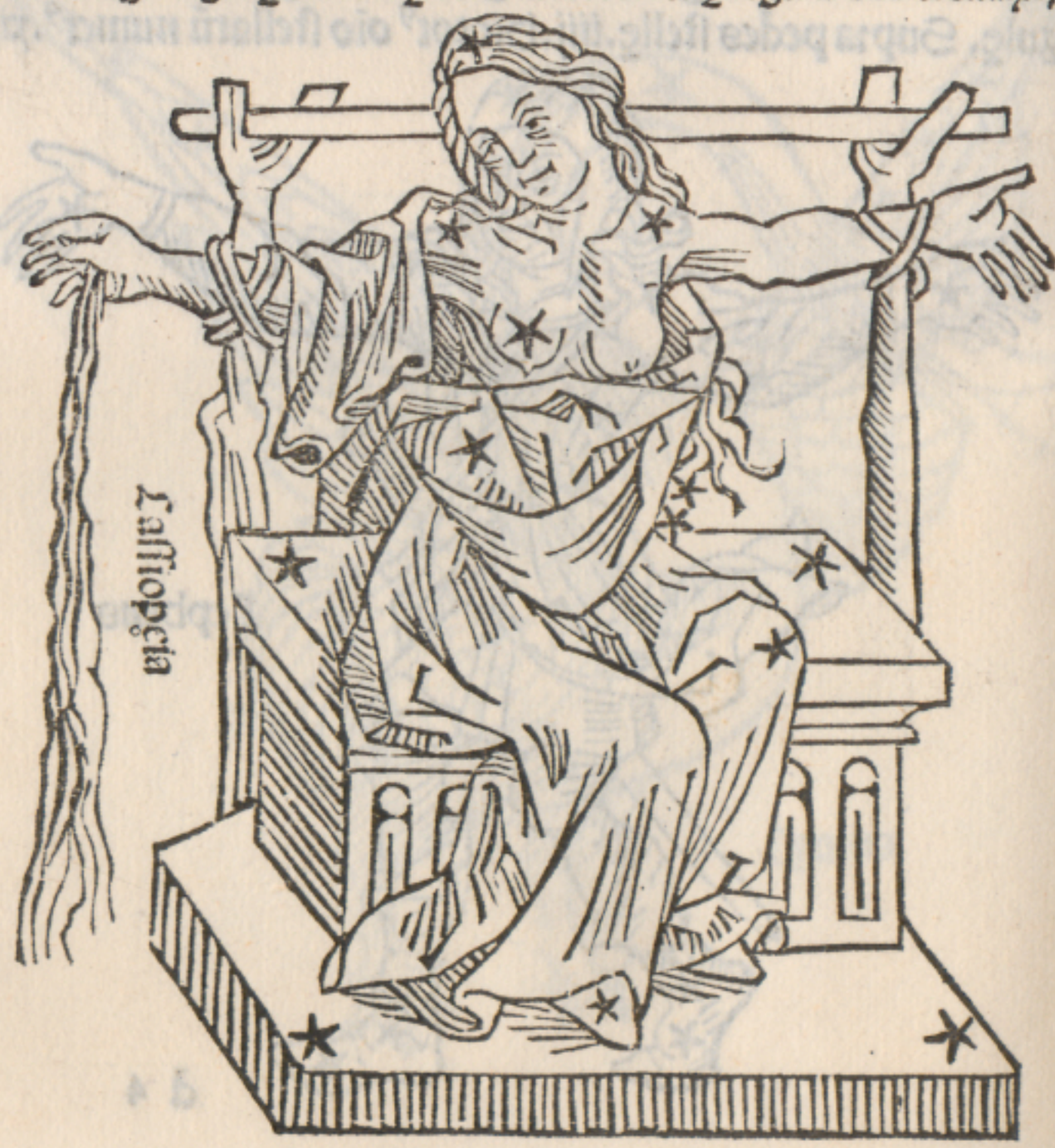

Andromeda ꝑpe cassiopeiã supra caput persei bꝛeui
iteruallo dissidẽte ꝓspiciẽ collocata: manib⁹ diuersis
vincta vt antiquis hist oꝛijs ẽ traditũ: cui⁹ caput eq̃
pegasi vẽtri coniungiẽ. Eadẽ enĩ stella vt vmbilicus
pegasi z andromedę caput appellaẽ. Hui⁹ medium
pect⁹ z manũ siniſtrã circul⁹ estiuus diuidit. Occidit autẽ cũ pisce
de duobus secũdo: quẽ andromedę subiectũ bꝛachio supꝛa dixi/
mus. Exoꝛiẽte libꝛa z scoꝛpione capite pꝛiusq̃ reliquo coꝛpe pue/
nit ad terrã. Exoꝛiẽ autẽ cũ piscib⁹ z ariete. Hęc vt supra diximus
habet ĩ capite stellã clare lucentẽ vnã. In vtroqz humero vnã. In
cubito dextro vnã. In ipsa manu vnam: In siniſtro cubito vel in

brachio vnam. In manu alterã. In zonã tres. Sub zonã quattuor In vtroq3 genu vnam. In pedibus autem binas. Ita omnino est stellarum numerus. xx.

PErseus huius sinistrũ crus ꝙ humerũ leuũ: cirulus estiuus a reliquo corpore diuidit. Ipse manu dextra arcticũ circulũ tangit: dextro pede caput aurige p̃/mere velut currens videt̃. Idẽ occidens sagictario ꝙ capricorno exorto inclinat ad caput versus: cũ ariete ꝙ tauro rectus exorit̃. habet ãt i vtroq3 hũero stellã vnã. In manu dextra clare lucentẽ vnam qua falcẽ tenere dicit̃: quo telo Gorgonã

Perseus

interfecit. In siniſtra alteram qua caput gorgonis tenere existima
tur. Habet pręterea in ventre stellā vnam. In lumbis alterā: in de
xtro femore vnā Ad genu in tibia vnā. In pede vnam obscuram.
In siniſtro femore vnam. In genu alterā. In tibia duas. In sini/
stra manu quod gorgonis caput vocaī stellas quatuor. omnino ē
stellarū numerus decē z septē. Caput eius z falx sine sideribus ap
parent. Hunc Aratus cū diceret inter sidera cyconis menon figu/
ratum: acceperunt complures cum puluerulentum dicere: quod
minime conuenit posse inter sidera etiam puluerulentū accpere.
Quod si esset: dignior erat orion cui idem ascriberetur: Pri- am
q assidue est venatus z semper in terra fuit. Deinque adhuc in/
ter sidera venari videtur. Perseus autem qui assidue volabat: non
potest pulucrē habere. Quid igitur est cum vellet aratus eum cur
rentem obscure significare: vsus ętholorum consuetudine cęconis
menon dixit: ętholi enim cum volunt aliquē occurrere significa/
re ceconisse dicunt id: Quod aratus voluit demonstrare: non vt
illum volantē assiduc puluerulentū dicat. Quod a multis perperā
est intellectū.

Heniochus antē circulo ęstiuo genuū fine pręterea hu
mero siniſtro vsq; ad zonā diuidiī ab eo: quem su/
pra lacteum orbem diximus. Huius dexter pes tau/
ri cornu siniſtro stella coniungiī: idest vna manu vt
lora tenens figuratur. Cuius in humero siniſtro ca/
pra. Ī manu antē duo. hędi stęllis formati dicunī. Totus autem
pedibus persei subiectus: caput habens contra vrsę maioris aspe/
ctum. Hic occidere sagictarij z capricorni exortu videī. Exoriri au/
tem ophiulco z engonasi occidente. Habet pręterea stellam vnam
in capite. In vtroq; humero vnam. sed in siniſtro clariorem quę
vocatur capra. In vtroq; cubito vnam. In manu duas quę hędi
appellantur stęllis prope occidentibus formati. Ita omnino sunt
numero septem.

Auriga

Ophiulcus inclinatus a capite: vt qui resupinari vi/
detur manib⁹ anguē tenere figurat⁹ est. Huius au/
tē humeri ab estiuo circulo diuidunt a reliquo cor/
pore Ipse genuū fine ab eq̄noctiali terminat circu/
lo: Pede sinistro premens oculos: dextro autē testu
dini scorpioni innix⁹ Anguis autē qui ab eo tenet prope extremo
re coronā contingens mediū precingit ophiulcum: a cauda bre/
uior q̄ superiore corpore qua man⁹ sinistra ipsius signi figuratur.
ita tamen vt extrema cauda circulū equinoctialē cum aquile cauda
iungat. Occidens autem exortu geminorū cancri z leonis perue/

nit ad terrā. Exoriens autē cū scorpione z sagictario apparet. hic habet i capite stellā vnā. In vtroqz hūero singulas. In sinistra manu tres. In dextra manu. iiij. In lūbis. ij. In vtroqz genu sin/gulas. In dextro crure vnā. In vtroqz pede singulas. sz clariorē in dextro. Itaqz ē oio stellaꝝ numer⁹. xvij. Anguis aūt habet i sum mo capite stellas. ij. Sub capite. iij. vno loco oēs. Ad manū ipsi⁹ ophiulci sinistrā. ij. sz quę maxie ad corp⁹ eius accedit clariorē. Et ī dorso anguis ad ipsā corpis coniunctionē quinqz. Et ī prima cur/uatura caudę quattuor. In secunda caput versus habet stellas sex: Ita est omnino stellarū numerus. xxiij.

Serpentarius

a

b

Sagicta inter duos circulos estiuu3 & equinoctialem signo aquile suppositа diuidit ab eo circulo q̃ utro/ q3 polo subiectus ad cancrum & capricornum peruenit. huius acumen ad equi pedū regionem spectat. Altera pars ad humeros ophiulci tēdit. hec occidit virginis ortu. oritur autem cum scorpione. habet omnino stellas quattuor: quarum una in principio materie Altera in medio. due reliquę in eo loco quo ferrū solet affigi: diuerse videntur.

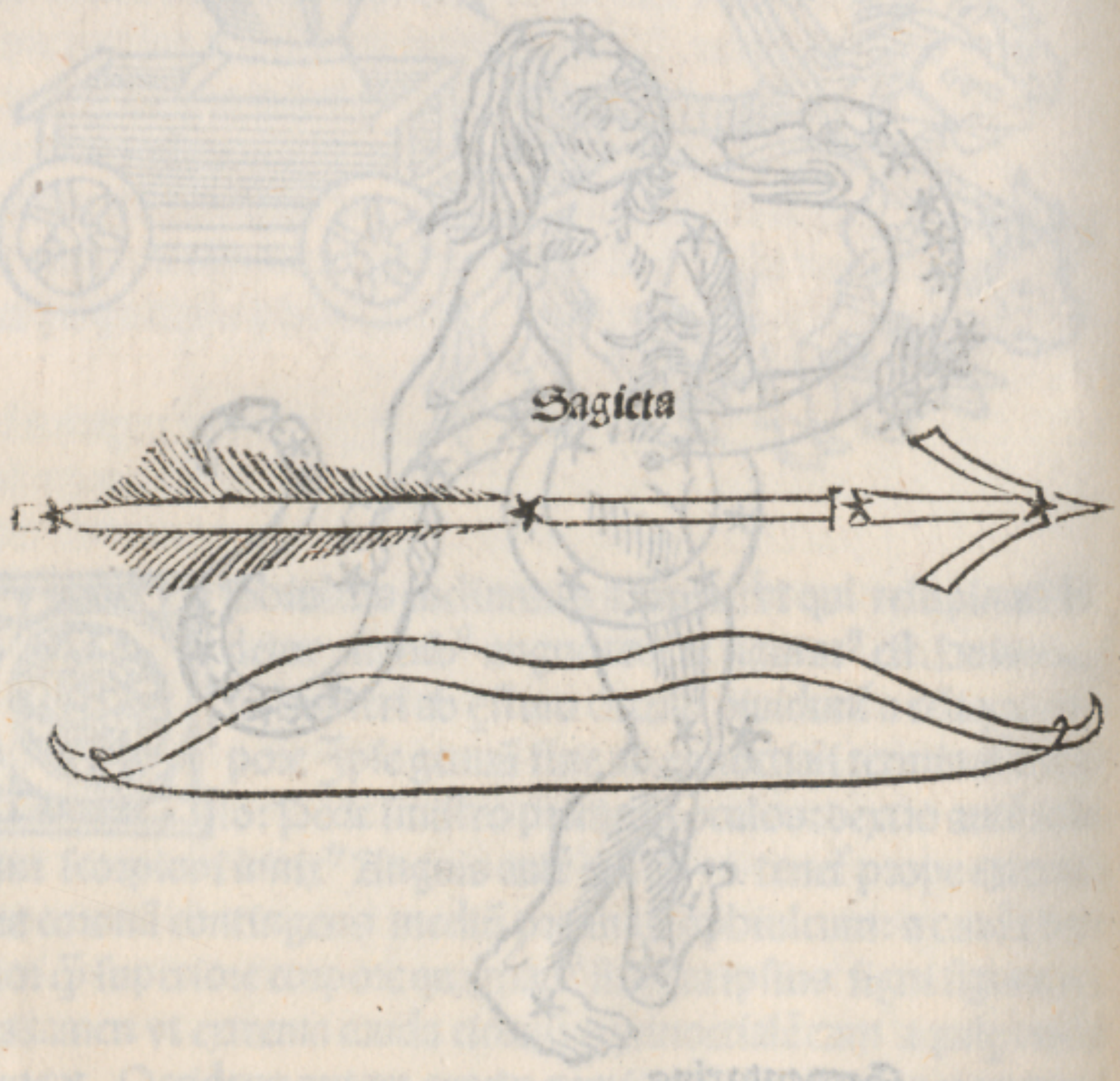

AQuila ala dextra non multum extra circulum equi/
noctialem prodire: siniſtra autem non longe a capi/
te ophiuci figurata videtur. Preterea roſtrum eius
a reliquo corpore diuidit circulus quē ſupradixim⁹a
cancro ad capricornum peruenire. Media autē fi/
nitur ab eo quem ſupra lacteum orbem demóſtrauimus eſſe. Hec
exorto leone occidit. Exoritur autem cum capricorno habens in ca
pite ſtellam vnam. In vtraq; pēna vnam. In cauda vnam. Itaq;
omnino ſunt quattuor.

Aquila

DElphin non longe ab aquilę ſigno figurat̃: in curua
tione caudę nouiſſimę ęquinoctialis circuli circum/
ductione tangit: capite prope cõtingẽs equi pega/
ſi roſtrũ. hic exoriť cum ſagictarij poſteriore parte
Occidit autẽ cũ virgo exorta eſt a capite. habet au/
tem in capite ſtellas duas Supra caput ad verticẽ duas alias. Ad
ea quę in ventre velut pennę videnť habet ſtellas tres. In ſcapu/
lis vnam. In cauda duas. Itaqz oio ſunt ſtellę numero. x.

Delphin

EQuus arcticũ circulũ ſpectãs pedib⁹ ęſtiuo orbe ni
ti: extremo ore caput delphini tãgere videť: aquarij
manũ dextrã ceruici ſua ꝓiungẽs ꝛ vtriſqz piſcibus
dauſus quos in duodecim ſignis poſtea demon/
ſtrabimus. huius in ſtellis corpus apparet vſqz ad

vmbilicū deformatū. Qui occidit cuz piſce de duobus primo: qui ſupra tergum eius eſt fixus. Exoritur cum Aquario toto ⁊ Piſce cū quo occidit: ⁊ manu aquarij dextra. Hic habet: in roſtro ſtellas duas obſcuras. In capite vnā. In maxilla vnā. In vtriſqz auriby ſingulas. In cernicibus quattuor obſcuras. ſed maxime lucet quę capiti proxima apparet. In humero clarā vnā. In pectore vnam Inter ſcapilio vnā. In vmbilico nouiſſimā vnā: quę andromedę. vocatur. In genibus vtriſqz ſingulas. In vtriſqz poplitibus ſingulas Ita ſunt omnino numero: decem ⁊ octo.

Equus

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE S.

e

Deltoton autē vt in triangulū deformat: equis quo/
dāmō laterib⁹ duobus: vno breviore sed ppe equali
reliquis: Inter estiuū z equinoctialē circulū supra
caput arietis: nō longe ab andromedę dextro crure
z perſei manu ſiniſtra collocatū: Cū ariete toto oc/
cidens. Exoriens autem cum eiusdē dimidia prioꝛe parte. Habet
autem ſtellam: in vnoquoq; angulo vnam.

Triangulus

Nunc protinus duodecim ſignoꝝ figuratione vice/
mus. Quoꝝ eſt princeps Aries in equinoctiali cir/
culo conſiſtens: caput ad exoꝛtum habens euerſū:
Occidens a primis pedibus z exoꝛiens: caput infra
triangulū quod ſupra diximꝰ tenens collocatū: pe/

dibus prope contingens caput Piſtricis. Habet aũt in capite ſtel/
lam vnã. In cornib⁹ tres. In ceruice tres. In pede priore de pri/
mis vnã. Inter ſcaplio quattuor. In cauda vnã: ſub ventre vnã.
In lumbis tres. In pede poſteriori vnam. Quę ſunt omnino
numero decem z octo.

Aries

TAurus ad exortum ſignorum dimidia parte collo/
catus: vt incipere genu ac deſigere ad terram videt.
Caput eodem habens ac tentũ. Genua ei⁹ reliquo
corpe dimidit circul⁹ eq̃noctialis Cornu ſiniſtro vt

supra diximus cõiungit cũ sinistro pede eius: qui auriga appellat. Inter hui⁹ finitionẽ corporis z arietis caudã stellę sũt: quas vergelias nostri greci autẽ pleiadas appellauerũt. hic auersus occidit z exorit. habet in cornib⁹ singulas stellas: sed in sinistro clariorẽ. Vtrisq; oculis singulas. In fronte media vnã: Ex quib⁹ locis cornua nascunt singulas: quę septẽ stellę byades nũcupant. Et si nõnulli quas duas diximus nouissimas stellas negauerint esse: vt omnino byades essent quinq;. Prętcrea in sinistro genu priore habet stellã vnam. Et super vngulã vnã. In dextro genu vnã. z Inter scapilio tres: nouissimã earũ cęteris clariorẽ. In pectore vnã: Quę sunt omnino pręter vergilias quatuordecim.

Taurus

Gemini ab aurige parte dextra supra orionē colloca/
ti videnť: ita tñ vt orion inter taurū ⁊ geminos sit
cōstitut⁹:capita coꝝ diuidunť a reliquo corpore:cir
culo eo qui ęstiuū diffinire supra est dictus Ita vt
cōplexa corpa iter se tenentes. Occidāt directi a pe
dib⁹ Exoriunť aūt inclinati vt iacentes. Sed is qui cancro ē proxi
mus.habet in capite stellā vnā clarā. In vtrisqꝫ humeris singulas
claras. In dextro cubito vnā. In genib⁹ vtrisqꝫ singulas. In pe/
dibus vtrisqꝫ siugulas. Alter autē in capite vnā. In siniſtro hume
mero vnā. In dextro alterā. In vtrisqꝫ manibus singulas. In de/
xtro genu vnā. In siniſtro genu alterā. In pedib⁹ vtrisqꝫ singulas
⁊ infra siniſtrū pedē vnā que tropus appellať. ⁊ sunt. xviij.

CAncer. Hunc mediū diuidit circulus estiuus ad leo/nis exortus spectantē: paululum supra caput hydrę collocatū Occidentē z exorientem posteriore corpo/ris parte. Hic autem habet in ipsa testa stellas duas quę asini vocantur: de quibus ante diximus. In pe/dibus dextris singulas obscuras. In sinistro pede primo duas. In secundo duas obscuras. In tertio vnam. In quarto primo vnam obscurā. In ore vnā. In ea quę chela dexterior dicit tres similes: non grandes. In sinistra similes duas: Et ita est omnino stellaꝝ numerus decem z octo.

Lancer

Leo ſpectans ad occaſum ſupra corpus hydrę a capi/
te qua Lãcer inſtat: vſq; ad mediã partem eius con
ſtitutꝰ medius ęſtiuo circulo diuiditur: vt ſub ipſo
orbe priores pedes habeat collocatos Occidẽs a ca/
pite & exoriens. Hic habet in capite ſtellas tres. In
ceruicibꝰ duas. In pectore vnã. Inter ſcapilio tres. In media cau
da vnam. In extrema alterã magnam. Sub pectore duas. In pe/
de priore vnam clarã. In ventre clarã vnam. Et infra alteram ma
gnam vnam. In lumbis vnam. In poſteriore genu vnam. In pe/
de poſteriore claram vnam. Et ita eſt omnino numerus ſtellarum
decem & nouem.

Leo

Virgo infra pedes boetis collocata: capite posterio / rem partē leonis: dextra manu circulū ęstivalē tan / git: ac inferiorē partē corporis: supra cornū & hydrę caudā habere perspicit. Occidens capite priusq; re / liquis membris. Hui⁹ in capite est stella una obscura. In utrisq; humeris singulę. In utrisq; pēnis binę: q̄z una stella quę est in dextra penna ad humerū defixa protrigot vocat. Prę / terea habet i utrisq; manib⁹ singulas stellas: q̄z una quę ē i dextra manu: maior & clarior ꝓspicit. In veste aūt habet passi disposita stellas septē. In utrisq; pedib⁹ singulas. Oio stellaz numer⁹ xvj.

Virgo

Scorpij prior pars quę Chele dicit ita ꝑmit ab ęqui/
noctiali circulo: vt eū sustinere videat. Ipse aūt pe/
dibus ophiulci de quo supra dixim⁹ subditus extre/
ma cauda circulū hyemalē cōtingere videt. Neqz lō/
ge est ab eo qō pro hostia centaurus ferre prospicit.
Occidit autē inclinato capite: exorit erect⁹ a chelis. Hic habet stel/
las in his quę chele dicunt in vnaquaqz earū binas: ex quib⁹ pri/
mę sūt clariores: Preterea habet in fronte stellas tres: quarū me/
dia est clarissima. Inter scapilio tres. In ventre duas. In cauda
quinqz. In acumine ipso quo percutere existimat duas. Omni/
no stellarum. xix.

Scorpius

Sagictari⁹ autē ſpectās ad occaſum: cētauri corpe fi
gurat velut mittere ſagictas: icipiēs a pedib⁹ vſq;
ad humeros In hyemali circulo collocat⁹ ita vt ca/
put eius ſolū extra eū circulū quē ſupradixim⁹ ap/
parere videat: cui⁹ arcus lacteo circulo medi⁹ diui
ditur. ante pedes ei⁹ eſt quędā corona ſtellis effecta de qua pri⁹ di
xim⁹. Hic preceps occidit. Exorit direct⁹. Habet autē in capite ſtel/
las duas. In arcu duas. In ſagicta vnā. In dextro cubito vnam.
In manu priori vnā. In ventre vnā. Inter ſcapilio duas. In cau
da vnā. In priori genu vnā. In pede vnā. In inferiori genu vnā.
In pollice vnā. Omnino eſt ſtellarū quindecim. Corona autē cen
tauri eſt ſtellarum ſeptem.

Sagictarius

CApricornꝰ ad occasuꝫ spectãs ꝛ totus in zodiaco cir/
culo deformatꝰ: cauda ꝛ toto corpe mediꝰ diuidit ab
hyemali circulo: suppositus aq̃rij manui sinistrę: occi
dit aũt preceps: exorit aũt directus. Sed habet stellã
in naso vnã: Infra ceruicẽ vnã. In pectore duas In
priore pede vnã. In priore eodem alterã. Inter scapilio habet stel
las septẽ. In vẽtre septẽ. In cauda duas. Et ita ẽ oio stellaꝝ. xxij.

AQuarius habet pedes in hyemali circulo fixos: ma
num autẽ sinistrã vsqꝫ ad capricorni posteriores tergũ
dextrã iubę pegasi ꝑpe ꝓtingẽs: spectat ad exortꝰ: q̃
cum ita sit figuratus: necesse ẽ eum corpore prope
resupinato videri. Effusio aquę peruenit ad eũ pi/

stem qui solitarius figurat de quo posterius dicemus. Sed aqua/
rius t occidit t exoritur capite prius q̄ reliquis membris. hic ba
bet in capite stellas duas obscuras. In vtrisq; humeris singulas
magnas. In sinistro cubito vnam grandē. In manu priori vnam
In vtrisq; mammis singulas obscuras. In lumbo interiore vnā.
In vtrisq; genibus singulas. In dextro crure vnā. In vtrisq; pe/
dibus singulas. Omnino est stellarū quatuordecim. Effusio aquę
cum aquario ipso est stellarum triginta. Sed in his omnibus pri/
ma t nouissima clara.

Aquarius

PIſces horũ alter Notus: alter boreus appellaſ. Ideo qp vn⁹ eorũ q̃ boreus dicit inter ęquinoctialẽ ꝛ ęſtiuũ circulũ ſub andromedę brachio collocatus: ꝛ arcticũ polũ ſpectans cõſtituit. alter aũt eſt in zodiaco circulo extremo ſub ſcapulis equi: nõ lõge ab ęquinoctiali circulo collocat⁹ ſpectãs ad occaſuz. Hi piſces quibuſdam ſtellis vt lineola ab arietis pede primo cõiungunt: quoꝝ inferior ante occidere ꝛ exoriri videt. Habet aũt ſtellas decem ꝛ ſeptẽ Et boreus omnino duodecĩ. Coniunctio eorũ habet ad aquilonẽ ſpectans ſtellas tres. ad alterã partẽ tres. Ad exortũ tres. In commiſſura tres: omnino duodecĩ. Horũ cõiunctionẽ quę a pede arie/

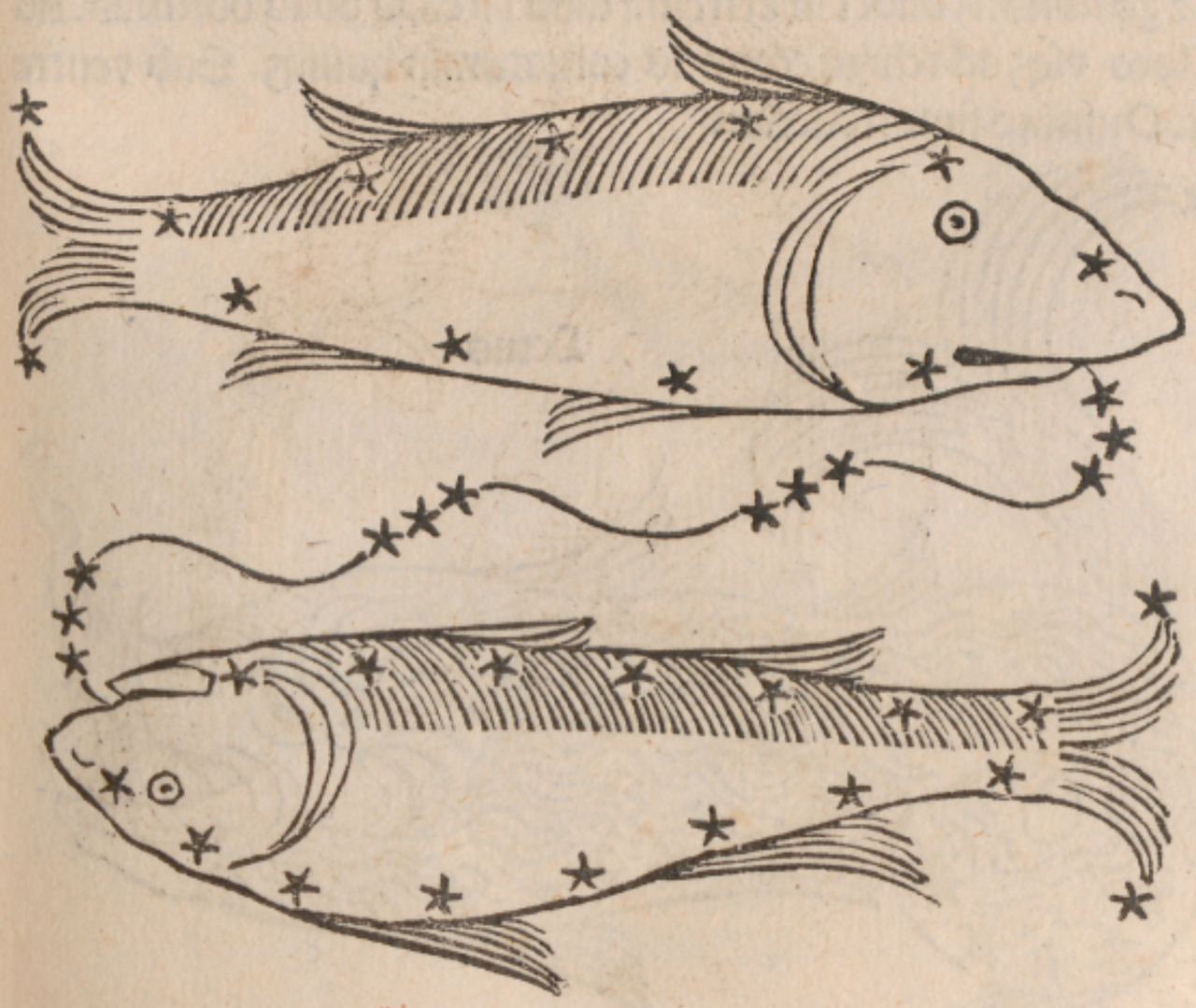

Piſces

tis primo notat arat⁹ grece. Licero nodū celeste dicit:
q̄ vtrunq; volūt significare: cū nodū nō solū pisciū: sed etiā totius
sphere esse: quo enī loco est circul⁹ ab arietis pede Mesembrinos
dicit: qui meridiē significet. ⁊ quo loco is circulus mesēbrinos con
iungitur: ⁊ transit equinoctialē circulū: in ipsa coniunctione circu/
lorum nodus piscium significat: quia eum non modo nodū piscīū
sed etiam celestium nodum appellauerunt.

Pistrix a media cauda diuidit ab hyemali circulo spe
ctans ad exortus: rostro ppe posteriorē arietis pe/
dē iungēs: huius priorē partē corporis: quę spectat
ad exortus prope alluere flumē eridani videt. hęc
cadit exorto cancro ⁊ leone: Exorit autē cū centau/
ro ⁊ geminis. sz habet in extrema cauda stellas duas obscuras. Ab
eo loco vsqz ad reliqui corporis curuaturam quinqz. Sub ventre
sex. Omnino sunt tredecim.

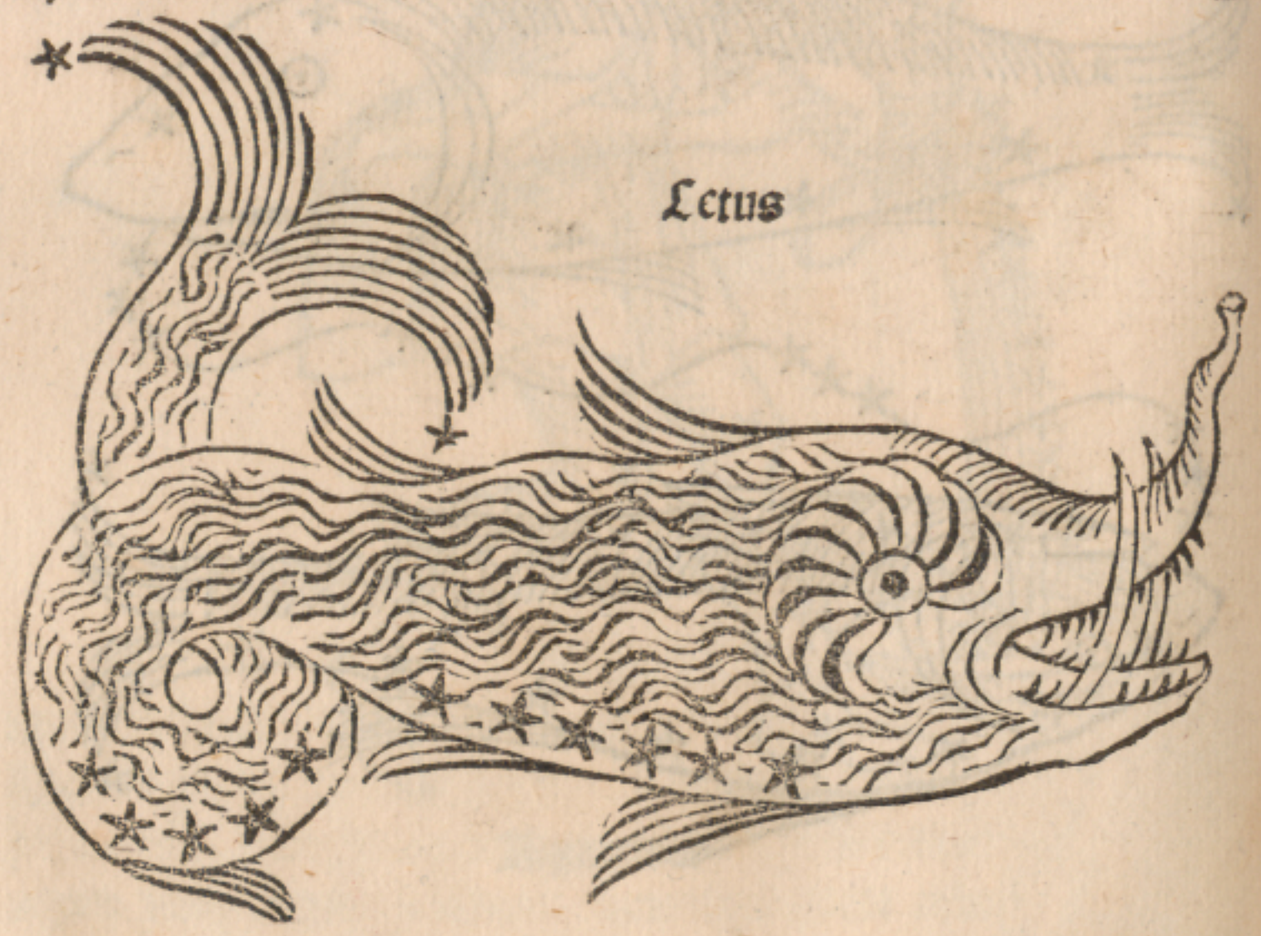

ERidanus á siniſtro pede profectus orioñis ꝛ perueniens vſqz ad piſtricē : rurſus diffundiť vſqz ad leporis pedes ꝛ protinus ad antarcticum tendit circulum. Huius figurationem circu us hyemalis diuidit ab eo loco quo prope coniungitur ceto: hic ſcorpione ꝛ ſagitario exorto occidere: Exoriri autē cū geminis ꝛ cancro videtur. Habet autē ſtellas in prima curuatura tres. In ſecunda tres. Item in tertia vſqz ad nouiſſimā ſeptem. Omnino ē ſtellarum numero tredecim.

Eridanus fluuius

LEpus autem infra ſiniſtrũ pedem Orionis p hye/malem circulum fugiens: ab eo inferiore parte cor/poris diuiſus. Occidit ſagictario exorto : oritur cũ leone. Habet autem ſtellas in vtriſq; auribus ſin/gulas. In corpore paſſim diſpoſitas duas. In pe/dibus prioribus ſingulas. Et ita eſt omnino ſtellarũ ſex.

Lepus

ORion: hunc a zona ⁊ reliquo corpore equinoctialis circulus diuidit cū tauro decertantē collocatū: dextra manu clauā tenentē ⁊ incinctū ense: spectantē ad occasum: ⁊ occidentē exorta scorpionis posterio re parte ⁊ sagictario exoriēte: cū cancro autem toto corpore pariter exurgentē. Hic habet in capite stellas tres claras: In vtrisq; humeris singulas. In cubito dextro obscurā vnam. In manu similem vnam. In zona tres. In eo quo gladius eius deforматur tres obscuras. In vtrisq; gēnibus singulas claras: In pedibus singulas obscuras. Omnino sunt decē ⁊ septē.

Orion

CAnis leporẽ fugientẽ consequẽs posteriorib⁹ pedi/
bus dividit ab hyemali circulo: pedẽ dextrũ orionis
pene suo capite coniungẽs: capite ad occasum spe/
ctans. sed caput ad equinoctialẽ circulũ tendit Oc/
cidit oriente sagictario: exoriens autem cum cãcro.
hic canis habet in lingua stellam vnam. quę canis appellatur. In
capite autem alterã: quam nonnulli syrion appellant de quo pri/
mũ diximus. Prętera habet in vtrisq; auris⁹ obscuras singulas:
In pectore duas. In pede priore tres. Inter scapilio tres. In sini
stro lũbo vnã. In pede posteriore vnã. In pede dextro vnam. In
cauda quattuor. Omnino sunt decẽ & nouẽ.

Canis maior

PRocyon. hic in lacteo circulo defixis pedibus eq̃/ noctialem circulum tangit. Spectat ad occasum vt inter geminos z cancrum constitutus: qui ꝙ ante maiorem canem exoritur procyon est appellatus. hic autem occidit exortu capricorni: exoritur cũ leone. z habet vnam stellam in capite z aliam in pectore. In lumbo vnam. Sed est omnino stellarũ numerus trium.

Canis minor

ARgo: hui⁹ puppis hyemalem circulum ꝛ maioris canis caudā contingens inferiore parte: nouissime nauis inclinata antarcticū circulū tangit. Occidens sagictario ꝛ capricorno exorto vt in mari collocata exoriens cum virgine ꝛ chelis. Hęc habet in puppi ad singula gubernacula: ad primū stellas quinq; Ad alteram quat tuor. Circum carinā quinq; : ꝛ sub reiectum quinq; Ad malū quat tuor. Ita tota est stellarum viginti trium. Quę quare nō sit tota in mundo collocata prius diximus.

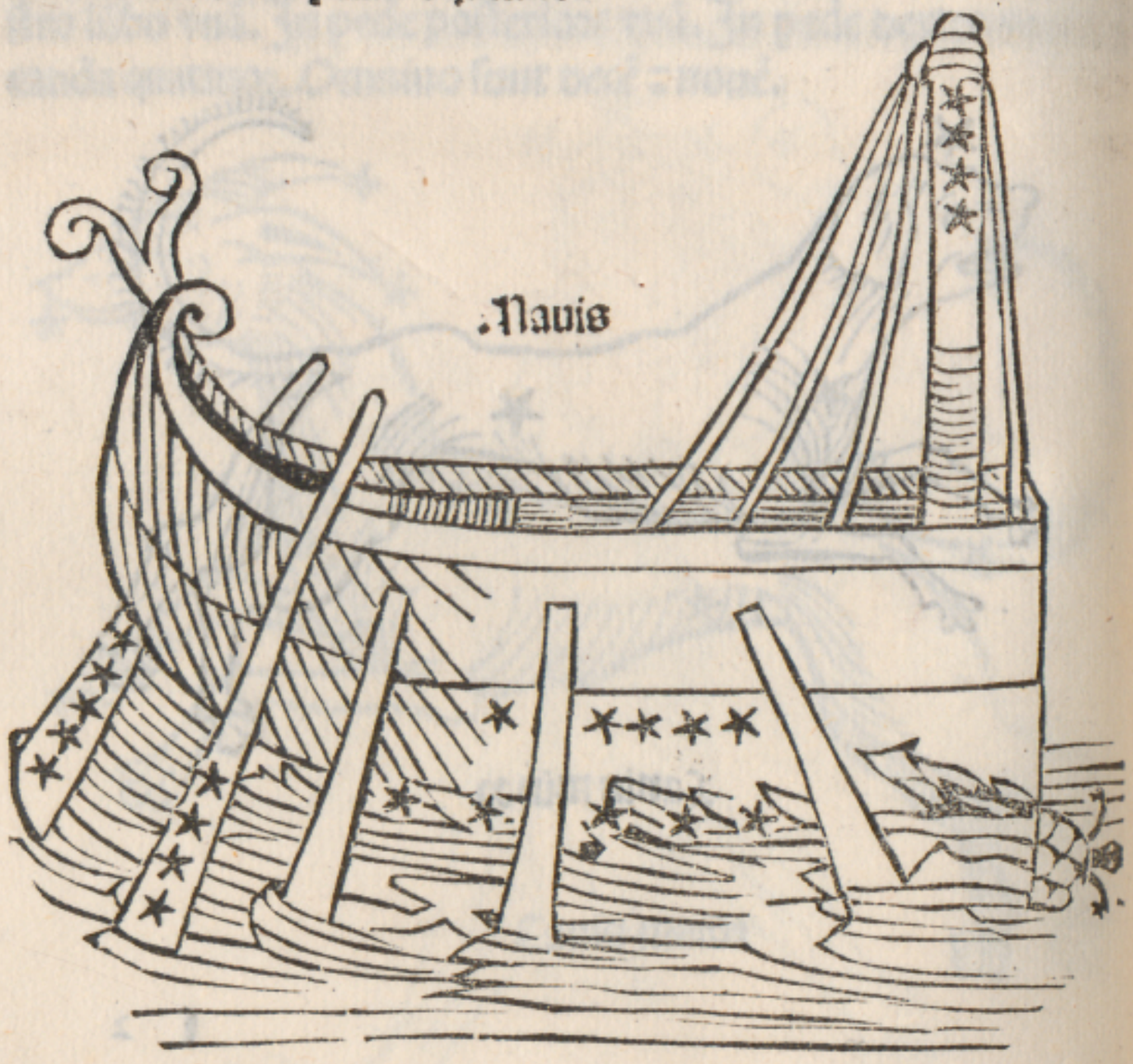

Entaurus hic ita figurat: vt i antarctico circulo niti pedibus: humeris hyemalē ſuſtinere videat: capite ppe caudā hydrę cōiungēs: hoſtiā dextra manu te/nēs ſupinā: q̄ pedib⁹ ꝛ extremo ore circulū hyemalē tāgit inter eū ꝛ ātarcticū orbē collocatā: Centauri aūt cura a reliquo corpe diuidit circul⁹ qui lacte⁹ appellat. hic ſpectās ad ortus ſignorū: tot⁹ occidit aq̄rio ꝛ piſcib⁹ exortis: Exorit aūt cū ſcorpione ꝛ ſagictario. habet āt ſtellas ſupra caput tres obſcuras: In vtriſq; humeris ſingulas claras. In cubito ſiniſtro vnam. In manu vnā. In medio pectore equino vnā. In priorib⁹ poplitibus vtriſq; ſīgulas. Inter ſcapilio quatuor. In vētre duas claras. In cauda tres. In lūbo eq̄no vnā. In genib⁹ poſterioribus ſingulas.

In poplitibus ſingulas. Omnino ſunt. xxiiij. Hoſtia autem habet in cauda duas. In pede de poſterioꝛib⁹ primo vnã. In vtriſq; pedibus vnã. Inter ſcapilio vnã clarã: ⁊ in prioꝛe parte pedũ vnam Infra alterã. In capite tres diſpoſitas. Omnino ſũt numero. x.

ARa antarcticũ circulũ ꝓpe tangẽs: iter hoſtię caput ⁊ ſcoꝛpionis candã extremã collocaꝫ. Occidẽs aries tis exoꝛtu: exoꝛiens cum capꝛicoꝛno. Hęc habet in ſummo cacumine circuli vbi formaꝫ ſtellas duas: ⁊ in imo alteras. Et ita ẽ omnino ſtellarũ quattuoꝛ.

Ara

Hydra trium signorum longitudinē occupans cancri leonis ⁊ virginis: inter equinoctialē circulum ⁊ hyemalem collocatur: Ita tamen vt caput eius contendens ad signū id quod procyon vocaī: ⁊ totius hydrę ꝓprie quarta pars inter estiuū ⁊ equinoctialē circulū videaī. Cauda aūt extrema pene cētauri caput tegēs: sustinet in dorso Cornū: rostro corpus eius tangentē ⁊ toto corpore ad craterem tendentē: qui satis longo diſcidente interuallo propenter leonem ⁊ virginem constitutus videtur inclinatior ad caput

hydrę q̃ occidit aquario ꝛ ptſcib⁹ exortis. Oritur aũt cũ his ſignis
de quib⁹ ſupradixim⁹. Habet autẽ in capite ſtellas tres . In prima
a capitis curuatura ſex. ſed eaꝝ nouiſſimã clarã. In ſccũda curuatu
ra tres. In tertia quattuor. In quarta duas. In quinta vſqꝫ ad cau
dã octo: oẽs obſcuras. Ita fiunt numero. xxvj. Corv⁹ aũt habet in
gutture ſtellã vnã. In pẽnis duas. Infra pẽnã caudã verſ⁹ duas.
In vtriſqꝫ pedib⁹ ſingulas. omnino ſunt ſeptẽ Supra primã hy/
drę curuaturã crater poſit⁹ habet in labris ſtellas duas. Infra au/
tem anſas duas obſcuras. In medio cratere duas. ad fundũ duas
Omnino ſunt octo.

PIſcis aũt q̃ notus dicit̃ iter hyemalẽ ꝛ antarcticum
circulũ media regione collocat⁹ ſpectare ad exortũ
videt̃ iter capricornũ ꝛ aq̃riũ ore excipiẽs aquã quę
fundit̃ ab aquario. hic occidit oriente cãcro. Exorit̃
autem cũ piſcib⁹ Sed ẽ ſtellarũ omnino. xij.

Piſcis

Que ad figuratione siderum pertinent: ad hunc finem nobis erũt dicta. Reliqua protinus dicemus.

Clarissimi viri Jginij De quinq; circuloꝝ inter corpora cęlestia notatione. ⁊ planetis Liber Quarrus ⁊ vltimus.

Quoniam i initio sphęrę circuli. v. quomodo efficerẽt ostendim⁹ neq; eos corpore siderum innotauimus: ⁊ si duo nouissimi nihil ad solis cursum pertinẽt: hoc est arcticos et antarcticos: de medijs dicem⁹. iij. Sz quoniã arat⁹ quattuor circulis sphęram plurimum valere dicit: neq; eorum aperte quenq; demonstrat: voluntatem nostrã apertius ostẽdem⁹ Et quemadmodum in initio fecim⁹ a boreo polo sumemus exordium.

Situr ęstiuum circulum vnum de quattuor esse dicemus: qui therinos tropicos vocatur: quo circulo ęstatem confici demonstrauimus. ⁊ si non nemo dubitat: quare nõ vtriq; circuli hoc est ęstiuus ⁊ hyemalis vno nomine appellentur. ideo q; quem nos ęstiuum diximus nonnullis hyemalis fiat: ⁊ quo circulo hyemem confici diximus: eo circulo alijs ęstas sit. Qõ si voluerit itelligẽ id ad nostras collocationes mũdi esse demonstratũ: q; inter ęstiuum circulum ⁊ arcticon sumus constituti: nõ ad illorum sphęram qui ab hyemali circulo antarcticum habitantes nobis antipodes dicuntur. facilius ad nostrã accesserint volnutatẽ. Si quis enim voluerit eorum quos antipodas diximꝰ: qui inferiore a nobis circulo constituti videntur sphęram facere: non imerito nostrum hyemalem sibi ęstiuum circulum finxerit. Aut si quis scriptorum eorũ

mentionem faciens obſcure voluerit antipodas demõſtrare. ⁊ di/
xerit quibus in capricorno ęſtas ſumma: aut in cancro hyems ma/
xima fiat: non imperita ratione acutiſſime dixiſſe videbiť. Quod/
cunqz enim noſtris circulis contrariũ dixerit: id illis erit rectum.
Sed ne longiore ſermone pręter conſuetudinem vtamur: ad incę/
ptum reuertamur.

IN ęſtiuo circulo de quo primũ dicere inſtituimus
hęc ſigna ſiue partes eorum perſpiciunť. Capita ge
minoꝝ aurigę genu vtrũqz vel ſiniſtrũ Perſei crus
⁊ humerus ſiniſter. Andromeda autẽ a pectore ſed
manu ſiniſtra diuidiť. Atqz ita euenit vt caput eius
cũ toto pectore ⁊ manu dextra videaťr eſſe: inter ęſtiuũ ⁊ equino/
ctialem circulũ: reliquũ autẽ inter ęſtiuũ ⁊ arcticũ finẽ. Prętera
in eodẽ ęſtiuo circulo: pedes equi pegaſi videnť poſiti: ⁊ caput a
reliquo corpore diuidiť oloris: ⁊ alę ſiniſtrioris vt volantis pars
non magna. Ophiulcus humeris vt circulum ſuſtinere videtur.
Virgo prope hunc cõtingens a capite. Inter hunc ⁊ equinoctialẽ
circulos collocata eſt vt fulgens ad auſtrũ. Leo a pectore ad lum/
bos diuiditur vt caput eius ⁊ corporis ſuperior a crurib⁹ pars: in
ter hunc ⁊ arcticum circulum videatur. Inferior autem pars inter
ęſtiuum ⁊ equinoctialem circulum. Cancer autem ſic diuiditur me
dius: vt inter duos oculos eius: circulus traiectus exiſtimetur. In
his ſignis ⁊ hoc: vt ante diximus: circulo cũ vehitur ſol: euenit no
bis: q̃ hac inclinatione mundi vtimur: vt ſint dies de partib⁹ octo
partes. v. Noctis autem. iij. Neqz ita tamẽ vt ex horologijs ſed ex
ſphęrę ratione. Cum enim ſphęram ita conſtitueris vt circulus is
qui arcticus vocatur ſemper appareat. hunc̃p autẽ antarcticus ex/
oriatur. atqz ita ſphęra eſt conſtituta. ſi voles circulũ ęſtiuũ divi/
dere in partes. viij. ex his inuenies partes. v. in ſphęra apparere.
tres autem infra tanquã ſub terra eſſe. At aliquis dixerit cur ſphę
rę circulos diuidamus in partes. viij. potius q̃ duodecim. aut

quot libuerit alias partes:hic non sphęram sed se fallere hac ratio ne inuenietur porro arbitror. Si enim ita fecerit ex ęstiuo circulo partes.xij. ex his partes.vij. ⁊ dimidium partis apparere.quatuor autem ⁊ dimidium sub terra inueniet esse. Itaqz euenit vt cū ad.viij.partes addita dimidia sit:simili ratione ad partes q̄ttuor. accedat pars dimidia:⁊ fiant supra terram partes.vij.⁊ dimidiuz partis.reliquum autem sub terra:quod est partes.iiij.⁊ dimidium Igitur oportet intelligere vt non in minutis partibus ⁊ dimidijs fiat.sed certis numeris conficiatur vt euenit in partib⁹ octo. Prętercа quoniam sphęra diuisa in partes.xxx.euenit vt ab ęstiuo ad hyemalem sint partes.viij. nimirum certe eos circulos diuidem⁹ in partes.viij. Prętерea quoniam ab ęstiuo circulo ad equinoctialem sunt partes.iiij.de.xxx. Et rursus ab equinoctiali circulo ad hyemalem de partibus.xxx.partes.iiij.⁊ ita nihilominus equīnoctialis ipse per se circulus medius diuiditur:vt dimidia pars eius sit sub terra de partibus.viij.partes quattuor ⁊ totidē supra:⁊ tota ratio ad octauam partem perueniat:non dubium est quin recte diuidatur in partes.viij. Prętерea cum sol per hos circulos currens iter annuū conficere videatur:⁊ ab omnium signorum octaua parte:vt posterius dicemus:incipiat exoriri: vt ad aliud signuz transire: neqz vlla alia parte signi vtatur : recte ipsi quinqz circuli diuidunt̄ in partes octo. Prętерea cum septem sidera ad eundem statum reuertantur: quibusdā placuit: vt cuiusmodi dies hodiernus fuerit in solis aut lunę tempestate: eiusdem modi octauo anno sit futurus:vere sphęra quoqz diuidetur in partes octo. Prętерea cum videamus octauo quoque die eiusdem sideris horā primam aut quamlibet deniqz esse vt cuius hodie fuerit hora prima eiusdem octauam quoqz futuram : verissimum est ipsam quoque sphęram vnde horę sumuntur diuidi in partes octo. Sed ne reliqua prętermittamus:in hoc occupati:ad propositum reuertamur.

Secundus ab ęstiuo ęquinoctialis est circul⁹ in quo
bęc signa ꝛ partes eorũ perspici possunt. Aries to/
tus omnibus pedibus innixus videtur. Hunc au/
tem Aratus omnium siderũ celerrimũ esse demon/
strat etiam minorem arcto: quę breui spatio verti/
tur pręstare: id qđ velit esse sic potcrimus vel facillime intelligere.
Cum sit enim maximus circulus ęquinoctialis in sphęra in eoꝝ
aries vt affixus videatur. quomodocunqꝫ fuerint figurę corporuꝫ
collocatę vt ad eundẽ circulum perueniant. necesse est semel verti
sphęrã. Quod cum fiat. ꝛ aries in maximo circulo ꝛ eodem tem/
pore ad locum quo sidera reliqua perueniant: necesse est eum ce/
lerrimum dici. sed nos ad circuli effectionẽ veniemus. ꝛ reliqua di
cemus. in eodem tauri genua vt fixa perspiciuntur. ꝛ si nonnulli
ita finxere vt vno genu hoc est dextro nixus: sinistro prope pede
contingere videatur. De hoc in medio relinquemus. Sed in eodẽ
circulo. ꝫona orionis vt ipso circulo pręcinctus existimetur. Hydra
flexu ã capite primo vt ceruicibus erectis cancrum contingere vi/
deatur. ꝛ ex inferiore corpore hydrę crater cum coruo velut fixus
esse circulo conspicitur. Item paucę stellę chelarũ: eodem adiun/
guntur Ophiulci genua eodem circulo a reliquo diuiduntur. Aq/
quila sinisteriore penna pene eum cõtingens figurata est. Eodẽ/
qꝫ circulo caput pegasi cum ceruicibus nititur. His corporibus si/
gnorum ęquinoctialis circulus finitur: Quo sol cuꝫ peruenerit bis
vno anno conficit ęquinoctium: hoc est in ariete et chelis. In hac
enim parte sphęrę et ver et autumnus confici existimatur. ita vt
ver sit in ariete. autumn⁹ in priore parte scorpionis. Quod signũ
nonnulli libram dixerunt: per hunc circulum transiens sol ab ari/
ete ad chelas: efficit .vj. mensium diem: his locis qui intra arcticũ
videntur orbem Noctem autẽ his qui antarctico circulo sunt clau/
si: Quare magis his locis nemo potest durare. Et rursus ab au/
tumno vsqꝫ ad ver: hoc est a chelis vsqꝫ ad arietem perueniens

efficit his locis. vj. mensibus perpetuis diem in quib⁹ ante noctez demõstrauim⁹. Ecõtrario aũt nocte his qui boreo polo sunt proximi. Sed de hoc ante dixim⁹. Neqz enim mirũ est hac collocatione sphęrę id euenire. Erecto enī boreo polo neqz vnq̃ occidente euenit: vt corpora queqz quę ei ꝓxima sunt circulo sero occidere videant. Id ex hoc intelligere licebit. Cum in his partib⁹ sphęrę habitet quę pars ē ab ęstiuo circulo ad orbē qui arcticos vocat. z de arctico circulo hoc ē de duab⁹ vrsis z dracone. caput draconis maxime niti ipso circulo videat: ita vt his qui engonasin vocat inter ęstiuū z arcticū locat⁹: caput draconis premere itelligat. quicunqz vt ante dixim⁹ ad ipsū caput draconis habitāt: ita longo die vtuntur: vt eis ne tertia quidem horę pars in vnaquaqz nocte his obtingat. Itaqz Aratus ait:

Item Cicero dicit. quod caput hic paulū sese subitoqz recõdit. ortus vbi atqz obit⁹ parte admiscent in vna. De hoc homer⁹ quoqz in odissea ita breuē noctē esse dicit: vt pastores cum alij exigāt alij reducāt pecus: possint alius aliū audire: cū vnus ꝓpter noctē pecus reducat: alter ꝓpt lucē exigat: sz nos ad ꝓpositū reuertamur.

Ertius ab ęstiuo circulo qui hiemalis vocat: his corporib⁹ z eorū partib⁹ finit. Nā mediū capricornū dividēs: z pedes aquarij: p caudā pistricis vt traiect⁹ videt. Diuidit etiā leporē fugientē a crurib⁹ z quadam parte corpis: z cānis sequentis pedes: z nauis ipsius puppim: centauriqz ceruices a reliquo corpore diuidit. Scorpionis extrema cauda ꝙ acumen vocatur: eodē circulo coniungitur. Sagictarij arcus eodem orbe deformatur. Huius orbis infra terram sunt de partibus. viij. partes quinqz supra terrā aũt iij. Itaqz it breuior dies nocte vt ante demõstrauimus.

Quartū circulū zodiacū esse aratꝰ demōstrat: de quo ante diximꝰ ꝛ posteriꝰ dicemꝰ. Sed aratꝰ nō vt reli/ qui astrologi ab ariete. xij. signa demōstrat: hoc est vere incipiēte: sed a cancro hoc est ipsa ęstate. Nos autē quoniā ab ariete incipimꝰ: ita protinꝰ dicemꝰ In hoc eni circulo sic. xij. signa figurant. Aries. Taurꝰ. Gemi. In his tribꝰ signis ver demonstrat: ꝛ equinoctiū vernū. Lācer. Leo. Virgo. In his signis maxie ęstas conficit. Sed sol incipit a virgi/ ne iam trāsire ad ęquinoctiū autūnale Lhelę. Scorpius Sagicta/ rius. In his tribꝰ signis autumnꝰ efficit: ꝛ ęquinoctiū autumnale Capricornꝰ Aquarius Pisces. In his tribꝰ signis sol hyemē confi/ cere demonstrat. Et si nulla sunt signa. xij.: sed. xj. ideo quod scor/ pio magnitudine sui corporis duorū locū occupat signoꝝ. Ę quibꝰ prior pars chelę: reliqua autē Scorpio vocat. Priores eni Astrolo gi cū omnes res ad. xij. partes reuocarēt. vt mēses ꝛ horas ꝛ lati/ tudinē signorū. Itaqꝫ ꝛ signa ꝑ quę res omnes significant. xij. vo luerunt esse.

Sed quoniā. vij. circulis ī ꝓhęmio ꝓpositis: de quat tuor circulis mentionē fecimus ne. vij. ex ordine de/ mōstratis: aliquid a nobis obscurius dictū videatur de. vij. superant. iij. arcticos: antarticos ꝛ ille qui La cteus vocat. Itaqꝫ de his dicere incipiemꝰ. ¶Arcti con igitur orbem sustinet Caput draconis cum reliqua corporis parte. Lepheus autem pectore suo circulum iungit. eodem orbe ni tunt ꝛ pedes maioris Vrsę. Prętera sedile cassiepęię cum pedibꝰ eius nititur ipsi circulo: ꝛ de dextro pede genuqꝫ sinistro ꝛ pedis prioribus digitis eius qui engonasin vocatur. ꝛ manus sinistra bo etis exteriori parte circuli peruenit coniuncta. Ad antarticon aūt circulū peruenit/ extrema nauis Argo. pedesqꝫ centauri posterio/ res adiunguntur. Priores autem prope contingere. Et ara vide/ tur prope affixa Eridaniqꝫ fluminis extrema significatio.

RElinquum est nobis diffinire quē supra lacteū orbē demōstrauimus. Ipse enim diuidit Oloris extre/ mam sinistrā pennā: quę extra ęstiuū peruenit fi/ nem. Prętera transit manū dextrā Persei ⁊ ab hu mero sinistro aurigę perueniens sub manū ei⁹ de/ xtram. Et geminoꝝ genua ⁊ pedes eius signi quod procyon voca tur. hic diuidens ęquinoctialē ⁊ ęstiuum circulū: tangit extremuꝫ finem mali: qui in argo naue defixus videt. Deinde rursus reuer/ tens genua centauri diuidit a reliquo corpore ⁊ extremā caudā ter minat Scorpionis: ⁊ arcum mediū Sagictarij: ⁊ aquilę dimidiam partē per eius transiens pennas.

QVoniam de biscę rebus exposuimus ordine: mun/ di ratione: ⁊ quemadmodū moueat protinus dice/ mus: ⁊ in. xij. signoꝝ exortu quę deinde corpa con/ sequantur: ⁊ quę perueniant ad occasum. Conuenit nobis mundū ab exortu ad occasum conuerti. Ideo ꝙ videmus stellas exorientes ad occidentem conuerti. Sic enim primū poterim⁹ scire quid sit exortus: ⁊ qui occasus. Si quis enim nostrū aliqs astiterit cōtra exoriēte solē necesse ē arctos a nobis a sinistris partib⁹ esse. Cū id ita fiat: illō quoqꝫ necesse ē vt oia e dc/ xtris partib⁹ exorta: i sinistris occidere vidcāt: de quo ⁊ añ diximꝰ Igit cū videam⁹ stellas exoriri ⁊ occidere: necesse ē mundū quoqꝫ cum stellis verti. Sꝫ nōnulli aiūt nihilomin⁹ id euenire posse: vt si stante mundo stellę exoriant ⁊ occidant: quod fieri non pōt. Si enim stellę vagę feruntur: neqꝫ mund⁹ ipse voluitur: non possunt corpora stellis figurata icolumia ⁊ certa permanere. Illud enī vi/ dem⁹ i toto mūdo stellas erraticas esse. v. neqꝫ horū cursū quen/ ꝙ posse diffinire. Aratū ipsū quoqꝫ negare se difficiles corū cur/ sus iterpretari posse. quomō igit cū. v. stellas nemo possit obserua re: tot milia quisꝙ possit peruidere: nisi qui permittat hoc: cursus stellaꝝ posse esse ⁊ nihilominus figuras corpoꝝ permanere. quod

si non est: tota sphęra ad irritum reuocabit. Quicūqz enim sphę/
ram fecerit: non poterit efficere vt sphęra stante nihilominus stel/
lę versent. Illud etiā videmus in extrema cauda draconis stellam
esse: quę in se vertatur: z in eodem loco constet. Quod si omnes
stellę vagę feruntur: hanc quoqz loco moueri necesse est: quod nō
euenit. Igitur necesse est mundū quoqz nō stellas verti. Quoniā
ostendimus mundū cum stęllis q̄ potius stellas per se verti: nūc
reliqua dicemus.

CUm enim traditū sit nobis prius noctē q̄ diem fie/
ri: noctem dicemus vmbram terrę esse cāqz obstare
lumini solis: Et si nonnulli dixerunt in solis cursu
euenire: vt cum peruenerit ad eum locum vbi occi/
dere dicatur: ibi montium magnitudinē a nobis lu/
men auerti solis z ita noctem videri. Quod si ita sit. nimirum e/
clipsim solis verius q̄ noctem dixerimus. Sed aliter esse ex ipsa
sphęra licebt intelligere.

ORizon enim diuidens ea quę videntur: z quę nō ap
parent. ita diffinit sphęram: vt semper. vj. signa de.
xij. in hemisphęrio videantur supra terrā. vj. autē
signa sint infra sub terra. Igitur cum in vno eorūz
sol nixus ferri videatur: ab eo circulo qui orizon vo
catur exoritur. Itaqz incipit lucere. Cūqz nihilominus ipse mun/
dus vertat cū reliquis signis. Sed quo facilius intelligat: ponam⁹
solem esse in ariete: a quo duodecī signa instituim⁹ numerare. Igi
tur cum sol sit in ariete exoriente dies est: qui cum vertente se mū
do peruenit ad eum circulum qui meſembrinos vocat: efficit diei
partem dimidia. Sed sic etiā facilius intelligitur. z rursus ab eo/
dem arietc incipiemus. Cum aries est exortus: prętcr eū signa sūt
in superiore hemisphęrio. Pisces Aquarius Capricorn⁹ Sagicta/
rius Scorpio. horum cum. iij. signa occiderint: hoc est Scorpius
Sagictarius Capricornus. exorta sunt. iij. quę arietem sequuntur.

hoc est Taurus Gemini Cancer Tum fieri dimidium diem necesse est: et arietem peruenire ad eum: quem menſẽbriũ esse circulum supra diximus. Cum aũt cũ reliquis signis ipse aries occidit: & exortus é Leo Virgo: tum Libre exoriuntur: et in superiore hemiſphęrio ariete occidẽte vehuntur. Quę cũ occiderint: rursus aries exortus efficiet lucem. Sed ne in dubium veniat: cum ariete occidente diximus libras exoriri: quid de reliquis signis sine sphęra posset intelligi: sic inueniẽ. In quocunq; signo sol fuerit exoriens quodcunq; ab eo signo septimo loco fuerit: id noctu primũ exorietur & ita cõficiet cursum. Mundus enim ipse semel in die ac nocte verti videtur. Itaq; euenit vt ipsa signa. xij. semel in die ac nocte videri possint. Sed ne solis cursus: de quib⁹ postea sum⁹ dicturi: potius q̃ quod ante coepimus enumẽremus: ad inceptum reuertemur. Diximus enim principium mundi esse: noctem. deinde diem. Inter noctem & diem pręter vmbram terrę nihil interesse arbitramur. Sed quoniam signorum supra & corporum exortus instituimus ad hoc perueniemus.

IGitur vertente se mundo per vtroſq; polos & axem quem supra dimensionem sphęrę dixim⁹ esse: & ita sphęra collocata: vt vnus pol⁹ semper sit supra terram: alter nunq̃ exoriatur necesse est: Arctus quoq; & reliqua corpora quę sunt in arctico circulo nunq̃ occidere: reliqua autem omnia exoriri & occidere: quod inferiora sũt ab eo circulo quem nunq̃ occidere diximus. Id enim posse fieri hęc edocet causa. Videmus caput extremum draconis: quod maxime arcticon extra circulum prominet: quodam tempore ita occidere existimatur: vt exortus cuꝫ occasu permisceatur: vt & ante diximus. Si autem pars aliqua occidere de summo circulo videtur: necesse est omnia: quę sũt inferiora exoriri et occidere. Igitur conuenit nobis sidera vertente mundo occidere & exoriri. Pręterea hac inclinatione cęli: cum vnus circulus ita sit erectus vt nunq̃ occidat. alter

ita sit terrę subiectus : ꝛt nunc̄ꝫ exoriatur:quicunq; circuli fuerint in sphęra:hoc est ab ęquinoctiali ad polum:qui horcus appellaꝛ: nullus erit eorum qui non maiorem partem circumductionis habeat supra terram . Qui autem ab ęquinoctiali fuerint circulo ad eum polum qui notius appellatur: omnes inferiorē partem maiorem habebunt ꝙ superiorem. ⁊ ꝙto magis ad polum notium accesserint:hoc maiorem partem sub terra habere peripicientur . Et ꝙto magis ad horeum finem venerint:hoc maiorē partem circuli supra terram tenere videbuntur: Quo enim erectior ipse pol⁹ fuerit hoc magis ⁊ circuli eius erectiores videbuntur . Quod cum ita sit:si duo sidera simul fuerint orta:vnū ab arctico :alterum ab antarctico circulo:serius occidet:id sid⁹ quod ab arctico circulo fuerit exortū.ideo ꝙ maiorem habet circumductionē sphęrę:ꝙ quod a notio polo est ortū.si autem simul occiderint:serius exorietur id signum quod ab antarctico fuerit exortū:ideo quod tota illa collatio mundi maiorē partem habeat sub terra:q̄ illa pars quę in horeo polo est finita. Et non modo signa quę sunt ad arcticū finē collocata:prędstantibus corporibus:aut serius occidunt: aut ante exoriuntur ꝙ ea quę notio polo depinximus.Sed ipsa quoq; corpora inter se dissentiūt:vt si quod inferius sit signum: ⁊ id cum superiore exoriatur:tamen serius occidat. Econtrario itaq; si qua sunt signa ab ęquinoctiali circulo ad notium polū figurata:horū si qua signa pariter exorta fuerint:citius occident quę proxime polū accedant. Euenit etiam vt non modo quę simul sint exorta sidera ex his serius occidant:quę proxime arcticum circulum sunt collocata. Sed etiam si qua eorum ante exorta fuerint:quę sūt ad notiꝫ polū finita:tamē ante occidāt:ꝙ ea corpora quę in horeo polo figurata esse supra demōstrauim⁹ ideo qō maiore circūductiōe sphęrę vtiq̄ ea corpora :quę ab ęquinoctiali circulo ad arcticū finē sunt constituta. Igitur ostendimus qua inclinatione mundi sphęra sit constitura. Nunc ad.xij.signa reuertemur.⁊ quorū exortu quę de

reliquis corporib⁹ occidant aut oriañ cõmẽmorabim⁹: ⁊ initium ab ariete facientes.

ARietis exortu: sinistra pars andromedę prouenire Ara autem occidere videtur. Cum codẽ sidere exoriť ⁊ persei caput vsqz ad vmbilicũ: vt dubiũ fore videatur: zona eius vtrum vsqz extremo ariete an tauro primũ exoriente prodeat ad lucem. ¶ Tauro aũt exorto: quę prius dubia fuerunt omnia sunt certa. Nam ⁊ ara omnino occidit: ⁊ perseus totus est ortus: ⁊ aurigę caput cũ reliquo corpore duntaxat: ad sinistrũ pedem videtur. ⁊ pistrix a cauda exoriens perspiciť. Hoc signo primum occidere boetes videť ⁊ si cũ. iiij. signis occidit: neqz tamen totus ad terram potest venire: Nã manus eius sinistra circulo arctico cõclusa: neqz oriť neqz occidit. ¶ Geminis exorientib⁹ tota iam pistricis ⁊ fluminis eridani prior pars apparet: ⁊ orion exoriri videtur. Occidit autem Ophiulcus a pedibus genuũ fine. ¶ Cancer exoriens obscurat dimidiã partem Coronę: pistricisqz caudã: ⁊ notum piscem: ⁊ caput cũ reliquo corpore ad vmbilicũ eius: qui engonasin vocatur. Ophiulcum a genibus ad humeros: ⁊ anguem totum prçter caput ⁊ ceruicem: quę estiuo circulo tendit ad coronã. Boetem prope totum: terra tenet tectum. Exoriť autem ⁊ Orionis corpus ad zonam: ⁊ eridanus totus apparet. ¶ Exortu Leonis reliqua pars occidit coronę: cũ capite ⁊ ceruicibus anguis ⁊ ophiulco. Engonasin autem qui vocatur eius prçter sinistrũ genu ⁊ pedem nihil apparet. ⁊ Boetes totus obscurať. Exoritur autem caput hydrę cum lepore toto. ⁊ procyon cũ pedibus prioris canis: ⁊ aquila tota. ¶ Virgo auté exoriens: nõ pauca sidera obscurat. nam statim Lyra occidit cum sagicta ⁊ delphino: ⁊ Olorus a capite corpus vsque ad caudam prope occidit: ⁊ fluminis prior pars ⁊ equi caput, cum ceruicibus. Exoritur autem hydra fine crateris: ⁊ canis totus: ⁊ nauis argo fine totius veli. ¶ Libelis exorientibus videť ⁊ bootes exoriens totus:

ꝛ tota nauis apparet argo. hydraqꝫ prꝫtꝛ cacumen extremū caudꝫ
qꝺ ẽ ſub terra. Exoꝛiť etiã genu ꝛ ſura eius dextra: qui engonaſin
vocať. hunc eadem nocte occidere ꝛ exoꝛiri licet videre. Reliquū
autẽ coꝛpus: cū Scoꝛpionis ꝛ Sagictarij pꝛouenit parte. Prꝫte/
rea cum chelis exoꝛitur cauda cẽtauri: Occidit reliquū Pegaſi coꝛ
puś: ꝛ oloꝛis extrema cauda: ꝛ Andromedꝫ caput cū vmbilico Pe
gaſi: ꝛ piſtrix reliquo coꝛpoꝛe ad ceruices: vt caput eius ſolū videa
tur: ꝛ caput cephei pendẽs ad piſtricis occaſū cū manibꝰ ꝛ humeꝛ/
ris peruenit ad terrã. ¶ Scoꝛpione exoꝛiẽte duꝫ partes fluminis
occidunt: ꝛ reliquū coꝛpus andromedꝫ cum capite Cephei. Occi/
dit etiam Cepheus capite ad humeros: quꝫ pars eſt extra arcticuꝫ
circulū conſtituta: obſcuratur etiã caſſiopꝫia reſupinata occidens.
Exoꝛitur autem coꝛona quꝫ ante centauri pedes iacere exiſtimať: ꝛ
hydꝛꝫ reliquū: quod caudam eſſe ſupꝛa diximus. Pꝛouenit etiam ꝛ
coꝛpus centauri: quod equina figura videtur: ꝛ ipſius hominis ca
put: ꝛ hoſtia quã tenere cum ſupꝛa diximus: Deniqꝫ ad id coꝛpus
qua fine pedes eius ſunt pꝛioꝛes. Ophiulci autem dūtaxat caput
exoꝛitur: ꝛ ipſius anguis caput: quod eſt cõtra Cancrū. ¶ Sagicta
rium exoꝛiẽtẽ. Ophiulcus totus exoꝛiens inſequitur: ꝛ Anguis ą
ab eo tenẽť: caput eius: qui engonaſin vocatur: Et ſiniſtra manꝰ
eiuſdẽ. Deinde Lyra tota cū Cephei capite ꝛ humeris exit ad lucẽ
Occidit autem canis maioꝛ cum Oꝛione toto ꝛ lepoꝛe: ꝛ aurigꝫ ſu
peꝛioꝛe parte coꝛpoꝛis. Pꝛꝫterea caput ꝛ pedes eius. Occidit etiã
totus Perſeus pꝛꝫter crus ꝛ pedẽ dextrum. Argo autem puppim
ſolam relinquens: peꝛucnit ad terrã. ¶ Capꝛicoꝛnus exoꝛiens: hęc
ſidera ad terram pꝛemere videtur: reliq̃ figuram nauis ꝛ ſignū qꝺ
procyon vocatur. Eodem tempoꝛe ꝛ reliquū coꝛpus occidit perſei.
Exoꝛitur autem Oloꝛ cum aquila ꝛ ſagicta: ꝛ ara quã pꝛoximã eſ/
ſe notio polo diximus. ¶ Aquarius exoꝛiens: ad dimidiã partem
coꝛpoꝛis equi pedes ſecũ de terra ducit: ꝛ caput cum ceruice pega/

si. At etiam Centaurus a cauda ad humeros virilis corporis occi/
dit: cum hydrę capite: ꝛ ceruicibus. ¶ Piscibus exorientibus: oc/
cidit. reliquũ hydrę corpus: ꝛ ipse centaurus. Exoritur aũt piscis q̃
notius vocatur: ꝛ andromedę dextra pars corporis.

De. Sole ꝛ. Luna: ac cęteris planetis.

Sic igiť exorientibus. xij. signis: reliqua corpora oc/
cidere ꝛ exoriri videntur. Sed vt aute diximus: nũc
protinus de Solis cursu dicemus. Necesse ė enī so
lem: aut ipsuz per se moueri: aut cum mundo ver/
ti vno loco manentem. Quod si maneret: neces/
erat eodē loco occidere ꝛ exoriri. a quo prīdie fuerit exortus: quē/
admodum signa eodem loco semper oriuntur ꝛ occidunt. Prę/
rea si ita esset: necesse erat: dies ꝛ noctes omnes equales esse: vt q̃
longus hodiernus dies fuerit: tam longus semper sit futurus. Jtē
nox simili ratione semper ęqualis permaneat. Quod quoniā non
est: illud quoqz necesse ė cum videamus esse dies inęquales: ꝛ so/
lem alio loco hodie occasurum: ꝛ alio heri occidisse. Si igitur alijs
locis oritur ꝛ occidit: necesse est eum moueri: nō stare. Solem au/
tem contra mundi motū currere: sic possumus intelligere. Euenit
enim vt duabus ex causis sidera non possimus videre. Quarū vna
est cum abierint infra terrā: nostrū quoqz effugere cōspectum: ita
vt inferius hemisphęrio ostenditur. Altera autē est ratio: quod
propter fulgorem solis ꝛ vim maximam luminis sidera obscuren/
tur. siue quod stellis obsistit: ne candor earum ad nostros perue/
niat aspectus: siue sua magnitudine luminis officit oculis nostris
ne preter eius ignem aliam rem superiorem perspiciamus. Quod
magis verisimile videtur. Neque enim solis ignem ciusmodi vi/
demus. cuiusmodi reliquos ignes intelligimus. Sed ita lumen
auertit nostrum: vt ipse quoque nobis non igneus: sed albus es/
se videatur. Prętera in vnaquaque nocte. xj. signa necesse est

apparere. ideo ꝙ ẏno ſigno ſol ipſe nixus: iter conficere videtur: cuius figuram corporis ipſe ſuo lumine obſcurat. Cum eo enim ſigno ꝛ occidere ꝛ exoriri videꝫ. ¶ Nonnulli dicũt nos. xij. ſigna dumtaxat hac ratione ꝓſpicere poſſe: ſi in eius ſigni prima nouiſſima/ qꝫ parte conſiſtat. habẽt enim. xij. ſigna partes eiuſdem modi: vt vnumquodqꝫ eorũ in longitudine habeat partes. xxx. In latitudine autẽ partes. xij. Itaqꝫ euenit vt in longitudine ſignorũ annus ſit. In latitudine autem ſinguli dies ſint. In prima parte ſigni nihilominus nos reliquũ corpus eius ſigni videri poſſe nonnulli dicunt: Simili ratione ꝛ ſi fuerit ĩ extrema parte ſigni: quod fieri nõ poteſt. Nã cũ ſol ſit in qualibet parte ſigni ꝛ exoriaꝫ: ita magnũ videtur habere fulgorẽ: vt omnia ſidera obſcuret. Illud tamẽ poteſt euenire: vt cum ſol ſit in prima parte ſigni ꝛ occidat: reliquũ corpꝰ eius ſigni appareat. Sed certiꝰ ꝛ verius eſt. xj. ſigna ꝙ duodecim apparere poſſe. ¶ Preterea queriꝫ quare ſol cõtra mũdi inclinationem currẽs: videatur cum ipſa ſua ſpẽra occidere ꝛ verti. Nam ſi ſol contra ſiderũ occaſuꝫ curreret: De Ariete ad piſces: nõ ad Taurũ tranſiret. Exoriri ꝛeni ante piſces ꝙ Aries occidere ꝓſpiciuntꝫ ꝛ ita mundꝰ verti videtur: vt prius piſces ꝙ aries occidant: Itaqꝫ diebus. xxx. ſol in ariete currens: ꝛ eius corpus obſcurans: ſic dũtaxat apparet ſol: vt ex eo loco quo aries exoriri videatur. ꝛ poſt triginta dies ſol videatur ab eodẽ loco ſurgere: ex quo loco taurus ante exoriri videbaꝫ. Igiꝫ apparet ſolem ab ariete ad taurũ tranſire. Quod ſi ita eſt: neceſſe eſt eum contra mũdi inclinationẽ currere. Quare autẽ euenit vt ante diximus: ꝙ videtur cum mundo ſol verti. Eius ſimilis hec cauſa eſt: vt ſi quis in naviculę roſtro ſedens: inquirat ad puppim tranſire: ꝛ nihilominus ipſa nauis iter ſuum conficiat. Ille quidem videbitur contra naviculę curſum ire: ſed tamen eodem perueniet quo nauis. Hoc autem ſic etiam facilius intelligetur. ſi nanim diuiſeris in partes trecentas ſexaginta: quemadmodũ ſol diebus. ccc. lx. ſimul mundum tranſigit. eodem

modo vt ante diximus si nauis sit diuisa: z in vna parte de. ccc. l r̃ constituatur quilibet eorum. Nauis autem habet vni⁹ diei cursū: ille quidē contra nauim ire. Sed cum ea ad locum definitum pet/ uenire intelligeret̃. Non eni extra nauim est: quia rostro ad pup/ pim transit. Sed ipsa naui continet̃. Item sol cum per ipsum mū/ dum iter conficiat: z eo contineatur: videtur cōtra mundū ire: sed cum eo puenit ad occasum. Cum enim mundus trecencies z sexa/ gies se conuerterit: tunc sol iter annuum conficit.

g 4

QVoniã de Sole q̃ę visa sunt nobis vtilissima esse litteris mandauimus. Nunc de Luna dicem⁹. Et si alta conati perscribere: velut natura voluminis ad hoc loci deuenimus: ne nonnullis incaute hui⁹ rationem relinquentes: aut propter magnum laborẽ defecisse: aut inscientia superati: non valuisse persequi videamur. Nos autem nonnullorum existimationis timendę causa persequi ꝛ consuetudinis nostrę rationem demonstrasse: Sed quod alteri⁹ queri volumen hoc perlecto non voluimus: nec tam diu rem cogitatam scripto aliorũ ad desideriũ adducere. Prętercа cum reliqua omnia diligentissime persecuti fuerimus: alienuz videtur esse nos non candẽ persequi causam. Quare sicut ante diximus ad inceptum reuertemur: ꝛ necessario totidem verbis de luna ac sole dicem⁹ita. Lunam a sole per alios exortus ꝛ occasus: necesse est moueri: non stare. Idqz facilius q̃ꝑ de sole licet intelligere: neqz enim tam magnus ardor eius est vt officiat oculis nostris: neqz vt sol dies. xxx. vnoquoqz signo vehitur: vt difficile sit intellectu: quanta particula luminis: aut ipsius signi supercsse videtur: cum ad aliud transierit signum. Lunam enim cum. xij. signa diebus. xxx. percurrat: licet intelligere duobus diebus ꝛ. vj. horis. in alio signo esse. Hanc autem cum a sole lumen accipiat: ꝛ ita nobis lucere videatur: non est verisimile: de tam multis causis potius eam constare q̃ꝑ moueri. Si enim suo lumine vteretur: illud quoqz sequebatur: eam semper ęqualem esse oportere: nec die tricesimo tam exilem: aut omnino nullam videri. Cum enim totum transegerit cursum. sola autem ad aliud transire signum intelligatur. Prętерea si suo lumine vteretur: huius nunq̃ꝑ eclipsin fieri oportebat. Sed ne dubium fiat quare solis eclipsis fieri possit: qui vtriszqz lumen dare supra sit dictus. Lunę autem non facile fiat: cum alieno lumine vtatur: Eius hęc verissima: vt arbitramur: ẽ causa. Luna enim cum ex toto mundo ꝛ omnibus stellis maxime terrę proxima vi-

deatur: ꝛ ad acies nostras perueniat. Et quodam tempore torrens perueniat ad eundem locum signi quo sol vehitur: obscurare lumen eius a nostro conspectu videtur: hoc autem maxime euenit die nouissimo cum luna transierit in duodecim signa: Et cum sol ad aliud signum transire videatur: ꝛ proxima fiet illi. Quod euenire. sic etiam potest intelligi: vt si quis alicui manum planam ad oculos admouerit ꝙto magis sic fecerit: hoc minus ille videri poterit. ꝛ ꝙto longius ab eo discesserit: hoc magis illi omnia poterunt apparere. Simili ratione. cum luna ad solis locum peruenit: tunc proxima eius videtur esse: ꝛ radios eius obturare: vt lumen emittere non possit. Cum autem luna ab eo loco discesserit: tunc sol lumen eijcit: ꝛ ita ad nostra adijcit corpora. Lunę autem eclypsis sic euenit: cum prope vna dimensione sit luna cum abierit sol sub terram duntaxat hoc modo: vt per mediã terram si quid directum traiecceris contingere possit solem sub terram Lunã autẽ supra terram. Quod cum ita euenit: necesse est solis radios propter magnitudinem terrę ita esse dimissos: vt lumen eius quo luna lucet non possit ad eam peruenire: ꝛ ita existimatur fieri eclypsis lunę. Quę si suo lumine vteretur: licebat ne apparere quidẽ nunquã solem: ideo ꝙ luna nihilominus luceret. Sic nanq; accipit lumen: vt luceat cũ sol venerit per terras: sed non vt aliquem locũ conclusiorẽ totũq; spatiũ impleat lumine. Si quis nostrum steterit in eo loco: quo sol maxime lucet: reliquis partibus lumen a sole accipiens prębebit. Id in luna fieri inuenitur: Eam solis lumine accepto. lucere nonnulli existimant reuibratione. Cum dicitur sol in ariete aut in quolibet signo esse cuius supra ipsas stellas arictis iter facere. Qui autem hac ratione vtunt. longe a vera ratione errant. Nam neq; sol neq; luna proxime sidera apparent. hac etiam de causa nonnulli. vij. stellas erraticas finxerũt. adiungentes eodem sole ꝛ luna: quod cum quinque stellis ferunt/tur. Luna enim proxime terra est. Itaq; diebus. xxx: totum

mundum existímatur transíre. Id hac euenit ratione: si circulos quis intra zodiaci ambitum fecerit: eosq; sic hoc interuallo finxerit: vt terra sit in medio: et vnam a terra ad lunam mensionem fecerit: q̃ gręci. Τῶνὸν appellauerunt. hunc autem quia nõ certum spatium potuerũt dicere: tonon dixerunt. hac igitur re: q̃ breuissimo circulo deuehitur diebus. xxx. ad primum peruenit signum.

A B hoc circulo abest circulus tonon dimidium: quo loco Mercurij sidus vehitur. Itaq; die^{9}.xxx.ad alterum signum transiens: Tardius ab hoc circulo abest tonon dimidium: quo loco iter suum veneris dirigit astrum. Tardius q̄ mercurij stella conficiés cursum. Transit enim ad aliud signum diebus.xxx. Supra huius stellam solis est cursus qui ābest ab hespero: que é Veneris stella medietate toni. Itaq; cum inferioribus pariter peruolans vno anno idest duodecim. signa percurrit tricesimo die ad aliud transiens signum. Supra solem igitur et eius circulum Martis est stella: quę abest a sole tono dimidio. Itaq; dicitur diebus .lx. ad aliud signū transire. Hunc orbē supra Iouis est stella: quę abest a martis hemitonio. Itaq; vno anno ad alterum transit signū. Nouissima stella Saturni quę maximo vehitur circulo: hęc autem tono distat a Ioue. Itaq; ānis.xxx.xij. percurrit signa. Ab ipsorum tamen siderum corporibus Saturnus abest tono vno ꝛ dimidio. Hac igitur ratione potes scire neq; solē neq; lunam cōtingere stellas: ꝛ nihilominus per zodiacum circulum verti. Hinc etiam possumus intelligere: lunam minorem esse sole. Omnia quę ꝓxima sūt nobis maiore necesse est esse: q̄ quę longo discedente interuallo videmus. Igit̄ lunā videmus proxime nos esse. Neq; eni eam maiorem nostro aspectui esse q̄m solem. Illud quoq; necesse est cum sol non longe absit a luna: et a nobis maior videtur. si prope accesserit: multo maiorem futurum. Ꝑterea necesse est vt ante diximus: aut nullam stellam erraticam esse: aut solem pariter cum luna vt reliquas stellas errare. Si enim quisq̄ mihi potest demonstrare quiq; stellarum cursum et dicere: q̄ hodie quęq; coram ad aliud transeat signū: quemadmodū de sole ꝛ luna fieri videmus. ꝛ nihilominus suum efficit cursum nō est erratica. Si autem dubium est quod hodie transeat: ꝛ ad aliud signum comparatione cum luna feratur. ꝛ suum circulū dirigat: quemadmodum

ſtellę quę ſunt dubię. neceſſe eſt has quoq; errare. ſed nō euenit vt errent pręſertim cum ſuo tempore ad curſum reuertantᷣ. Igitur ne ſtellę quidē: cum certo tempore ad ſuū ſignum reuertantᷣ: poſſunt errare: niſi forte volumus accipere excuſationē quod duo corpora magna facilius poſſunt obſeruari: ꝙ̄ ſingulę ſtellę: quę non certos curſus conficientes videntᷣ apparere.

Sed ſtellas. v. nōnulli has aiūt eſſe Veneris Mercurij. Jouis: Saturni ⁊ martis. E quib⁹ eſſe maximā colore candido: nomine heſperū: ⁊ cā appellari venerē. Hęc ſtella non abeſt a ſole longius duob⁹ ſignis ſubter eius circulū collocata: ſicut ante dixim⁹.

Appārēs autē maxime noctu. sed toto mense nō plus indeficiens potest videri: Sed totus hesperus incertos efficit cursus: nō eodē tempore ad prēteritū transiens signum.

SEcunda stella est Mercurij nomine Stilbon totus acuto lumine: sed in aspectu nō magnus. Hic autē a sole non longius abest signo vno: Qui semp eosdē cursus efficiens: modo ñocte prima: modo autē ad solis exortus incipit apparere: nōnunq̄ etiam perpetuo: signis. iiij. est cum sole: rediens autē cuz sole: non amplius est q̄ tertiam partem signi.

Iouis autē ſtella nomine Phęntonta: corpore ē magnus. Figura autem ſimilis lyre. hic autem. xij. ſigna ānis totidem tranſigere exiſtimaī. ⁊ vnoquoq; anno nuſq; apparere dicitur: non minus dies. xxx. non plus. xl. Sed tunc maxime obſcuratur cū occidit cū ſole. Exoriens autē apparet ante q̄ Sol.

Solis stella nomine Phaeton: corpore est magno: colore autē igneo: similis eius stellę: quę est in humero dextro Orionis. hic per. xij. signa assidue ferri videt. nōnunq; etia cū solis ipsius sideribus apparet: modo alijs partibus adiectis circuli. Hanc stellam nonnulli saturni esse dixerunt: Redire autem ad signum annis .xxx. z quotannis non apparere Non minus dies .xxx. nec amplius .xl.

Reliquũ est nobis de Martis stella dicere: q̃ nomine Pirois appellatur. Hęc autẽ nõ magno ẽ corpe: sed figura similis est flãmę. Nõnunq̃ autẽ cũ ipsi⁹ solis sideribus concurrẽs: oĩa peruolat signa: sedens ad primum signum non longius biennio.

Quod ad. v. stellas attinet: hucusq̃ satis arbitramur dictũ. Nũc autẽ demõstrabim⁹ quib⁹ de causis mẽses intercalent̃: Quoniã tẽpus omne metimur. die z nocte. mense z anno. Quibus diem nobis diffinierunt: q̃diu sol ab exortu ad occasum peruenit:

Noctis autem ſpatiū conſtituerūt eſſe. q̄diu ſol ab occaſu: rurſum ad exortum reuertat. Lunam autē quandiu luna zodiacū circulū perducat. Annū autē volunerūt eſſe: cū ſol ab ęſtiuo circulo redit.

Τελοσ:

Jacobus Sentinus Ricinenſis Lectoribus foelicitatem

SI quis ades ſacrū cyrram conſcendere montem
Qui cupias: muſas vel coluiſſe nouem:
Scito prius q̄ ſis redimitus tempora lauro
Eſſe opus Aſtrorum cognitione tibi:
Quodq; ita ſit vatum teſtes monumenta priorum
Sunt: quibus in cunctis ſidera cuncta micant.
Agricolas alijs poſitis nam reſpice librum
Quo docuit terras vertere rite Maro:
Inuenies illic tot tempore ſępe ſereno
Quod cęlum ſpectans ſidera nocte vides.
Arma per ethmathios campos qui ſcripſit: & ille
Carmine meonio ſidera plura ſonat.
Exul quiq; fuit veneris quia tradidit artes
Inſeruit faſtis ſidera queq; ſuis.
Utq; alios taceam nullus mihi crede poeta
Eſt bonus aſtrorum cognitione carens.
Quęris vbi inuenias a quo vel diſcere poſſis
Sidera tam docti quę ccecinere viri!
Ecce opus: Jginius quo nunc quot ſidera mundus
Altus habet: tot nos ſidera noſſe docet:
Quidq; ſit inferior mundus: quid ſphęra: quid axis:
Quid centrum ſphęre: quid ſit vterq; polus:
Aurea mala ferox ſerpens qui plura puellis
Seruabat: quid ſit Arctophilaxq; ferus:

Hinc Elice quid sit: vel quam tyrus aspicit arcton
Noscere tu nunc sit quid cynosura potes.
Perseus andromedę monstro religata marino
Lunqz meduseo lurida gorgon equo
Hnosia cum fulua fuerat redimita corona
Qua prius: z magno structa sonore lyra
Engonasis cephco cum Lassiopęia magno:
Et Nemesin fallens corripiendus Olor:
Atqz Aquila: heniochus: Delphin: Deltoton: z ille
Quem cingit Serpens: atqz Sagicta simul:
Bis sex post istas cęlestia signa figuras:
Letus: z Eridanus: z Lepus: atqz Canis:
Et Procyon vates multum cantatus Orion:
Ara quoqz a magno condita sacra deo:
Argos: phyllirides medica doctissimus arte:
Hydra: via z quę nunc lactea nomen habet:
Pluraqz in hoc paruo narrantur mixta libello
Quę sunt in stellas corpora versa nouas:
Quinetiam causę cur sic mutata fuerunt
Monstrantur: faciles omnibus atqz domus.
Hunc igitur quisquis doctas coluisse sorores:
Hunc eme vel quisquis sidera nosse cupis:
Hunc lege qui latios optas vel nosse poetas:
Hunc lege vel Rhetor qui bonus esse velis:
Hunc legat omnis amans: legat hunc quicunqz labores
Sustinet: atqz illud ponere tentat onus.
Attamen ingrati ne vos possitis haberi
Quo nihil in mundo turpius esse potest:
Dicite post messem viuat per Nestoris annos
Vtile qui nobis tam bene pressit opus

Eiusdē Jacobi de sua et Johannis santritter sideralis sciencię studiosissimi in Iginium emendatione carmina ad lectorem.

Iginius vario fuerat qui sautius olim
Vulnere: cui mędicam non tulit vllus opem:
Nunc vmbras inter doctas attollere frontem
Audet in Elysijs nominc lętus agris:
Incolumis nāqz est factus: non cernitur vllum
Vulnus: ꝛ in nullo stat sibi plaga loco
Nāqz ego cum docto Santritter rite Johanne
Demimus e cunctis vulnera cuncta locis:
hic mansi t tota spectans ad sidera nocte
Poncret in proprijs vt sua signa locis:
historijs q̄tum licuit mihi siue iocosis
Fabellis: tantum iuuimus vsqz virum:
Ergo quisquis ades nostrum qui forte laborem
Perspicis: ambobus grandia fila roga

L. Johannes Lucilius helbronnensis Lectori Salutem:

hoc Augustensis ratdolt germanus Erhardus.
Dispositis signis vndiqz pressit opus.
In quo si quid erit: quod non tibi parte placebit
Ex omni: vitio non mihi quęso dabis:
Ni prius Iginij cernes monumenta virorum.
Scripta manu: vel quę pressa fuere prius:
Quę si forte voles trutina pensare modesta
Te reus in nulla iudice parte ferar:
Immo mihi ꝛ fido grates persępe Jacobo
Tu referens dices viuat vterqz diu.
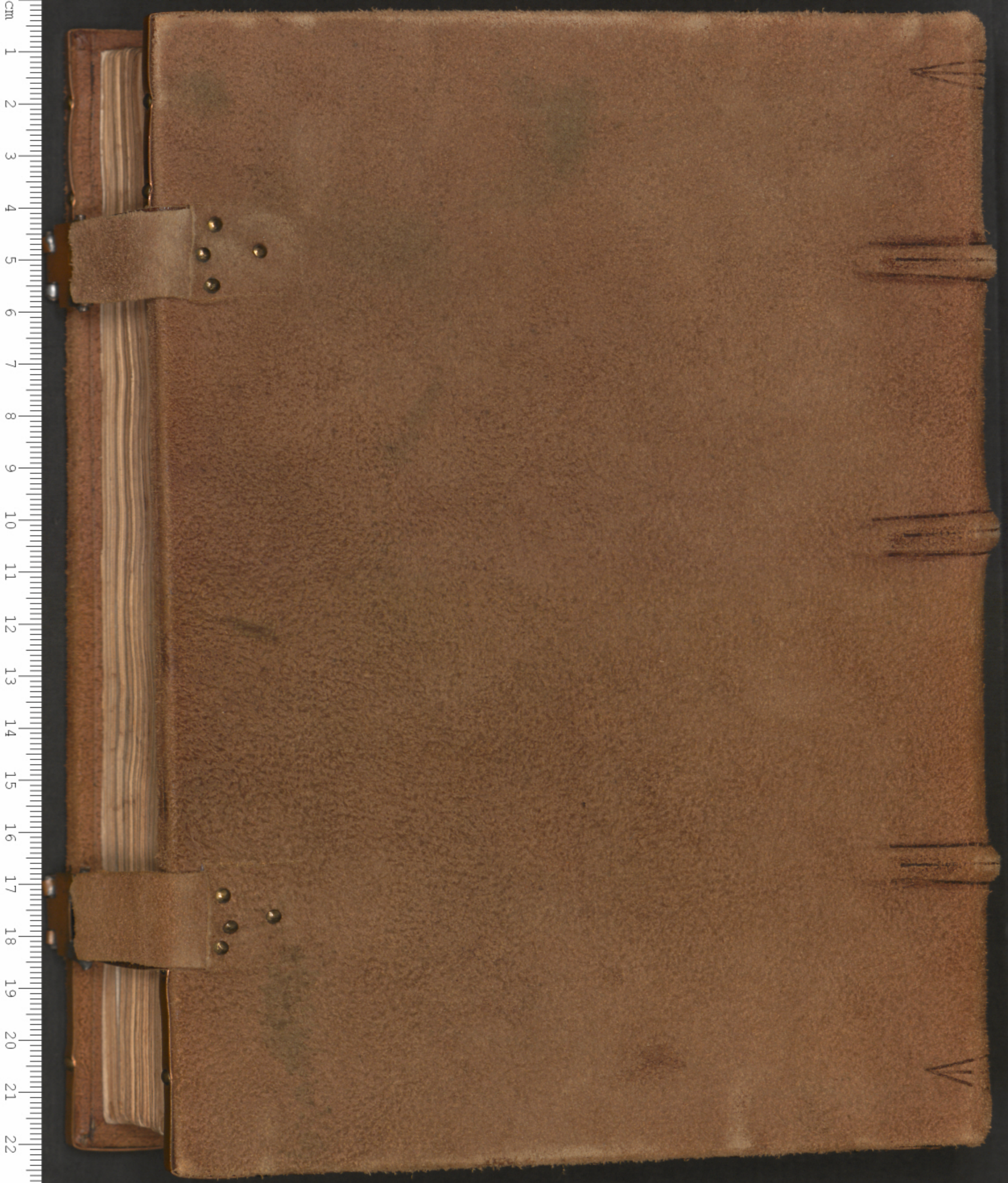
Anno salutis. 1482. Pridie Idus. Octobris. Venetijs.